

Marzec 2014 r.

ŚWIATOWY ZWIĄZEK
POLSKICH ŻOŁNIERZY ŁĄCZNOŚCI
ZARZĄD GŁÓWNY
www.szpzl.pl

KOMUNIKAT Nr 29

Zarząd Główny
Światowego Związku Polskich Żołnierzy Łączności
ul. Juzistek 2
05-131 Zegrze
www.szpzl.pl

NIP: 536 186 45 98 REGON: 010404505
KRS: 0000279189

Konto bankowe: PKO BP SA XV Oddział Warszawa
84 1020 1156 0000 7802 0007 5812

KONTAKT

Prezes ZG ŚZPŻŁ Edmund Smakulski	– tel. 508 763 993
Sekretarz ZG ŚZPŻŁ Bogumił Tomaszewski	– tel. 507 566 801
Skarbnik Marian Jakóbczak	– tel. 501 159 557

REDAKCJA

Mirosław Pakuła
mirpak@wp.pl
tel. 503 038 235

Od Redakcji

Drodzy Czytelnicy!

W Komunikacie nr 29 znajdziecie wiele interesujących artykułów o działalności naszego Związku oraz o sprzęcie i o historii Wojsk Łączności i Informatyki. Znaczna część numeru została poświęcona wspomnieniom o naszych zmarłych Kolegach.

Dział „Z działalności Związku” otwiera tradycyjnie informacja przygotowana przez prezesa Zarządu Głównego kol. Smakulskiego. Następnie zostały zamieszczone relacje z działalności poszczególnych oddziałów SZPŻŁ. Dział zamyka informacja kol. Jakóbczaka o dobrowolnych darach na fundusz Związku

W dziale „Z żałobnej karty” kol. Jakóbczak przygotował wspomnienia o pięciu zmarłych, zasłużonych łącznościowcach.

Dział „Jednostki łączności” jest w tym numerze wyjątkowo bogaty. Pojawiły się w nim liczne artykuły o przedwojennych i powojennych jednostkach.

Dział „Wspomnienia łącznościowców” jest również obszerny i ma tym razem zróżnicowany charakter. Znalazły się tam osobiste wspomnienia żołnierzy łączności oraz wspomnienia o zmarłych Kolegach. Umieszczono w nim także interesującą relację z jubileuszowego zjazdu absolwentów Oficerskiej Szkoły Łączności w Zegrzu rocznik 63.

W ostatnim dziale „Sprzęt łączności i informatyki” zamieściliśmy aż 8 artykułów. Dotyczą one zarówno sprzętu przedwojennego, tego z okresu II wojny światowej, jak i powojennego

Zapraszamy do lektury !

*W imieniu redakcji
Mirosław Pakula*

Z DZIAŁALNOŚCI ZWIĄZKU

Edmund Smakulski

INFORMACJA ZARZĄDU GŁÓWNEGO

Od posiedzenia Zarządu Głównego w dniu 24 kwietnia 2013 roku minęło wiele czasu. Działalność Związku ukierunkowana była głównie na realizacji zamierzeń ujętych w rocznym planie oraz celów i kierunków określonych dla Związku w Statucie ŚZPŻŁ, realizowanych przez Zarząd Główny i jednostki terenowe – Oddziały, głównie na rzecz zachowania i popularyzacji tradycji oraz upowszechniania historii Wojsk Łączności i Informatyki.

Zmienił się stan liczebny Związku. Przyjęto 6 nowych członków ŚZPŻŁ. Odeszło na wieczną wartość 5 członków Związku: Krystyna Dobrowiecka, Janusz Pomianowski, Władysław Hammer, Władysław Rodowicz i Tadeusz Krawczyk. Na dzień 5 stycznia 2014r. **stan ewidencyjny członków Związku wynosi 222**, w tym: O/Bydgoszcz – 9, O/Sieradz – 32, O/Warszawa-Rakowiecka – 49, O/Śrem – 13, O/Zegrze – 56, O/Wrocław – 24 i niezrzeszeni w Oddziałach – 39 (lista krajowa – 35, lista zagraniczna – 4). **Jest 21 członków honorowych.**

Ważne zmiany personalne: nowym prezesem Oddziału Sieradz został **Kol. płk Marek Lewandowski**, a wiceprezesem Zarządu Głównego **Kol. ppłk Mirosław Pakuła**.

Oczekiwanym od dłuższego czasu, ważnym wydarzeniem, było pozyskanie siedziby dla naszego Związku. Dzięki przychylności i poparci Komendanta Centrum Szkolenia Łączności i Informatyki płk. Ireneusza Fury, zarówno Zarząd Główny Związku jak i Zarząd Oddziału Zegrze mają gdzie pracować i przechowywać najważniejsze dokumenty. Wydarzenie to odbyło się dn. 13.09.2013 r. Uczestniczyliśmy w obchodach Święta CSŁil w Zegrzu. Mieliśmy okazję obejrzeć sprzęt i wyposażenie oraz funkcjonowanie nowoczesnych systemów wspomagania procesu szkolenia. Były akcenty związane ze ŚZPŻŁ. Właśnie odbyło się uroczyste otwarcie siedziby Związku (gab. 62 w bl. szkolenia CSŁil). Odbyło się to w obecności znamienitych gości, w tym członków zwyczajnych i honorowych naszego Związku. Oddział Zegrze zorganizował stanowisko informacyjne o Związku które cieszyło się bardzo dużym zainteresowaniem.

Uroczystość otwarcia siedziby Zarządu Głównego i Zarządu Oddziału Zegrze

Już w dn. 16.09.2013r. odbyło się, właśnie w tym pomieszczeniu, posiedzenie Prezydium Zarządu Głównego, na którym omawiano: przygotowanie IV posiedzenia Zarządu Głównego, działania dotyczące współuczestniczenia w przygotowaniach do obchodów 95. rocznicy szkolenia kadr łączności w Zegrzu (wrzesień 2014r.) oraz organizację wizyt na grobach zmarłych Kolegów. Wspaniałą okazją do przeprowadzenia IV posiedzenia było spotkanie z okazji Święta Wojsk Łączności i Informatyki w dniu 18 października 2013 roku.

Uczestnicy posiedzenia Zarządu Głównego w dn. 18.10.2013r. w Zegrzu

O odbyło się to w Zegrzu z udziałem członków Zarządu Głównego Związku, prezesów Oddziałów, oraz przewodniczących: Komisji Rewizyjnej i Sądu Koleżeńskiego. Na posiedzeniu dokonano oceny pracy w II i III kwartałach oraz uzgodniono realizację zadań w IV kwartale 2013r. Omówiono również organizację wizyt na cmentarzach w celu uczczenia pamięci o zmarłych Kolegach i złożenia kart żałobnych na grobach.

Wystąpienie dot. złożenia hołdu śp. Członkom Związku i Towarzyszom Broni

Kolega Marian Jakóbczak przygotował karty żałobne z napisem, omówił sposób realizacji zadań i przekazał prezesom Oddziałów przygotowane karty.

Zarząd Główny zwrócił się do wszystkich Oddziałów o większe zaangażowanie w przygotowanie artykułów do Komunikatów Związku, głównie w obszarach: wspomnienia łącznościowców i informatyków, promocja łączności i informatyki, współpraca z innymi organizacjami, z życia wojsk łączności i informatyki, sprzęt i systemy łączności i informatyki, jednostki: dowodzenia, łączności i informatyki oraz regiony wsparcia teleinformatycznego.

Miłym akcentem było przekazanie przez Kolegę Zbigniewa Kosobuckiego - prezesa Oddziału Warszawa-Rakowiecka prezesowi Oddziału Zegrze Koledze Mieczysławowi Hucalowi niemieckiego telefonu polowego z czasów II wojny światowej, przejętego przez Powstańców Warszawskich i z powodzeniem eksploatowanego podczas walk w stolicy.

Przekazanie eksponatu ofiarowanego przez Kol. Adama Drzewoskiego

Ofiarodawcą jest uczestnik Powstania Warszawskiego, członek ŚZPŻŁ (Lista Krajowa), Kolega Adam Drzewoski. Przekazany telefon jest obecnie eksponatem w zbiorach Związku.

Wszyscy uczestnicy posiedzenia zostali zaproszeni do wspólnego zdjęcia, a następnie na uroczystości obchodów Święta Wojsk Łączności i Informatyki.

Uczestnicy Posiedzenia ZG ŚZPŻŁ na obchodach Święta Włil w CSłil

Centralna uroczystość z udziałem Zastępcy Dowódcy Wojsk Lądowych – Szefa Sztabu Dowództwa Wojsk Lądowych gen. dyw. Andrzeja Malinowskiego

19 października przypada Święto 15. Sieradzkiej Brygady Wsparcia Dowodzenia oraz 78. rocznica utworzenia Garnizonu Sieradz. Uczestniczyliśmy w obchodach tych uroczystości wraz z Kolegami Oddziału Sieradz. Była możliwość zapoznania się z historią garnizonu i sieradzkiej jednostki, a także ze współczesnym wizerunkiem brygady i jej wyposażeniem.

Uroczysty apel z okazji Święta 15. SBWD i Garnizonu Sieradz

Ważnym wydarzeniem był udział w obchodach **Jubileuszu 95. rocznicy odrodzenia Sztabu Generalnego Wojska Polskiego** (25.10.2013r.), jak również w uroczystości z okazji **Święta 9. Brygady Wsparcia Dowodzenia Dowództwa Generalnego Rodzajów Sił Zbrojnych** (28.10.2013r.), która kontynuuje chlubne tradycje dotychczasowych jednostek łączności stacjonujących w Białobrzegach. **Dowódcą 9. BWD DG RSZ jest płk Ireneusz Szkolniak.** Współpracę rozpoczęto już na pierwszym spotkaniu.

Końcowe dni października to dni, w których polska tradycja nakazuje nam odwiedzanie miejsc wiecznego spoczynku Naszych Bliskich. Idea składania hołdu i upamiętnienia śp. Członków Związku i naszych Towarzyszy Broni, którzy odeszli na wieczną wartę, zrodziła się kilka lat temu. Chętni Koledzy odwiedzają ich groby. I tak było w 2013 r. Nasi Koledzy w Warszawie i okolicach odwiedzili ponad 140 grobów. Pięknie dziękujemy za pamięć. Szczególne podziękowania dla głównego organizatora **Kol. Mariana Jakóbczaka.**

W hołdzie i pamięci towarzyszowi broni

Priorytetowym zadaniem realizowanym przez wiele miesięcy było porządkowanie i katalogowanie archiwum Związku. To zadanie zostało wykonane dzięki systematycznej i ciężkiej pracy członków Oddziału Ze-grze na czele z prezesem Kol. Mieczysławem Hucałem.

Uroczyste wręczenie Dyplomów Uznania

Wyróżnione za zasługi w realizacji celów Związku

Od początku pracami kierował obecny wiceprezes ZGł. Kol. płk Mirosław Pakuła. Uroczyste wręczenie **Dyplomów Uznania** odbyło się w dniu 11 grudnia 2013 roku w obecności **Komendanta Centrum Szkolenia Łączności i Informatyki płk. Ireneusza Fury**. Dyplomy otrzymały Koleżanki: **Wioletta Pietrzak, Agata Purzycka, Justyna Sadurek, Ane-ta Szczygieł i Monika Szymczyk**, oraz Koledzy: **Mirosław Pakuła i Mieczysław Hucal**. Uroczyste przekazanie zbiorów będzie podczas uroczystości 95. rocznicy szkolenia w Zegrzu.

Grudzień był jak zwykle okazją do spotkań z organami kierowniczymi wojskowej łączności i informatyki, dowództwami, instytucjami i jednostkami, aby m.in. porozmawiać o współpracy na rzecz promocji łączności i informatyki, głównie w zakresie dokumentowania oraz popularyzacji historii i tradycji Wojsk Łączności i Informatyki. Koleżeńskie spotkania, w tym Świąteczne i Noworoczne są dobrą okazją aby podziękować za już, poprosić o jeszcze i zapewnić swój udział we współpracy. Tak też było. Mamy zapewnienie wszystkich, z którymi współpracujemy, o gotowości do dalszej wspólnej pracy na rzecz integracji środowisk kombatanatów i żołnierzy Korpusu Osobowego Łączności i Informatyki Wojska Polskiego, oraz utrzymywania więzi z jednostkami i instytucjami wojskowej łączności i informatyki w celu przekazywania tradycji i własnych doświadczeń. Zapraszani byliśmy do instytucji i jednostek współpracujących. My też zaprosiliśmy na nasze spotkanie opłatkowe.

Spotkanie Świąteczno-Noworoczne w P6 w dn. 9 grudnia 2013 r.

Nasi Koledzy uczestniczyli głównie w spotkaniach: w Zarządzie Planowania Systemów Dowodzenia i Łączności, Inspektoracie Systemów Informacyjnych (dotychczasowy DIT), Dowództwie Wojsk Lądo-

wych i G6, Centrum Szkolenia Łączności i Informatyki w Zegrzu oraz 9. BWD DG RSZ. Były możliwości rozmów o dalszej współpracy i chęci pomocy w organizowaniu przedsięwzięć dotyczących historii Wojsk Łączności i Informatyki oraz rozwoju nowoczesnych systemów i sprzętu teleinformatycznego.

Wspólne spotkanie Opłatkowe Oddziału Warszawa Rakowiecka, Prezydium ZGŁ., członków niezrzeszonych w oddziałach, oraz zaproszonych gości odbyło się w bardzo miłej, serdecznej, koleżeńskej atmosferze, a nawet można było wysłuchać wiele ciekawych wspomnień z lat wcześniejszych.

Spotkanie Opłatkowe w Warszawie, 11 grudnia 2013 roku

Zachęcamy do odwiedzania strony internetowej Związku (www.szpzi.pl) oraz stron internetowych Oddziałów ŚZPŻŁ gdzie dostępne są wszystkie wydane Komunikaty, inne ciekawe publikacje i wydawnictwa oraz główne dokumenty i oczywiście aktualności. Opracowany i zatwierdzony **Roczny Plan Działalności Związku** na 2014 rok również znajduje się na stronie internetowej w dziale „Dokumenty”.

Zarząd Główny ŚZPŻŁ składa serdeczne podziękowania wszystkim Oddziałom za dobrą pracę i prosimy o dalszą, coraz lepszą działalność, szczególnie w obszarach które wymagają zwiększenia naszej aktywności. Szczególne, serdeczne podziękowania kierujemy do **Komendanta CSŁil Pana płk. dypl. Ireneusza Fury** za wspieranie naszej działalności, wielką pomoc, współpracę, przychylność i osobisty udział

w przedsięwzięciach organizowanych przez nasz Związek. My również uczestniczymy w przedsięwzięciach organizowanych przez Centrum Szkolenia Łączności i Informatyki.

W bieżącym roku będziemy współuczestniczyć w przygotowaniu obchodów Święta CSŁiI i jednocześnie wspaniałego Jubileuszu 95 rocznicy sformowania w Zegrzu pierwszego ośrodka szkolenia kadr łączności (stąd „Kolebka Łączności”). W związku z tym przygotowywana jest m.in. konferencja z udziałem wielu członków naszego Związku nt. „*Ludzie 95-lecia – twórcy historii Zegrzyńskiego Ośrodka Szkolenia Kadr Łączności*”.

Informuję Koleżanki i Kolegów, że w dn. 09.01.2014r. podpisane zostało porozumienie o współpracy Światowego Związku Polskich Żołnierzy Łączności z 4. Rejonem Wsparcia Teleinformatycznego Sił Powietrznych w Warszawie (**4. RWT SP**). Głównym celem współpracy jest wzajemna pomoc w zakresie upowszechniania tradycji i historii Polskich Sił Zbrojnych oraz prowadzenia lokalnych działań dotyczących propagowania zalet zawodowej służby wojskowej, szczególnie w korpusie osobowym łączności i informatyki.

Podpisanie porozumienia o współpracy ŚZPŻŁ i 4.RWT SP w dn. 09.01.2014 r.

Porozumienie podpisano w siedzibie Zarządu Głównego i Zarządu Oddziału Zegrze ŚZPŻŁ. Podpisy uroczyście złożyli: **Dowódca JW 3709 ppłk Czcibor Ziemowit Powęska** oraz **Prezes Zarządu Głównego ŚZPŻŁ gen. bryg. rez. Edmund Smakulski**. Życzymy owocnej współpracy i wzajemnej pomocy w realizacji zadań na rzecz i dla dobra naszych rodzajów wojsk i całych Sił Zbrojnych RP.

W dn. 30 stycznia 2014 roku odbyło się w Zegrzu posiedzenie Prezydium Zarządu Głównego ŚZPŻŁ. Podsumowano działalność w 2013 roku, zamknięto dokumentację i przyjęto sprawozdanie z działalności

ZGł., rozpatrzono sprawozdanie finansowe i przekazano do Komisji Rewizyjnej oraz przyjęto Roczny Plan Działalności Związku na 2014 rok. Uzgodniono wstępne działania dotyczące udziału w przygotowaniach V Konferencji nt. „Wojskowe systemy teleinformatyczne oraz lessons learned w świetle misji pokojowych i stabilizacyjnych” organizowanej w 15. SBWD w Sieradzu (kwiecień 2014 r.), jak również Konferencji nt. „Ludzie 95-lecia – twórcy historii Zegrzyńskiego Ośrodka Szkolenia Kadr Łączności” organizowanej w Centrum Szkolenia Łączności i Informatyki w Zegrzu.

Ważne zadanie jakie nas czeka już w 2014 roku to rozpoczęcie przygotowań do VIII Walnego Zjazdu Delegatów, który odbędzie się w 2015 roku. Zarząd Główny zwraca się do wszystkich członków i sympatyków ŚZPŻŁ z prośbą o nadsyłanie artykułów, informacji, wspomnień itp. opracowań dokumentujących naszą działalność, oraz z życia wojsk łączności i informatyki, o sprzęcie i systemach (współczesnych również) oraz instytucjach i jednostkach (w tym stacjonarnych, regionów wsparcia teleinformatycznego, dowodzenia i innych które zabezpieczają proces kierowania i dowodzenia Siłami Zbrojnymi RP i ich jednostkami).

Życzymy wielu sukcesów, ogromnej satysfakcji i dobrego zdrowia w dalszej działalności.

Mieczysław Hucal

Z DZIAŁALNOŚCI ODDZIAŁU ZEGRZE ŚZPŻŁ

Poprzednia relacja z działalności Oddziału Zegrze zakończyła się na wspólnej wyprawie do dawnej siedziby 25. pułku łączności - Twierdzy Modlin. Drugie półrocze przyniosło również wiele wydarzeń.

Rozpoczęliśmy od przybliżenia „profesji łącznościowca” najmłodszemu pokoleniu. Okazją był fakt, że zostaliśmy zaproszeni do współorganizacji Dnia Dziecka w Jadwisinie, którego tematyką w tym roku miało być wojsko. 1 czerwca w pobliżu szkoły w Jadwisinie powstało „miasteczko wojskowe”. Był sprzęt łączności, trenażery strzeleckie, „check point” i wyposażenie osobistej ochrony „przeciwchemicznej”. Oczywiście nie mogło zabraknąć tradycyjnej grochówki z kuchni polowej i stoiska promocyjnego z dużą ilością gadżetów. W trakcie imprezy zainteresowanie naszymi propozycjami przeszło nasze najśmielsze oczekiwania. Poza sprzętem łączności tradycyjnie największym zainteresowaniem cie-

szyły się symulatory strzelań, z których korzystali nie tylko najmłodsi ale i ich rodzice.

W oczekiwaniu na zwiedzanie sprzętu łączności

Prowadzącą imprezę również udzieliła się „wojskowa atmosfera”

Tydzień później wzięliśmy udział w organizacji Dnia Dziecka w Zegrze.

Stoisko Naszego Oddziału w Zegrzu

10 sierpnia ponownie wyjechaliśmy w teren. Na zaproszenie naszego kolegi z Oddziału wzięliśmy udział w Dniach Węgrowa. Korzystając z okazji, że również Centrum było zaproszone na imprezę „zabraliśmy ze sobą” cztery pojazdy specjalne. Nie ma co ukrywać, że większość osób stanowiących ekipę „wypadową” to członkowie Naszego Oddziału w tym oczywiście obsada aparatuwni łączności. Połączenie sprzętu łączności ze stoiskiem promocyjnym, serdeczność i urok piękniejszej części naszego Oddziału spowodowało to że zainteresowanie naszym pojawieniem się było bardzo duże. Po raz kolejny „zaszczepiliśmy” wiedzę o łącznościowcach nowe środowisko lokalne, w którym widać było potrzebę kontaktów z wojskiem w „realu” a nie tylko na ekranach telewizorów. Środowiska, w którym wojska nie było od wielu, wielu lat.

Byliśmy rozpoznawalni z daleka

Prezes z piękniejszą „częścią” Oddziału

Im większy tym atrakcyjniejszy

W sierpniu uruchomiliśmy na naszej stronie internetowej zakładkę „**Wirtualne muzeum**”, na której bez ruszania się sprzed monitora i bez konieczności przyjazdu do Zegrza można obejrzeć eksponaty zgromadzone w części muzealnej Sali Tradycji Centrum Szkolenia Łączności i Informatyki.

Ekran startowy zakładki „Wirtualne muzeum”

We wrześniu zapisała się jedna z ważniejszych kart w krótkiej historii naszego Oddziału. W ramach obchodów Święta Centrum Szkolenia Łączności i Informatyki została otwarta siedziba Światowego Związku Polskich Żołnierzy Łączności w Zegrzu. Wielomiesięczne starania, przy ogromnej życzliwości i pomocy Komendanta Centrum **płk. Ireneusza Fury** zakończyły się sukcesem. Otwarcia dokonał prezes Związku **gen. bryg. Edmund Smakulski** w towarzystwie znamienitych gości, w tym Szefa Zarządu Dowodzenia i Łączności Dowództwa Wojsk Lądowych **płk. Karola Gulbasa**, który dokonał również okolicznościowego wpisu w kronice Oddziału Zegrze. Pomieszczenie będzie też siedzibą naszego Oddziału. 13 września 2013 roku zostanie na długo w naszej pamięci.

Otwarcie siedziby przez Prezesa Związku gen.bryg. Edmunda Smakulskiego

Płk Karol Gulbas dokonuje okolicznościowego wpisu w kronice Oddziału

Już następnego dnia „zameldowaliśmy się” w warszawskim Wilanowie na pikniku pod hasłem „Ze zdrowiem i bezpieczeństwem w przyjaźni”. Tym razem nie towarzyszył nam mobilny sprzęt łączności ale i tak atrakcji nie brakowało. Najmłodsi mogli „przymierzyć” maski przeciwgazowe i odzież ochronną typu OP-1 czy FOO, potrenować celność w rzucaniu granatem do celu oraz popracować na radiostacjach pola walki. Pomimo, że w tym samym czasie również w Wilanowie odbywały się pokazy sprzętu z okazji Święta Wojsk Lądowych nie mogliśmy narzekać na brak zainteresowania. Wiele rodzin wybrało właśnie piknik rodzinny, w którym braliśmy udział.

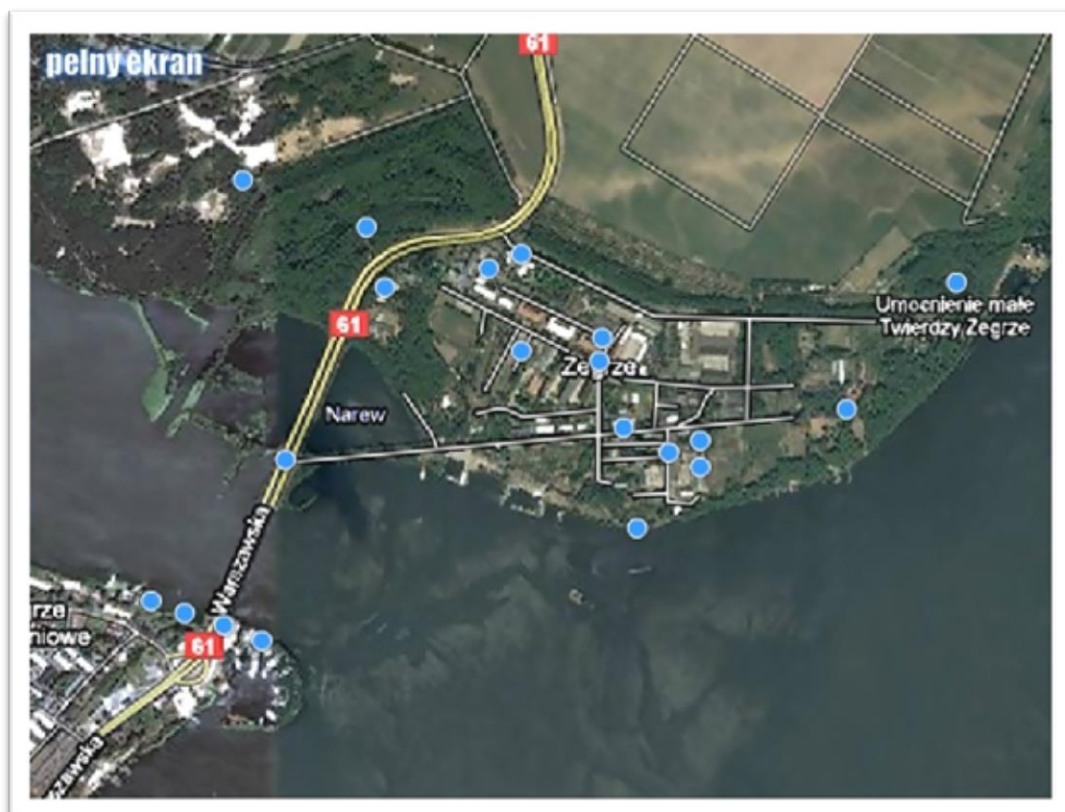

Podczas pikniku w Wilanowie

Pierwszy kontakt z telefonem polowym

Również we wrześniu uruchomiliśmy nową zakładkę na naszej stronie poświęconej Zegrzu. Można tam obejrzeć jak wyglądały wybrane miejsca w Zegrzu kilkadziesiąt lat temu i jak wyglądają obecnie. Jest to już trzecia po „Sali Tradycji” i „Wirtualnym muzeum” interaktywna zakładka na naszej stronie internetowej.

Ekran startowy zakładki „Zegrze wczoraj i dziś”

29 września po raz pierwszy pojawiliśmy się w Legionowie. Na zaproszenie grupy rodziców dzieci ze szkoły podstawowej numer 3 w Legionowie wzięliśmy udział w imprezie charytatywnej „Społecznie dla Wiktorii”, która odbyła się w Arenie Legionowo.

Impreza miała na celu zbiórkę pieniędzy na leczenie uczennicy II klasy - Wiktorii, która jest chora na ostrą odmianę białaczki. Cieszymy się, że w jakimś stopniu mogliśmy pomóc w tak wspaniałej inicjatywie.

W trakcie przygotowywania naszego stanowiska

Było „ciężko”

18 października po raz pierwszy w historii Oddziału Zegrze gościliśmy u siebie członków Zarządu Głównego Związku z Prezesem gen. bryg. Edmundem Smakulskim na czele. Obecni byli również prezesi pozostałych pięciu oddziałów oraz przewodniczący Komisji Rewizyjnej i Sądu Koleżeńskiego. Okazją było posiedzenie Zarządu Głównego Światowego Związku Polskich Żołnierzy Łączności.

Podczas obrad

Bardzo wzruszającym a zarazem niespodziewanym momentem był fakt przekazania przez prezesa Oddziału Warszawa-Rakowiecka Kolegi Zbigniewa Kosobuckiego prezesowi Oddziału Zegrze Koledze Mieczysławowi Hucalowi niemieckiego telefonu polowego z czasów II wojny światowej przejętego przez Powstańców Warszawskich i z powodzeniem eksploatowanego podczas walk w stolicy. Ofiarodawcą jest uczestnik Powstania Warszawskiego, członek Oddziału Warszawa-Rakowiecka Kolega Adam Drzewoski. Będzie to bardzo cenny eksponat w zbiorach Światowego Związku Polskich Żołnierzy Łączności.

Podczas obrad dokonano również wyboru nowego wiceprezesa Zarządu Głównego. Został nim dotychczasowy członek Zarządu Głównego Kolega Mirosław Pakuła, który jest jednocześnie członkiem naszego Oddziału.

Przekazany telefon z okresu Powstania Warszawskiego

W październiku „wzbogaciliśmy się” o „polową siedzibę” Oddziału. Oczywiście jest to przenośnia, ale faktem jest że od dzisiaj jesteśmy posiadaczami własnego namiotu, z własnym logiem, rozpoznawalnym z daleka. Często wyruszamy w teren a impreza plenerowa to stała zależność od warunków pogodowych. Dotychczas korzystaliśmy z uprzejmości i sprzętu Centrum Szkolenia Łączności i Informatyki. Nie zawsze jednak było to możliwe ze względu na fakt, że w tym samym czasie namioty były wykorzystywane do celów służbowych. Dlatego też postanowiliśmy się uniezależnić i pozyskać własny namiot. Przy okazji wzbogaciliśmy jego wygląd o nazwę i logo Oddziału oraz nasze adresy - internetowe i na Facebooku.

Pierwszy raz pod „własnym dachem”

W dniach 10 i 11 listopada członkowie naszego Oddziału brali czynny udział w obchodach Święta Niepodległości. 10 listopada w Serocku i 11-go w Legionowie. Tak się złożyło że udział w uroczystościach w Serocku to była nasza pierwsza wizyta w tym pięknym miasteczku. Obok stanowiska promocyjnego CSŁil stanął nasz namiot z gadżetami promującymi i informującymi o Światowym Związku Polskich Żołnierzy Łączności a w szczególności o Naszym Oddziale. Oprócz gadżetów zorganizowaliśmy mini wystawę wojskowych telefonów polowych pod nazwą "Wojskowy telefon polowy na przestrzeni lat". Zaprezentowane zostały telefony z różnych armii i epok. Poczynając od telefonu armii niemieckiej FF 33 z roku 1937 a kończąc na Polskim telefonie polowym AP-82. Ozdobą wystawy był polski, przedwojenny telefon polowy AP-36 z roku 1939, który zachował się niemal w idealnym stanie. Właścicielem kolekcji telefonów, której wybrane egzemplarze były prezentowane na serockim rynku jest prezes Oddziału ppłk Mieczysław Hucal. Zainteresowani mogli również praktycznie zapoznać się z budową i obsługą polowej linii telefonicznej przy wykorzystaniu „współczesnych” telefonów polowych typu AP-82. Tradycyjnie największe zainteresowanie wśród najmłodszego pokolenia wzbudziły gadżety i możliwość skorzystania z „wojskowej łączności telefonicznej” a wśród starszych zainteresowaniem cieszyły się telefony polowe z różnych epok a zwłaszcza wspomniany już wcześniej AP-36. Warto nadmienić, że po raz pierwszy „publicznie” została zaprezentowana „polowa siedziba” naszego Oddziału.

Podczas obchodów Święta Niepodległości w Serocku

11 listopada, w dniu 95 rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę braliśmy udział w oficjalnych uroczystościach w Legionowie, które odbywały się pod pomnikiem Polski Walczącej na rondzie AK. W trakcie uroczystości delegacja Oddziału Zegrze Światowego Związku Polskich Żołnierzy Łączności złożyła okolicznościową wiązkę kwiatów upamiętniającą tych, którzy oddali życie za Ojczyznę.

Delegacja Oddziału Zegrze ŚZPŻŁ podczas obchodów w Legionowie

13 listopada po kilku miesiącach pracy zakończyliśmy katalogowanie zbiorów archiwum Światowego Związku Polskich Żołnierzy Łączności. Ostatnie „papierki” fotografie znalazły „swoje” miejsce w odpowiedniej kopercie lub pudełku. Teraz „pałeczkę” przejęły pracownice biblioteki Centrum Szkolenia Łączności i Informatyki. To ogromne a zarazem priorytetowe zadanie zostało wykonane dzięki żmudnej, monotonnej i systematycznej pracy pięciu Naszych Koleżanek, które przez kilka miesięcy poświęcały każdą wolną chwilę na przesiadywanie w pomieszczeniu archiwum i dzięki temu krok po kroku prace posuwały się do szczęśliwego końca. Prezesowi Smakulskiemu obiecywaliśmy, że postaramy się zrobić to do końca roku. Słowa dotrzyaliśmy dzięki: Wioletcie Pietrzak, Agacie Purzyckiej, Justynie Sadurek, Anecie Szczygieł i Monice Szymczyk. Obecnie pracownice biblioteki Centrum muszą wykonać swoją część pracy aby zbiory mogły zostać udostępnione. Prace te też potrwać jakiś czas, my w miarę potrzeby, swoich umiejętności i możliwości służymy pomocą by ten czas skrócić do minimum.

„Ekipa” dzięki której dokonaliśmy „niemożliwego”

23 listopada w Sali Widowiskowej Ratusza Miejskiego w Legionowie odbyła się uroczystość z okazji Dni Honorowego Krwiodawstwa zorganizowana przez Rejonowy Oddział PCK. Była to też okazja do podziękowania krwiodawcom za ich bezinteresowną i na co dzień anonimową pomoc innym. Na uroczystość zostało zaproszonych kilkoro członków naszego Oddziału. W Oddziale Zegrze działa aktywnie kilkunastu hono-

rowych dawców krwi. Do „najbardziej aktywnych” należą m.in. Mirosław Pośluszny, który oddał już ponad 32 litry krwi, Mieczysław Hucal /ponad 18 litrów/, Tomasz Martyka /ponad 15 litrów/ i Leszek Lazarowski /ponad 10 litrów/.

Wręczenie odznaki „Zasłużonego HDK” za oddanie ponad 18 litrów krwi

11 grudnia do Zegrza przybył Prezes Światowego Związku Polskich Żołnierzy Łączności gen. bryg. Edmund Smakulski aby osobiście podziękować osobom, które w ciągu kilku miesięcy wykonały ogromną a zarazem żmudną pracę polegającą na uporządkowaniu i skatalogowaniu archiwum Związku. W obecności Komendanta Centrum Szkolenia Łączności i Informatyki płk. Ireneusza Fury i Prezesa Oddziału Zegrze ppłk. Mieczysława Hucala generał Smakulski wręczył piątce naszych koleżanek okolicznościowe Dyplomy Uznania, jeszcze raz dziękując za wykonaną pracę i wkład w zachowanie historii Związku dla przyszłych pokoleń.

Ostatnim wydarzeniem w mijającym roku było pierwsze Walne zebranie członków Oddziału Zegrze, na którym dokonano podsumowania pierwszego roku działalności. Jednocześnie zgodnie ze Statutem Światowego Związku Polskich Żołnierzy Łączności podczas Walnego Zebrania Zarząd otrzymał „mandat” do dalszego kierowania pracą Oddziału poprzez udzielenie absolutorium za pierwszy rok sprawowania „władzy”. W głosowaniach jednogłośnie przyjęto sprawozdanie z pracy Zarządu Oddziału oraz udzielono absolutorium Zarządowi za pierwszy rok pracy. Zebranie odbyło się 12 grudnia 2013 roku.

*Nasze Koleżanki wyróżnione przez Prezesa
gen. bryg. Edmunda Smakulskiego*

Uczestnicy Walnego Zebrania członków Oddziału Zegrze

W dniu oddania tego artykułu do druku Oddział Zegrze Światowego Związku Polskich Żołnierzy Łączności liczył 56 członków.

Janusz Marciniak

DZIAŁALNOŚĆ SIERADZKIEGO ODDZIAŁU ŚZPŻŁ W 2013 R.

Nasza praca w oddziale ŚZPŻŁ oparta była na planie pracy, który opracowano na początku roku.

W planie ujęliśmy kwartalne spotkania naszych członków, uroczystości państwowe i garnizonowe oraz organizację IV ogólnopolskiej konferencji łączności.

21 lutego zebranie członków naszego oddziału prowadził kol. Władysław Hammer.

Po powitaniu i wręczeniu legitymacji kol. Jerzemu Cieśli, prowadzący omówił: utworzenie i funkcjonowanie strony internetowej Zarządu Głównego ŚZPŻŁ (www.szpzl.pl), rozwój nowego oddziału w Zegrzu, przygotowania do konferencji w kwietniu, zaapelował o wypełnianie kart wpisu do książki o członkach ŚZPŻŁ.

Zasadniczym tematem zebrania była informacja o historii 2 Brygady Łączności, przygotowanej i przeprowadzonej przez kol. Jana Kowalskiego.

Obecnym na spotkaniu przedstawiona została historia 1. Samodzielnego Batalionu Łączności MON, Pułku Łączności MON, 5. Pułku Łączności. Jednostki te były poprzedniczkami 2. Brygady Łączności. W 1965r. 5. pł przeniósł się z Warszawy do Wałcza, by następnie zmienić nazwę na 1. Pułk Łączności i kontynuować tradycję 1. Samodzielnego Pułku Łączności 1. Armii Wojska Polskiego. W 1976r. 1.pł został przeformowany na 2. Brygadę Łączności. W składzie powstającej brygady utworzony został batalion radioliniowo-kablowy. Jego szeregi zasilili wówczas radioliniowcy z Sieradza. 2. Brygada Łączności i 15. Brygada Radioliniowo-Kablowa odbywały wiele wspólnych ćwiczeń. W latach dziewięćdziesiątych XX w. kadra obu brygad spotykała się na treningach sztabowych zarówno w sieradzkich jak i wałeckich koszarach.

XXI wiek okazał się nieprzychylny dla 2. Brygady Łączności. W maju 2001 r. zapadła decyzja o rozformowaniu brygady do końca grudnia tego roku. W koszarach brygady stacjonuje dzisiaj 100. Batalion Łączności, który kontynuuje tradycje swojej wielkiej poprzedniczki.

Najważniejszym przedsięwzięciem dla oddziału było przygotowanie IV ogólnopolskiej konferencji łączności.

W dniach 24-25 kwietnia w Sieradzkim Centrum Kultury odbyła się konferencja łączności poświęcona wojskowym systemom teleinformatycznym. Konferencja jest organizowana od czterech lat przez nasz oddział, 15. Sieradzką Brygadę Wsparcia Dowodzenia oraz Stowarzyszenie Przyjaciół 15. SBWD.

Honorowy patronat nad tym wydarzeniem przyjął **Szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego**.

Uwzględniając bogate doświadczenia, obszar tematyczny niniejszej konferencji obejmował zmiany organizacyjno-etatowe oraz rozwój systemów teletransmisyjnych w Wojsku Polskim. Omówiono zmiany, które zachodzą w wojskowych systemach i sieciach teleinformatycznych, a także przedstawiono potrzeby wojska w zakresie rozwoju nowoczesnego sprzętu łączności i informatyki.

Zorganizowano pokaz sprzętu łączności oraz stanowisk propagujących zawodową służbę wojskową w wojskach łączności i w Narodowych Siłach Rezerwowych.

Udział w konferencji wzięło ponad 250 osób, których działalność służbowa jest związana z funkcjonowaniem systemów i sieci teleinformatycznych, przedstawiciele jednostek, instytucji i szkół wojskowych oraz firm, produkujących sprzęt łączności m.in. na potrzeby Sił Zbrojnych.

W tegorocznej konferencji wzięli udział m.in. Szef Zarządu Planowania Systemów Dowodzenia i Łączności SGWP – gen. bryg. Józef NASIADKA (reprezentujący Szefa Sztabu Generalnego WP), Zastępca Dowódcy Garnizonu Warszawa – płk Andrzej ŚMIETANA, byli szefowie wojsk łączności – gen. bryg. Edmund SMAKUŁSKI i gen. bryg. Witold CIEŚLEWSKI, byli dowódcy sieradzkiej brygady: gen. bryg. Mirosław

SIEDLECKI (pomysłodawca konferencji), gen. bryg. Andrzej SZYMONIK, płk Władysław HAMMER i płk Aleksander KUBERA.

Konferencja była dofinansowana z dotacji Ministerstwa Obrony Narodowej.

16 maja w Klubie 15. SBWD zorganizowaliśmy spotkanie wspomnień przy kawie naszych kol. Tadeusza Miedziaka, Zbigniewa Tumielewicza i Mariana Frajtaka, którzy pomimo upływających lat dzielili się tym, co przeżyli, w jakich warunkach pracowali, ile poligonów i placów ćwiczeń zaliczyli, jak w tym czasie ich rodziny funkcjonowały. *Ale to już było ...*

We wrześniu uczestniczyliśmy w obchodach *Września 1939* oraz przygotowaliśmy się do święta brygady, dni łącznościowca oraz Spotkania pokoleń łącznościowców.

19 września nasze zebranie członków oddziału ŚZPŻŁ prowadził kol. Marek Lewandowski, który przedstawił informację nt. "Początki informatyki w świecie, Polsce i w Wojsku Polskim". Była to interesująca prezentacja, pokazująca początki komputeryzacji, ich prekursorów i jej ciągły rozwój. Dużo uwagi poświęcone było informatyzacji Wojska Polskiego, wśród których wielu naszych kolegów uczestniczyło bezpośrednio w tym dziele i mają swoje miejsce w tej historii.

Było to pierwsze zebranie w którym nie uczestniczył kol. Władysław HAMMER, złożony ciężką chorobą i pobytem w szpitalu. W trosce o sprawne funkcjonowanie oddziału ŚZPŻŁ przekazał obowiązki kol. Markowi Lewandowskiemu - wiceprezesowi.

17 – 18 października uroczyście obchodziliśmy 78 rocznicę Garnizonu Sieradz ,45 rocznicę utworzenia 15 Sieradzkiej Brygady Radioliniowo – Kablowej i święto 15. Sieradzkiej Brygady Wsparcia Dowodzenia. Główna uroczystość rocznicowa odbyła się w czwartek na terenie brygady. W samo południe, w obecności licznie zaproszonych gości, dzieci i młodzieży, na placu apelowym stanęli ramię w ramię żołnierze brygady oraz żołnierze Orkiestry i Kompanii Reprezentacyjnej Wojska Polskiego.

W uroczystym apelu uczestniczyli m.in. Poseł na Sejm RP – Cezary TOMCZYK, Dowódca Garnizonu Warszawa – gen. bryg. Wiesław GRUDZIŃSKI, byli dowódcy brygady: gen. bryg. w st. spocz. Andrzej SZYMONIK oraz gen. bryg. w st. spocz. Mirosław SIEDLECKI. Obecni byli również byli szefowie wojsk łączności - panowie generałowie: Edmund SMAKULSKI i Wojciech WOJCIECHOWSKI, przedstawiciele władz miejskich i powiatowych, zaprzyjaźnionych służb mundurowych, duchowieństwa, związków żołnierskich i organizacji kombatanckich.

Święto 15. Sieradzkiej Brygady Wsparcia Dowodzenia wiąże się nierozdzielnie z rocznicą utworzenia Garnizonu Sieradz. 19 październik jest dniem uroczystego wkroczenia pododdziałów 31. Pułku Strzelców Kaniowskich do Sieradza jest dniem, w którym 15. SBRLK a później 15. SBWD obchodzi swoje święto. Jest to wspiane połączenie historii z teraźniejszością. W święto brygady i garnizonu wplata się również święto Wojsk Łączności i Informatyki obchodzone 18 października.

Następnie, w Klubie 15. SBWD, członkowie Oddziału „Sieradz”, przy znacznym wsparciu logistycznym ze strony brygady i Stowarzyszenia Przyjaciół 15. SBWD zorganizowali spotkanie pokoleń sieradzkich łącznościowców.

21 listopada odbyło się ostatnie zebranie na którym przedstawiciel 15 SBWD mjr W. Bednarski zaprezentował informację nt. Zmiany w organizacji dowodzenia w WP.

Jako, że było to ostatnie zebranie w 2013 roku, przedstawiono propozycję do planu pracy na następny rok.

28 listopada, to data którą dopisało życie. W godzinach porannych zmarł i odszedł na wieczną wartę nasz przyjaciel, kolega, przełożony, prezes oddziału Sieradz ŚZPŻŁ płk Władysław HAMMER.

Zapamiętany będzie jako przykład człowieka honoru, wzorowego dowódcy i organizatora pracy, wspaniałego kolegi i przyjaciela, spokojnego i zrównoważonego a zarazem wymagającego od siebie i współpracowników oraz konsekwentnego w działaniu.

2 grudnia 2013 roku odprowadziliśmy płk. Władysława HAMMERA na miejsce Jego wiecznego spoczynku na cmentarz komunalny w Sieradzu.

Andrzej Korneluk

Z ŻYCIA ODDZIAŁU ŚREM

W drugiej połowie 2013 roku członkowie naszego Oddziału starali się kontynuować przedsięwzięcia wynikające z rocznego planu zamieżeń. Jak co roku uczestniczyliśmy w uroczystościach związanych z rocznicami i świętami w naszym mieście.

W dniu 4 lipca 2013 r. braliśmy udział w obchodach 70. rocznicy śmierci Wodza Naczelnego i Premiera Rządu Rzeczypospolitej Polskiej - gen. Władysława Sikorskiego. Złożyliśmy okolicznościową wiązkę pod tablicą pamiątkową ku czci gen. Sikorskiego przy Jednostce Wojskowej w Śremie.

Dnia 15 sierpnia 2013 r. delegacja Oddziału brała udział w obchodach Święta Wojska Polskiego. Z tej okazji tradycyjnie odbyły się uroczystości przy Pomniku Żołnierza Polskiego w Parku im. Powstańców Wielkopolskich. Przy dźwiękach hymnu Polskiego została wciągnięta flaga państwowa na maszt. W uroczystości brała udział kompania honorowa 6 batalionu dowodzenia Sił Powietrznych. Okolicznościowe przemówienie wygłosił przedstawiciel jednostki wojskowej. Odczytano apel pamięci Oręża Polskiego. Kwiaty złożyli przedstawiciele władz miejskich i powiatowych oraz różnych organizacji i grup społeczeństwa, w tym delegacja naszego oddziału.

W dniu 14 września 2013 r. Stowarzyszenie Byłych Żołnierzy oraz Sympatyków 31 Kórnickiego Dywizjonu Rakietowego Obrony Powietrznej, obchodziło swoje doroczne święto połączone z 50 rocznicą powstania 31 Dywizjonu Rakietowego (OPK) OP i zajęcia stanowiska bojowego w rejonie miejscowości Czołowo koło Kórnik. W uroczystości wzięli udział przedstawiciele lokalnych władz samorządowych, szkół, byli żołnierze 31 dywizjonu, członkowie Stowarzyszenia, rodziny zmarłych żołnierzy. Przybyły też zaproszone posłanki Krystyna Łybacka oraz Bożena Szydłowska. Delegacje złożyły wiązanki kwiatów pod obeliskiem z tablicą pamiątkową żołnierzy 31 dywizjonu. Po uroczystości oficjalnej członkowie Stowarzyszenia i zaproszeni goście udali się na spotkanie do restauracji Biała Dama. Prezes Zarządu Stowarzyszenia ppłk w st. sp. Ryszard Grześkowiak wygłosił referat poświęcony 50. rocznicy powstania 31 dr OPK (31 kdr OP). Wręczył też podziękowania i Medale za Zasługi dla Stowarzyszenia. Spotkanie zakończyło się uroczystym obiadem. Nasz oddział reprezentowali kol. Franciszek Chiliński i Andrzej Korneluk.

Kol. Andrzej Korneluk i Franciszek Chiliński

W dniu 7 listopada 2013 r. Prezes naszego oddziału Pan płk Ryszard Wróbel ukończył 85 lat swego życia. Z tej okazji kol. Ryszard Bańkowski, Zygmunt Dzendżera i Andrzej Korneluk odwiedzili dostojnego Jubilata. Złożyli Mu od wszystkich kolegów oddziału serdeczne życzenia. Kol. Andrzej Korneluk w imieniu Zarządu Głównego wręczył Jubilatowi dyplom gratulacyjno-życzeniowy i skromny prezent w postaci Jego portretu. Spotkanie upłynęło na wspomnieniach w miłej i serdecznej atmosferze.

**ZARZĄD GŁÓWNY
ŚWIĄTOWEGO ZWIĄZKU
POLSKICH ŻOŁNIERZY ŁĄCZNOŚCI**

*Szanowny Pan
Pulkmistrz Ryszard WRÓBEL*

Z okazji Jubileusu 85 rocznicy Pańskich urodzin składamy Panu najserdeczniejsze gratulacje i życzliwość.

Stawił się Pan w 1948 roku jako podchorąży w Szkolej Kadetów Oficerów Rezerwy Łączności w Zagrze. Po ukończeniu szkoły, został Pan przydzielony do oddziału łączności w 37 Pułku Łączności Wzrost, Lotniczych a następnie w 6 Oddziale Szkoły Specjalistów Łączności, na którym przez 19 lat służył. Po ukończeniu specjalistycznej szkolenia, Lotniczych. Następnie przez okres 14 lat przebywał Pan w służbie w Oddziale 6 Pułku Łączności Lotnictwa Operacyjnego, a potem służył w SWR Wzrost, Lotniczych. Po 42 latach służby z honorem zakończył Pan swoją służbę drogą na emeryturę. Dziękujemy 30 Wzrost, Lotnictwa Frontowego postawiając: po sobie pamięć i wybitnego dowódcę i wybitnego specjalistę, naszego i rodzinnego, naszego i rodzinnego.

Za swe zasługi w służbie Ojczyźnie był Pan uhonorowany m.in. odznaczony Krzyżem Oficerskim i Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz innymi odznakami i medalami.

W okresie emerytalnym nie przestał Pan w swoim zaciętości przeżywać i podjąć się społecznej pracy w naszym Związku, którym stał się Pan jednym z jego głównych działaczy, a także w ramach Związku Żołnierzy Wzrost, Lotniczych. Pana wybitna aktywność i natchnienie oraz miły charakter, jako członka Rady naszego Związku oraz prezesa Zarządu Oddziału SWR, bardzo znacząco przyczyniły się do funkcjonowania naszego Związku na wzniesieniu Pana woli i wartości i zasług, oraz składamy najserdeczniejsze, gorące podziękowania.

Z okazji Pańskich Urodzinów składamy Panu najserdeczniejsze życzenia dobrego zdrowia i zadowolenia, pomyślności w życiu osobistym i rodzinnym oraz, w miarę naszych sił, dalszych owocnych działań na rzecz naszego Związku i doświadczenia z tego tytułu doświadczyć.

Z wyrazami szacunku, w imieniu
członków SZPZP – prezes
bryg. (r) dr Zdzisław Smakulski

ZARZĄD GŁÓWNY
ŚWIĄTOWEGO ZWIĄZKU
POLSKICH ŻOŁNIERZY ŁĄCZNOŚCI

Wrocław, 7 listopada 2013 roku

Kol. Ryszard Bańkowski, Ryszard Wróbel, Andrzej Korneluk

Dnia 11 listopada 2013 r. w Śremie obchody 95. rocznicy Odzyskania Niepodległości rozpoczęły się w Kościele Garnizonowym, gdzie odprawiono Mszę Świętą za Ojczyznę z udziałem delegacji władz samorządowych, służb mundurowych i licznych instytucji. Msza miała podniosły charakter, po niej nastąpił przemarsz uczestników na pobliski cmentarz. Przy mogile Powstańców Wielkopolskich odbył się apel poległych, żołnierze oddali salwę honorową. Delegacje, w hołdzie poległym, złożyły wiązanki kwiatów na ręce pełniących przy pomniku wartę harcerzy. Nasz oddział reprezentował kol. Franciszek Chiliński.

Kol. Franciszek Chiliński i Benedykt Strzelec

Dnia 12 grudnia 2013 r. radosna, życzliwa i rodzinna atmosfera towarzyszyła wspólnemu ze Śremskim Kołem Związku Żołnierzy Wojska Polskiego spotkaniu wigilijnemu. Uroczystość odbyła się w restauracji Sarenka w Chrzastowie. W bożonarodzeniowy nastrój gości wprowadził występ słowno-muzyczny młodzieży z Niepublicznej Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Chrzastowie. Wszystkim przybyłym, Słowo boże wygłosił Proboszcz Parafii Wojskowej pw. św. Jana z Dukli w Śremie ks. kmdr ppor. Paweł Wójcik. Przy wigilijny stole była okazja, by wymienić poglądy, podyskutować o minionym czasie i o nadziejach związanych z nadchodzącym Nowym Rokiem.

Dnia 14 grudnia 2013 r. w restauracji Biała Dama spotkali się członkowie Stowarzyszenia Byłych Żołnierzy oraz Sympatyków 31. Kórnickiego Dywizjonu Rakietowego Obrony Powietrznej na Oplátku Wieczery Wigilijnej. Przybyłych powitał Prezes Stowarzyszenia ppłk w st. spocz. Ryszard Grześkowiak, który następnie poprosił Proboszcza Garnizonu Poznań ks. kapel. ppłk. Mariusza Stolarczyka o wspólną modlitwę, po której wszyscy łamali się opłatkiem składając sobie wzajemnie życzenia świąteczne i noworoczne. Następnie gospodarz spotkania zaprosił wszystkich do spożycia kolacji wigilijnej. W uroczystości wzięła udział delegacja naszego Oddziału w składzie: Franciszek Chiliński i Andrzej Korneluk.

*Burmistrz Gminy Kórnik Jerzy Lechnerowski
i Kol. Franciszek Chiliński*

W dniu 27 grudnia 2013 r. odbyły się uroczystości 95. rocznicy wybuchu Powstania Wielkopolskiego. Obchody tradycyjnie rozpoczęły się przed pomnikiem Dobosza w Parku im. Powstańców Wielkopolskich. Delegacje lokalnych władz, wojska, młodzieży szkolnej i organizacji pozarządowych, złożyły kwiaty. Nasz Śremski Oddział Światowego Związku Polskich Żołnierzy Łączności reprezentowali kol. Franciszek Chiliński i Andrzej Korneluk. Następnie w Kościele Garnizonowym została odprawiona uroczysta Msza Święta. Po mszy uczestnicy przeszli na cmentarz parafialny, pod pomnik poległych Powstańców Wielkopolskich, gdzie harcerze zaciągnęli wartę honorową. Na mogiłach poległych Powstańców Wielkopolskich zapalono znicze oraz złożono kwiaty. Został odczytany Apel Poległych, a Kompania Honorowa 6. batalionu dowodzenia Sił Powietrznych oddała salwę honorową ku czci poległych powstańców. Następnie uczestnicy obchodów przeszli pod Wieżę Ciśnień na której podobnie jak sprzed 95 laty, na znak odzyskania wolności zawieszona została przez harcerzy biała czerwona flaga. Przybyli otrzymali pamiątkowe rozetki. Ostatnim punktem uroczystości był symboliczny powstańczy posiłek w Muzeum Śremskim.

Arkadiusz Ożarowski

Z DZIAŁALNOŚCI ODDZIAŁU WROCŁAW ŚZPŻŁ

W minionym okresie 2013 r. działalność naszego Oddziału oparta była o zamierzenia rocznego planu. Jak w poprzednich latach tak i teraz, na zebraniach prezentowano tematykę historyczną. Przewijała się ona niemal na każdym zebraniu.

A oto przykładowe tematy:

- „150 rocznica Powstania Styczniowego”;
- „Łączność w Legionach Polskich w 1920 r.”;
- „Zagrożenie ludności cywilnej w czasie wojny i pokoju”;
- „Ruchoma aparatura łączności DUKAT-RM”;
- „Cyfryzacja systemów łączności i informatyki Sił Zbrojnych RP”;
- „13 ważnych rocznic historycznych świata”;
- „Łączność w Powstaniu Warszawskim”;
- „70 rocznica bitwy pod Lenino”, na podstawie wspomnień uczestników walk w II wojnie światowej zawartych w określonych wydawnictwach.

Prelegentami tych tematów byli członkowie naszego Oddziału Wrocław, między innymi koledzy: Jan Jeż, Józef Janusiak, Lech Kotliński, Arkadiusz Ożarowski.

Bardzo dobrze układała się nam współpraca z dowództwem 10. WPdow. Uczestniczyliśmy we wszystkich zamierzeniach organizowanych przez dowódcę pułku. Zapraszano nas na obchody Święta Pułku, spotkanie Wielkanocne i opłatkowe oraz na obchody Święta Wojsk Łączności i Informatyki. Wymieniamy między sobą okolicznościowe życzenia z okazji tych wydarzeń. Dzięki przychylności dowódcy 4. RBL mamy ustabilizowaną sytuację odnośnie korzystania z pomieszczeń Klubu 4. RBL (dawniej OKO SOW) na zebrania i spotkania.

10. Wrocławski pułk dowodzenia

„Dlatego też powtarzać będę,
że lepsza jest dobra łączność
niż armata, niż karabin maszynowy...”
Józef Piłsudski

PREZES

ŚWIATOWEGO ZWIĄZKU POLSKICH
ŻOŁNIERZY ŁĄCZNOŚCI we Wrocławiu
płk rez. Arkadiusz OŻAROWSKI

Szanowny Panie Pułkowniku

W imieniu swoim i całej społeczności 10 Wrocławskiego Pułku Dowodzenia składam na ręce Pana Pułkownika życzenia z okazji Święta Wojsk Łączności i Informatyki.

Podstawowym zadaniem Wojsk Łączności i Informatyki jest zapewnienie organom dowodzenia sprawnego kierowania wojskami. Prawidłowo zorganizowana i sprawna łączność to odniesienie zwycięstwa na polu walki.

W tym uroczystym dniu wyrażam uznanie dla służby i pracy Pana Pułkownika oraz członków Związku. Niech każdy dzień przynosi radość i spełnienie z wykonywanych obowiązków.

Wraz z żołnierskim pozdrowieniem przesyłam życzenia dobrego zdrowia, radości oraz wszelkiej pomyślności w życiu osobistym i zawodowym.

Z wyrazami szacunku

DOWÓDCA

10 Wrocławskiego Pułku Dowodzenia

[Signature]
płk Zygmunt MAŁEC

Wrocław, dnia 18.10.2013 r.

Życzenia od dowódcy 10. WPdow

"...i zaśpiewaj, zakolęduj nam kolędo,
że najbliżsi zawsze blisko przy nas będą,
że nikogo nie zabraknie przy tym stole,
przy kolędzie najpiękniejszej z wszystkich
kolęd..."

Wanda Chotomska

W te szczególne i oczekiwane dni Świąt Bożego Narodzenia,
które niosą ze sobą wiele radości oraz refleksji nad cudem,
jaki wydarzył się dwa tysiące lat temu w grudniową noc w Betlejem,
pragnę życzyć w imieniu własnym oraz całego stanu osobowego
10 Wrocławskiego Pułku Dowodzenia
wielu głębokich i radosnych chwil oraz wewnętrznego spokoju.

Wraz z nadchodzącym Nowym 2014 Rokiem życzę dużo zdrowia
i szczęścia, pomyślności oraz spełnienia najskrytszych marzeń.

Dowódca
10 Wrocławskiego Pułku Dowodzenia

plk Zygmunt MAŁEC

Życzenia świąteczne

PROGRAM ŚWIĘTA PUŁKU
07.06.2013 r.

18.00 Uroczysty apel z okazji Święta Pułku;
19.30 Ciepła artystyczna

* Koncert Reprezentacyjnego Zespołu Artystycznego Włókna Półdługo;
* Spektakl pt.: "Historia Orła Półdługo na przestrzeni dziejów" w wykonaniu ucznia Gimnazjum w Włocławku;
19.30 Spotkanie przyjaźni i sympatyków pułku.

08.06.2013 r.

10.00 Festyn integracyjny pod nazwą „SPOCZNIŹ I BRAW! SIĘ DOBRZE”
W programie przewidziane są następujące atrakcje:

- * prezentacja i pokaz sprzętu wojennego oraz wyposażenia i uzbrojenia;
- * Futsball oraz wyścigi na trawie i skoczność;
- * zawody sportowe - rekreacyjne, lądowe i 100;
- * prezentacja ratownictwa medycznego;
- * pokaz działalności Państwowej Straży Pożarnej;
- * prezentacja pojazdów Półdługo;
- * występy zespołów muzycznych, tanecznych i teatralnych;
- * pokaz sprzętu Centrum Szkolenia Włókna Jazdźniowych i Chemicznych;
- * pokaz "Włocławka Włocławek".

Mam zaszczyt zaprosić
plk. Arkadiusza OZAROWSKIEGO
na uroczyste obchody
Święta 10 Wrocławskiego Pułku Dowodzenia,
które odbędą się na terenie jednostki
przy ulicy Trzmielowej 28
w dniach 07-08.06.2013 r.

DOWÓDCA
10 Wrocławskiego Pułku Dowodzenia
cz.p.o. plk. Kazimierz ŁUCKI

Proszę o potwierdzenie przyjęcia zaproszenia w terminie do 31.05.2013 r.
tel. kontakt: 71-7 653 500

Zaproszenie z 10. WPdow

Na posiedzeniu zarządu Oddziału w grudniu 2013 r. omawialiśmy sprawę kondycji naszej organizacji. Ustalono, że pracujemy w trudnej i złożonej sytuacji. Z grona naszych członków ukształtowały się trzy grupy. Pierwszą grupę stanowi czterech członków, uczestników walk II wojny światowej w latach 1943 – 1945. Ich stan zdrowia stale się pogarsza i w zebraniach uczestniczą sporadycznie. Druga grupa to członkowie zamieszkali poza garnizonem Wrocław, których jest pięciu. Ich uczestnictwo w zebraniach jest niesystematyczne. Komplikuje to odległości od miejsca zamieszkania do Wrocławia.

W niektórych przypadkach jest to nawet 150 km. Trzecia grupa to pozostali członkowie i oni są stałymi uczestnikami działalności związkowej. Wszyscy członkowie utrzymują bliski kontakt na bieżąco z naszą organizacją i opłacają systematycznie składki członkowskie.

W bieżącym roku przygotowujemy się do godnego uczczenia rocznic 90-lecia urodzin naszych członków: kol. Władysława Rogowskiego, płk. Józefa Glubiaka (byłego dowódcy 10pł i komendanta Garnizonu Wrocław), kol. Józefy Małek i kol. Pawła Korolewicza.

Są w naszej organizacji pasjonaci wielu dziedzin życia, kultury i literatury, malarstwa, sportów umysłowych. Należy tu wymienić kol. kol.: Jana Jeża, Jana Zagrodzkiego i Jerzego Więclawskiego. Działalność kol. Jana Jeża jest wszystkim dobrze znana.

Na prośbę prezesa Oddziału Wrocław kol. Jan Zagrodzki tak pisze o sobie:

*„O sobie samym ...”
Znany pacykarz przy Sztabowej
Wyciera u Veny podwoje,
Nie odmawia pacierza
I, chcąc doścignąć Jeża,
Czochra się z frasunku po głowie.*

Autorem tego limeryku jest kol. Jan Zagrodzki, członek wrocławskiego Oddziału SZPŻŁ. W tym wierszu słowem „pacykarz” określa swoje amatorskie zajęcie na emeryturze tj. malarstwo olejne na płótnie. W swoim dwudziestoparoletnim dorobku wykonał 500 obrazów (najmniejszy to 24x90 cm, największy – 150x90 cm). Przeważnie są to kopie malarzy europejskich minionych epok, np. impresjonistów. Własne kompozycje (do 5%) stanowią kwiaty i portrety.

Jan Zagrodzki z kuratorką wystawy 75-lecia TPP-Fr

Poza tym „*Przy sztalugach*” (taki obrał sobie pseudonim) prowadzi koło szachowe w Klubie 4RBLog. Początek tej działalności sięga lat 80 ubiegłego wieku. Tą szachową grą zarażał kiedyś młodzież w dwóch szkołach podstawowych. Teraz, jak sam powiada: starość, nie radość zwała go obuchem i tylko wspomina, że był kiedyś zuchem”. Ponadto lichy zaciągnęło go do Towarzystwa Przyjaźni Polsko – Francuskiej (w Polsce obchodzono w ubiegłym roku 75. rocznicę powstania TPP-Fr), gdzie jest aktywnym członkiem (pracuje też w Zarządzie Oddziału Wrocław).

W opinii kolegów niezwykle skromny i koleżeński, obdarzony niezwykłym poczuciem humoru. Wykonał wiele obrazów na ich zamówienie. Oto jeden z nich.

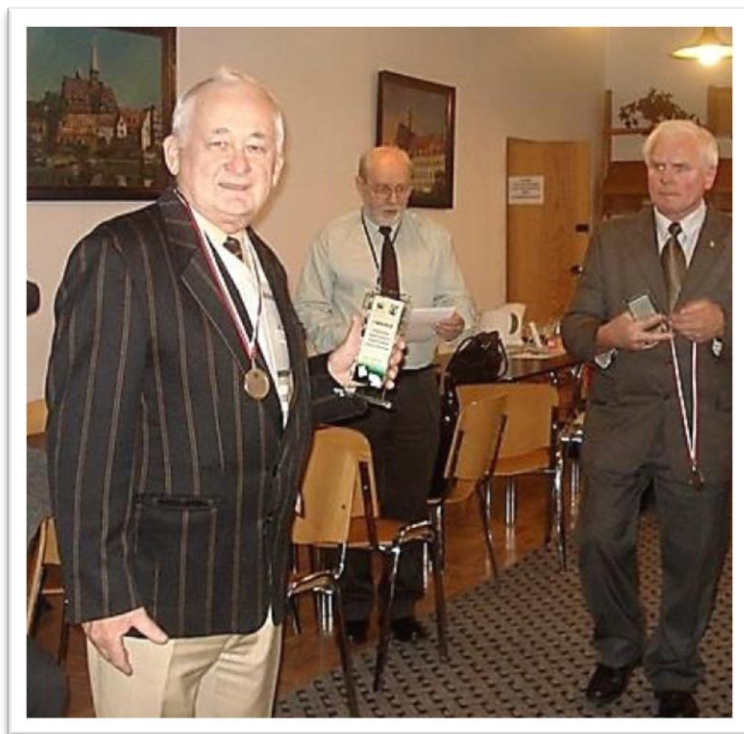
Wrażliwy na piękno, m.in. na czystość języka ojczystego, wspierał kilkakrotnie publiczne wystąpienia profesora Miodka w jego zmaganiach w walce z wulgaryzmami następującą fraszką:

*„Na łobuza”
Gdy przed laty Twój przodek
Bazgrał jeszcze patykiem
Słuchaj, co mówi Miodek:
Miel porządnie językiem(!).*

Dom w Chwałowicach

W naszej organizacji mamy także mistrza brydżowego za rok 2013. W dniu 14 grudnia zakończył się cykl rozgrywek brydżowych Garnizonu Wrocław (w ramach X Mistrzostw Związku Żołnierzy Wojska Polskiego w Brydżu Sportowym). Uczestniczyło w nich ok. 50 osób. Pierwsze miejsce zdobył nasz kolega płk w st. spocz. Jerzy Więclawski.

Kol. Jerzy Więclawski

Medal za I miejsce.

Zbigniew Kosobucki

Z DZIAŁALNOŚCI ODDZIAŁU WARSZAWA - RAKOWIECKA

Działalność Oddziału w drugim półroczu 2013 roku opierała się na Planie Zasadniczych Zamierzeń Zarządu Oddziału oraz roboczych wytycznych Prezesa Zarządu Głównego.

Na posiedzenia Zarządu Oddziału zapraszano członków władz Związku z naszego Oddziału. Na posiedzeniach rozpatrywano deklaracje i przyjmowano w szeregi ŚZPŻŁ nowych członków, którym na zebraniach ogólnych uroczyście wręczano legitymacje członkowskie ŚZPŻŁ. W roku 2013 przyjęto do naszego Oddziału 10 kolegów oficerów. Na koniec roku 2013 Oddział Warszawa - Rakowiecka liczył 49 członków zwykłych.

Z powodu choroby lub niedyspozycji nie wszyscy Jubilaci 2013 roku mogli uczestniczyć w spotkaniu Wielkanocnym. Wobec powyższego prezes Zarządu Głównego gen. bryg. Edmund Smakulski uhonorował Kol. płk. Stanisława Markowskiego z okazji ukończenia 85 lat, na okolicznościowym spotkaniu w Zegrzu, wręczając Jubilatowi dyplom gratulacyjny - życzeniowy i portret.

Naszego Kolegę płk. Józefa Olszewskiego w dniu 6.06.2013 r., z okazji 85 urodzin odwiedzili w domu: gen. bryg. Wojciech Wojciechowski i płk Zbigniew Kosobucki.

Wręczyli Jubilatowi dyplom gratulacyjno - życzeniowy oraz portret i wiązkę kwiatów.

W dniu 27 czerwca na zebraniu ogólnym członków Oddziału, przedstawiciel Inspektoratu Wojskowej Służby Zdrowia płk Adam Olszewski wygłosił prelekcję oraz przedstawił na slajdach strukturę organizacyjną i zadania: instytucji, komisji wojskowych, szpitali klinicznych, szpitali uzdrowiskowo – rehabilitacyjnych, szpitali polowych i przychodni specjalistycznych w Siłach Zbrojnych RP.

Zebrania ogólne członków Oddziału w miesiącach wrzesień i listopad poświęcone były stacjonarnemu systemowi łączności w Siłach Zbrojnych na przestrzeni lat 1945 – 2013. Rozpoczęliśmy od Węzła Łączności Ministerstwa Obrony Narodowej (WŁ MON). Zaprosiliśmy na zebranie kolegów którzy służyli i tworzyli łączność w WŁ MON: płk. Eugeniusza Gradonia, płk. Lucjana Kaweckiego, płk. Józefa Turlejskiego który przybył z żoną Janiną. Na wrześniowym zebraniu płk Eugeniusz Malczewski, który w swojej służbie wojskowej w większości zajmował się stacjonarnym systemem łączności, podzielił się wspomnieniami ze służby w WŁ MON. Wspomnienia uzupełnił płk Janusz Fajkowski, który najwcześniej rozpoczął służbę w tej jednostce.

Na zebraniu w dniu 28 listopada zaproszony przedstawiciel Centrum Wsparcia Teleinformatycznego Sił Zbrojnych RP ppłk Tomasz Marzec dokonał prezentacji i przedstawił genezę od 1944r. oraz zadania stojące obecnie przed Centrum Wsparcia Teleinformatycznego (CWT SZ RP). Była to dalsza informacja dotycząca: stacjonarnego systemu łączności, głównych zadań w zakresie łączności, stref odpowiedzialności i jednostek podległych oraz historii powstania tej instytucji, a także obszerna informacja o jej patronie płk. prof. inż. Kazimierzu Drewnowskim.

Wydana książka "Polskie Wojska Łączności na przełomie XX i XXI wieku" nie zawiera informacji o jednostkach stacjonarnego systemu łączności Ministerstwa Obrony Narodowej, Sztabu Generalnego WP, Okręgów Wojskowych czy też rodzajów Sił Zbrojnych. Należałoby pomyśleć o uzupełnieniu tych zagadnień w kolejnym wydaniu wspomnianej książki.

10 listopada odszedł na wieczną wartę po ciężkiej i długiej chorobie w wieku 78 lat członek naszego Związku - sekretarz Zarządu Głównego ŚZPŻŁ płk Janusz Pomianowski. W uroczystości pogrzebowej uczestniczyło liczne grono kolegów i znajomych oraz rodzina. W imieniu Związku pożegnał Go prezes Zarządu Głównego gen. bryg. Edmund Smakulski, oraz złożono na Jego grobie wiązkę kwiatów, kartę żałobną „W Hołdzie i Pamięci” z logo ŚZPŻŁ i słowami pożegnania.

Z okazji Święta Zmarłych, koledzy z Oddziału odwiedzili groby zmarłych kolegów, na których położyli proporczyki z logo ŚZPŻŁ i zapalili znicze.

Rok 2013 Oddział zakończył koleżeńskim spotkaniem Bożonarodzeniowym, które odbyło się w dniu 11 grudnia w restauracji hotelu "Parkowa".

W spotkaniu uczestniczyli koledzy z Oddziału (niektórzy z żonami) oraz zaproszeni goście: Zastępca Szefa Zarządu Planowania Systemów Dowodzenia i Łączności - P6 płk Bogusław Jaworski, Komendant Centrum Szkolenia Łączności i Informatyki płk Ireneusz Fura, nasi byli przełożeni generałowie: Henryk Andracki, Witold Cieślewski, Edmund Smakulski, jak również wiceprezes Zarządu Głównego ŚZPŻŁ ppłk Mirosław Pakuła. Spotkanie przebiegło w miłej i serdecznej atmosferze.

Analizując roczny plan działalności Oddziału w 2013 roku, stwierdzić należy, że nie wszystkie zaplanowane przedsięwzięcia zostały zrealizowane. Nie pozyskaliśmy siedziby dla Zarządu Oddziału oraz nie został opracowany harmonogram prac dotyczący opracowania historii organów kierowniczych Wojsk Łączności i Informatyki.

Dodatkowo Zarząd podjął decyzję opracowania Albumu z okazji XX – lecia powstania Oddziału. Obecnie zbieramy materiały i mamy nadzieję wydania go w 2014 roku.

W miesiącu styczniu 2014 roku przeprowadzono Walne Zebranie Członków Oddziału, na którym Zarząd Oddziału złożył sprawozdanie z działalności, sprawozdanie finansowe z wydatków w 2013 roku oraz projekt Planu Zasadniczych Zamierzeń Oddziału na 2014 rok, opracowany na podstawie Planu Zarządu Głównego.

Po dyskusji zebranie jednogłośnie udzieliło Zarządowi absolutorium, oraz w dalszej działalności Zarządu, Walne Zebranie Członków Oddziału zaleciło:

1. Realizować Uchwały Walnego Zjazdu Delegatów Związku i Walnego Zebrania Członków Oddziału.
2. Utrzymywać kontakt z instytucjami wojskowej łączności i informatyki w obrębie Warszawy i okolic.
3. Gromadzić dokumenty i eksponaty związane z historią wojsk łączności i informatyki oraz losami ich żołnierzy i przysyłać opracowane materiały do redakcji wydawnictw Związku.
4. Złożyć do Zarządu Głównego wniosek, aby zwolnić z obowiązku płacenia składek wieloletnich członków Związku, którzy są obłożnie chorzy i nie mogą uczestniczyć w działalności Związku.

Zgodnie z rocznym planem działalności Oddziału, posiedzenia Zarządu Oddziału odbywać się będą każdego miesiąca (poza lipcem i sierpniem) w trzeci czwartek miesiąca, natomiast zebrania członków Oddziału w czwarty czwartek miesiąca: marca, maja, czerwca, września, października i listopada. Spotkania świąteczne planujemy: Wielkanocne 9 kwietnia 2014 roku, Bożonarodzeniowe 10 grudnia 2014 roku.

Adam Pawlik

SPOTKANIE OPŁATKOWE ODDZIAŁU BYDGOSZCZ

W grudniu 2013r. odbyło się tradycyjne, przedświąteczne spotkanie opłatkowe członków oddziału bydgoskiego ŚZPŻŁ. Tym razem miało ono szczególny – „połączony” charakter, skorzystaliśmy bowiem z zaproszenia Koła nr 13 Związku Żołnierzy Wojska Polskiego i gościnności 1 Brygady Logistycznej w Bydgoszczy. Oprócz wymiany życzeń świątecznych i noworocznych, wspólne spotkanie było również okazją do zarysowania planów współpracy między naszymi organizacjami w 2014 r.

Spotkanie opłatkowe – Bydgoszcz, grudzień 2013.

Marian Jakóbczak

DOBROWOLNE DARY NA FUNDUSZ ZWIĄZKU

Podajemy kolejną listę Naszych Ofiarodawców, którzy w okresie od sierpnia 2013 roku, do stycznia 2014 roku, oprócz składek członkowskich, wpłacili dodatkowe kwoty pieniężne, jako dar, na fundusz naszego Związku.

1. Antonina Socha z Krakowa	26,00 zł:
2. Adam Leszyński z Nowego Targu	60,00 „
3. Eligiusz Okoń z Lublińca	35,00 „
4. Ewa Tonkiel-Pietrzak z Łodzi	75,00 „
5. Henryk Tonkiel z Łodzi	75,00 „

Wszystkim Ofiarodawcom składamy serdeczne podziękowanie.

Z ŻAŁOBNEJ KARTY

Marian Jakóbczak

Z wielkim żalem zawiadamiamy, że w ostatnim okresie z naszych związkowych szeregów, odeszli na wieczną wartę nasi nieodżałowani członkowie:

- por. mgr Władysław Rodowicz z Warszawy, w wieku 97 lat;
- płk inż. Janusz Pomianowski z Warszawy, w wieku 78 lat;
- ppłk Tadeusz Krawczyk z Bydgoszczy, w wieku 87 lat;
- płk dypl. Władysław Hammer z Sieradza w wieku 69 lat.

Ponadto dowiedzieliśmy się ostatnio, że w lipcu 2012 roku również odeszła na wieczną wartę por. dr Krystyna Dobrowiecka ps. „Wiesia” z dawnego Oddziału „Warszawa-Świętokrzyska”, w wieku 89 lat.

Zachowajmy Ich w naszej pamięci.

Niech spoczywają w wiecznym pokoju.

Cześć Ich pamięci !

Ich Rodzinom i Najbliższym składamy
wyrazy głębokiego żalu i współczucia.

Ppor. Krystyna Dobrowiecka pseudonim „Wiesia” urodziła się 15 czerwca 1923 roku w Warszawie. W latach 1930-36 ukończyła szkołę powszechną, a w latach 1936-42 Państwowe Gimnazjum i Liceum im. Emilii Plater. Od września 1936 roku należała do Związku Harcerstwa w 15 WZDH przy Gimnazjum i Liceum, do którego uczęszczała. Od początku okupacji hitlerowskiej brała czynny udział w konspiracyjnej działalności swojej drużyny harcerskiej m.in. brała czynny udział w piece nad rannymi polskimi żołnierzami w szpitalu polowym; udzielała pomocy żołnierzom w obozach jenieckich

(miała pod opieką kilku „chrzestnych synów”), zajmowała się kolportażem prasy podziemnej, udziałem w lekcjach „żywego słowa” na tajnych kompletach.

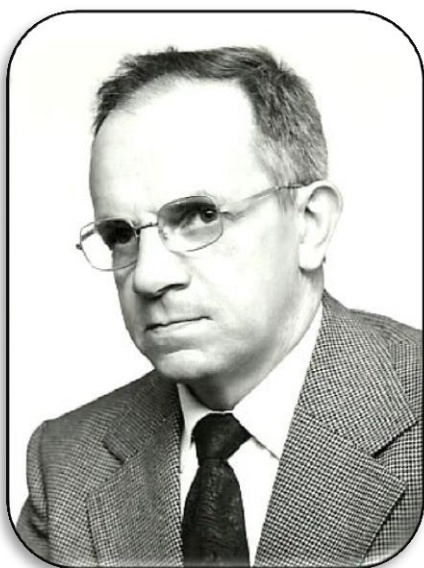
W maju 1942 roku rozpoczęła służbę w Pomocniczej Wojskowej Służbie Kobiet Armii Krajowej gdzie, po odpowiednim przeszkoleniu jako instruktor, zajmowała się szkoleniem szyfrantów.

Po zdaniu matury w 1942 roku rozpoczęła studia na tajnych kompletach Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Warszawskiego, następnie pracowała jako student-praktykant w Szpitalu im. Karola i Marii. W 1944 roku została aresztowana i wywieziona do obozu w Zakroczymiu, skąd udało jej się zbiec i w ukryciu szczęśliwie doczekać końca wojny. Po wyzwoleniu w 1945 r. powróciła do Warszawy gdzie rozpoczęła dalsze studia na Wydziale Lekarskim UW. W 1948 rok uzyskała absolutorium, a w 1951 r. dyplom lekarza.

Następne 30 lat swego życia poświęciła pracy - jako lekarz - w służbie zdrowia na terenie Warszawy. W okresie tym pracowała m.in. na Oddziale Chirurgicznym Szpitala Przemienienia Pańskiego, w Szpitalu Zakaźnym, w Instytucie Matki i Dziecka, w 2 Centralnym Szpitalu Klinicznym IKP WAM, w Poliklinice Dziecięcej Państwowego Szpitala Klinicznego. W międzyczasie Konsekwentnie podwyższała swoje kwalifikacje zawodowe uzyskując specjalizację w zakresie pediatrii I i II stopnia, a następnie specjalizację w zakresie kardiologii dziecięcej i uzyskała dyplom doktora nauk medycznych.

W okresie swego emerytalnego spoczynku, w 1993 roku, wstąpiła w szeregi naszego Związku stając się następnie aktywną jego członkinią w Oddziale „Warszawa- Świątokrzyska”.

Zmarła 27. lipca 2012 roku. Pochowana została na Cmentarzu Bródnowskim.

Por. mgr Władysław Rodowicz urodził się 27.03.1916 roku w Kijowie, jako syn Stanisława - majora Wojska Polskiego, który został zamordowany w Katyniu i wnuk - Teodora, skazanego za udział w Powstaniu Styczniowym. Był absolwentem Gimnazjum im. Józefa Poniatowskiego w Warszawie, Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie oraz Szkoły Podchorążych Rezerwy Wojsk Łączności w Zegrzu (1938-39 r.). W 1939 roku został zmobilizowany i wcielony do 8 Dywizji Piechoty, w szeregach której jako dowódca plutonu łączności, brał udział m.in. w obronie twierdzy Modlin.

W okresie okupacji hitlerowskiej był żołnierzem Związku Walki Zbrojnej, a następnie Armii Krajowej. W ramach działalności konspiracyjnej, pod dowództwem swego brata Stanisława, brał udział w zapewnieniu stałej łączności z dowództwem Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie, za pomocą stacjonarnej radiostacji zainstalowanej w piwnicy Jego rodzinnego domu na ul. Fortecznej 4 w Warszawie. Był też dowódcą załogi tzw. „lotnej radiostacji”.

W listopadzie 1942 roku został aresztowany przez Gestapo i więziony przy alei Szucha, następnie na Pawiaku, w Majdanku i Oświęcimiu gdzie, z narażeniem własnego życia, pomagał współwięźniom przetrwać obozową katorgę. Pod koniec okupacji udało mu się zbiec z obozu i szczęśliwie doczekać końca wojny.

Po wyzwoleniu służył w Wojsku Polskim, na stanowisku dowódcy Bazy Wytwórni Filmowej WP. W kwietniu 1946 roku został przeniesiony do rezerwy. Następnie pracował na odpowiedzialnych stanowiskach m.in. jako pedagog w różnych ośrodkach szkoleniowych kadr kierowniczych. Dał się poznać jako wielki społecznik albowiem nadzwyczaj bardzo aktywnie działał społecznie w wielu stowarzyszeniach. Działał m.in. w Klubie Inteligencji Katolickiej, Prymasowskim Komitecie Charyzmatyczno-Społecznym przy kościele św. Marcina przy ul. Piwnej w Warszawie, Towarzystwie Opieki nad Ociemniałymi w Łaskach. Działał w związkach Solidarności. Od 1994 roku był również członkiem naszego - Światowego Związku Polskich Żołnierzy Łączności, w Oddziale „Warszawa-Świętokrzyska”, z którego w poprzednich kadencjach wchodził w skład Władz Naczelnych Związku.

W swej działalności nigdy nie szczędził swych sił, aby pomagać innym, którzy tej pomocy potrzebowali.

Za udział w kampanii wrześniowej, sumienną pracę zawodową i nadzwyczaj aktywną działalność społeczną, był wielokrotnie odznaczany. M.in. został odznaczony: Krzyżami – Komandorskim i Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalami - Za udział w Wojnie Obronnej 1939 r.; Oświęcimskim; Zasłużonemu w Posłudze dla Narodu i Kościoła oraz wieloma innymi odznaczeniami. Był szczęśliwym dziadkiem 26 wnuków i pradiadkiem 8 prawnuków. Zmarł 3 października 2013 roku w Warszawie.

Uroczystość pogrzebowa odbyła się 11 października. Po Mszy św. w kościele p.w. św. Marcina przy ul. Piwnej, został pochowany na Cmentarzu Wojskowe Powązki.

Płk inż. Janusz Pomianowski urodził się 23 listopada 1935 roku w Ostrowcu Świętokrzyskim. W okresie swego wczesnego dzieciństwa doznał wielkich rodzinnych tragedii. Gdy miał zaledwie 3 lata, zmarł Jego ojciec, a gdy miał 6 lat zmarła Mu matka. Pozostał tylko z siostrzyczką o 1 rok od Niego starszą. Dalszą opiekę nad Nim, w nadzwyczaj trudnych warunkach w czasie okupacji hitlerowskiej, sprawował brat Jego matki. Po zakończeniu II wojny światowej wychowywał się w Państwowym Domu Dziecka w Niemienicach, powiat Opatów, skąd uczyć-szczał do miejscowej szkoły podstawowej, a następnie do

szkoły w Biskupicach. Po ukończeniu szkoły podstawowej dalszą naukę kontynuował w Technikum Mechanicznym Obróbki Skrawaniem w Skarżysku.

W 1954 roku ochotniczo wstąpił do Oficerskiej Szkoły Łączności Przewodowej w Sieradzu, którą ukończył z 4 lokatą, po jej reorganizacji w 1957 roku w Zegrzu.

Dalszą służbę, jako oficer, pełnił kolejno na odpowiedzialnych stanowiskach: 8 lat w Centralnej Składnicy Sprzętu Łączności w Zegrzu Płd., 11 lat w Wojskowych Zakładach Łączności Nr 1 w Zegrzu Płd., 5 lat w Szefostwie Wojskowych Przedsiębiorstwach Remontowo-Produkcyjnych i przez następne 4 lata w Szefostwie Zamówień i Dostaw GIT WP. W międzyczasie konsekwentnie podwyższał również swoje kwalifikacje zawodowe uzyskując, po ukończeniu zaocznych studiach w WAT, dyplom inżyniera elektroniki. Po 36 latach zakończył z honorem swą żołnierską drogę na stanowisku naczelnika wydziału w Centralnym Zarządzie Inżynierii pozostawiając po sobie pamięć wybitnego wojskowego specjalisty.

W czasie emerytalnego spoczynku poświęcił się społecznej pracy w Związku BŻZiOR WP pełniąc przez kilka lat funkcje sekretarza Koła Nr 41, a następnie w naszym ŚZPŻŁ, który na VII Zjeździe powierzył Mu funkcje sekretarza Zarządu Głównego.

Odszedł od nas, na wieczną wartę, człowiek wielkiej prawości, niezłomnego charakteru i jak wskazywało na to całe jego życie nadzwyczaj uczciwy i pracowity.

Zmarł 10 listopada 2013 roku. Uroczystość pogrzebowa odbyła się 16 listopada. Po żałobnej Mszy św. w kościele p.w. Wieczerzy Pańskiej w Falenicy, dalsza ceremonia złożenia Jego prochów do rodzinnego

grobu, przy udziale wojskowej asysty honorowej, odbyła się na miejscowym Cmentarzu Parafialnym. W ostatniej Jego drodze towarzyszyła Mu rodzina, liczne grono przyjaciół i członków Związku Żołnierzy Wojska Polskiego oraz członków naszego Światowego Związku Polskich Żołnierzy Łączności.

W imieniu zebranych, nad Jego mogiłą, pożegnał Go prezes Zarządu Głównego naszego Związku gen. bryg. Edmund Smakulski

Płk dypl. Władysław Hammer urodził się 22 maja 1944 roku w woj. podkarpackim. Służbę wojskową rozpoczął w 1962 roku w Oficerskiej Szkole Łączności w Zegrzu, po ukończeniu której dalszą służbę, już jako oficer, pełnił na różnych stanowiskach w 34 Pułk Desantowym w Słupsku, podległym 7 DDes.

Następnie w drodze wyróżnienia został skierowany na wyższe studia do Wojskowej Akademii Łączności w Leningradzie. Po ukończeniu studiów został skierowany do 4 Pułku Łączności w Bydgoszczy, w którym pełnił służbę kolejno jako: starszy oficer operacyjny, a potem szef sztabu pułku. Następnie przez okres 3 lat dowodził 12 Pułkiem Łączności w Świeciu skąd został skierowany na zastępcę szefa Wojsk Łączności POW do Bydgoszczy. W 1986 roku został wyznaczony na dowódcę 15 Brygady Radioliniowo-Kablowej w Sieradzu.

W międzyczasie ukończył Podyplomowe Studium Operacyjno-Strategiczne AON w Rembertowie.

Po 40 latach z honorem zakończył swą żołnierską drogę na stanowisku szefa Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego w Poznaniu pozostawiając po sobie pamięć wybitnego dowódcy i wojskowego specjalisty.

W czasie służby wojskowej był zawsze żołnierzem niezwykle oddanym sprawą wojska i Ojczyzny. Patriotyzm i honor żołnierski były zawsze dla Niego wartościami nadrzędnymi. Był zawsze życzliwym w stosunku do podwładnych i kolegów oraz nadzwyczaj taktownym do przełożonych. Za wzorową służbę był wielokrotnie wyróżniany i nagradzany. M. in. został odznaczony Krzyżami – Oficerskim i Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz wieloma innymi odznaczeniami państwowymi i resortowymi.

Po przejściu na emeryturę nie pozostał w stanie biernego spoczynku lecz poświęcił się społecznej pracy w różnych stowarzyszeniach działających na rzecz promocji obronności kraju. M.in. był nadzwyczaj aktywnym działaczem naszego Związku. To On był współzałożycielem Oddziału „Sieradz” ŚZPŻŁ, a potem przez wiele lat jego prezesem. W ostatniej kadencji był też wiceprezesem Zarządu Głównego naszego Związku. Zapamiętany będzie jako przykład człowieka honoru, wzorowego dowódcy i organizatora pracy społecznej, wspaniałego kolegi i przyjaciela.

Zmarł 28 listopada 2013 roku w Sieradzu. Uroczystość pogrzebowa odbyła się 2 grudnia. Po żałobnej Mszy św. w kościele garnizonowym, dalsza uroczystość, przy udziale wojskowej asysty honorowej, odbyła się na Cmentarzu Komunalnym przy ul. A. Brzezińskiego. W ostatniej Jego drodze towarzyszyła Mu rodzina, żołnierze 15.SBWD i byli dowódcy sieradzkiej brygady, byli szefowie SWŁil Szt. Gen WP, przedstawiciele sieradzkich władz samorządowych i wielu miejscowych instytucji oraz licznie zebrani członkowie naszego Związku, Związku Żołnierzy Wojska Polskiego i członkowie Stowarzyszenia 15 SBWD. Nad Jego mogiłą, ostatnie pożegnania wygłosili m.in. prezes Zarządu Głównego ŚZPŻŁ gen. bryg. Edmund Smakulski, d-ca 15 SBWD płk Roman Januszewski, były d-ca 15 SBWD gen. bryg. Andrzej Szymonik oraz przedstawiciele miejscowych władz samorządowych i stowarzyszeń, których był członkiem.

Płk Tadeusz Krawczyk urodził się 13 kwietnia 1926 roku w Łodzi. W czasie okupacji hitlerowskiej został wywieziony do przymusowych prac, na gospodarstwie rolnym, na teren Niemiec. Szczęśliwie doczekał wyzwolenia i powrócił do Łodzi. W 1946 roku ochotniczo wstąpił do wojska i został skierowany do Szkoły Podoficerskiej Radiospecjalistów (SPR) w Sieradzu. Po ukończeniu szkoły - jako prymus - został skierowany w 1947 roku do Oficerskiej Szkoły Łączności w Sieradzu. Po jej ukończeniu dalszą służbę, jako oficer, pełnił w jednostkach wojskowych Pomorskiego Okręgu Wojskowego m.in. w Trzebiatowie: w 2. Batalionie Łączności, 39. Pułku Zmechanizowanym i 28. Batalionie Łączności, w których kolejno zajmował stanowiska dowódcy plutonu, dowódcy kompanii i pomocnika szefa sztabu pułku. Następnie został skierowany do 7 Pułku Łączności w Bydgoszczy gdzie zajmował stanowiska dowódcy radiostacji średniej i dużej mocy – RAF i R-110 oraz do-

wódcy kompanii. W międzyczasie podwyższał swoje kwalifikacje zawodowe na WOSO w Elblągu.

Dalszą służbę pełnił na odpowiedzialnych stanowiskach w 109. Wojskowym Szpitalu w Szczecinie a następnie w Centralnym Wojskowym Sanatorium Przeciwgruźliczym w Otwocku.

Po 15 latach służby, ze względu na słaby stan zdrowia, był zmuszony zakończyć swą żołnierską drogę i przejść w stan spoczynku.

W ciągu tych 15 lat, zawsze wykazywał nadzwyczajną ofiarność i zaangażowanie dla służby wojskowej, czym zasłużył na wyrazy najwyższego uznania i szacunku. Pozostawił po sobie pamięć wybitnego wojskowego radiotelegrafisty i wychowawcy wielu wojskowych radiotelegrafistów oraz mistrza, w tej dziedzinie, z wielu zawodów łączności. Jego poświęcenie służbie wojskowej było nagrodzone wieloma odznaczeniami m.in. Krzyżem Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski oraz Złotym i Srebrnym Krzyżem Zasługi.

Będąc na emeryturze nie pozostał w stanie biernego spoczynku ale w miarę swoich sił postanowił nadal być społecznie użytecznym. Podjął pracę w Zarządzie Wojewódzkim Ligi Obrony Kraju gdzie nadzwyczaj aktywnie zajmował się organizacją łączności alarmowej. Nadal pozostał aktywnym działaczem społecznym wśród krótkofalowców, co od wielu lat było pasją jego życia. Aktywnie uczestniczył też w działalności Związku Żołnierzy Wojska Polskiego, a w 2011 roku stał się też współzałożycielem Oddziału Bydgoszcz naszego Światowego Związku Polskich Żołnierzy Łączności.

Zmarł 13 listopada 2013 roku w Bydgoszczy. Uroczystość pogrzebowa odbyła się 18 listopada Po żałobnej Mszy św. w kościele p.w. Św. Krzyża przy ul. Artyleryjskiej, dalsza uroczystość, przy udziale wojskowej asysty honorowej, odbyła się na miejscowym Cmentarzu Nowofarnym. W Jego ostatniej drodze, oprócz rodziny, towarzyszyli Mu m.in.: byli dowódcy 4 Pułku Łączności, pracownicy LOK, licznie zebrani członkowie ZZWP i SZPŻŁ oraz koledzy z lat służby wojskowej.

W imieniu zebranych, nad Jego mogiłą, pożegnał Go jego serdeczny przyjaciel ppłk Józef Milewski.

JEDNOSTKI WOJSK ŁĄCZNOŚCI

Tomasz Marzec

Jacek Klimkiewicz

HISTORIA CENTRUM WSPARCIA TELEINFORMATYCZNEGO SIŁ ZBROJNYCH

Centrum Wsparcia Teleinformatycznego Sił Zbrojnych zgodnie z decyzją Ministra Obrony Narodowej nr 496 z dnia 20 grudnia 2011 roku w sprawie przejęcia dziedzictwa tradycji, nadania imienia patrona i ustanowienia w dniu 05 czerwca święta Centrum Wsparcia Teleinformatycznego Sił Zbrojnych:

1. w celu zachowania chlubnego dziedzictwa zapisanego w tradycjach orężnych, od dnia 1 stycznia 2012 roku CWT SZ przejął i kultywuje dziedzictwo tradycji:
 - 3 Samodzielnego Pułku Łączności – z lat 1944 – 1945;
 - Węzła Łączności Ministerstwa Obrony Narodowej i Sztabu Generalnego – z lat 1945 – 1967;
 - Węzła Łączności nr 2 – JW 3211 – z lat 1967 – 1999;
 - Centralnego Węzła Łączności Ministerstwa Obrony Narodowej – z lat 1999 – 2011;
2. przyjmuje imię płk. prof. inż. Kazimierza DREWNOWSKIEGO;
3. doroczne święto Centrum Wsparcia Teleinformatycznego Sił Zbrojnych ustanawia się w dniu 5 czerwca.

Historia stacjonarnych jednostek łączności w Wojsku Polskim rozpoczyna się w 1944 r. po wkroczeniu WP na tereny współczesnej Polski.

Z chwilą utworzenia Naczelnego Dowództwa Wojska Polskiego powstała konieczność zorganizowania nowych jednostek łączności dla potrzeb Wojska Polskiego. Zgodnie z rozkazem Nr 3 Naczelnego Dowódcy WP z 8 sierpnia 1944 r. został zorganizowany Sztab Główny Naczelnego Dowództwa WP. W skład sztabu wszedł Oddział Łączności, który zajął się między innymi organizacją i wyposażeniem jednostek łączności dla potrzeb dowodzenia. Na podstawie przedłożonych propozycji etatowych komórek Sztabu Głównego Naczelnego Dowódcy WP 20 sierpnia 1944 r. rozkaz nr 8 w którym powołał 11 jednostek łączności

w tym 3 samodzielny pułk łączności wg etatu 014/115 A. Powstał on na bazie 243 samodzielnego chersońskiego batalionu łączności.

W rozkazie Naczelnego Dowódcy WP z 3 września 1944r. pkt. 3 czytamy:

„Do składu WP przybył 243. samodzielny batalion łączności, Szef Łączności WP wykorzysta skład osobowy 243. sbł do formowania **3 Samodzielnego Pułku Łączności**, Szef Zaopatrzenia WP przyjmie przybyły batalion łączności na wszystkie rodzaje zaopatrzenia.”

W skład pułku wchodziły pododdziały o różnych specjalnościach, przeznaczone do rozwijania i eksploatacji Węzłów Łączności zabezpieczających łączność Dowództwu i Sztabowi WP. Największym pododdziałem pułku był batalion telefoniczno-telegraficzny, który rozwijał przewodowy Węzeł Łączności.

Załącznikiem organizacyjnym Węzła Łączności MON był **3. Samodzielny Pułk Łączności**. Na dowódcę pułku wyznaczony został płk Malinowski, a Szefem Łączności został mjr Szeremietiew. Pułk stacjonował na ulicy Kraśnickiej w Lublinie.

We wrześniu 1944r. został wybudowany i uruchomiony **Węzeł Łączności Sztabu Głównego** wchodzący w skład **3. Samodzielnego Pułku Łączności** i obsługiwany przez stan osobowy tego pułku. Zadaniem węzła było zabezpieczenie łączności wewnętrznej sztabów i jednostek wojskowych oraz instytucji rządowych.

Węzeł posiadał kryptonim „WISŁA”. Współpracował z węzłami: GRANIT, DNIETR, MAK, PŁATINA, RADUGA, ODESSA i innymi centralami wojskowymi oraz z centralą telefoniczną m. Lublin. Kryptonimy co jakiś czas ulegały zmianie. W listopadzie 1944r. Węzeł posiadał kryptonim „DUNAJ”.

Kadra węzła to w większości oficerowie radzieccy. 50% stanu węzła stanowiły kobiety w mundurach.

Zgodnie z instrukcją Szefa Wojsk Łączności WP gen. Jurina z 13.10.1944 r. dla wojsk łączności postawione zostały następujące zadania:

- doskonalenie żołnierzy łączności z zakresu łączności i szkolenia ogólnowojskowego zbliżonych do warunków bojowych,
- na szkolenie przeznaczyć 20 dni w miesiącu po 10 godzin dziennie i 4 dni po 8 godzin,
- na szkolenie ogólnowojskowe przeznaczyć 25% a na szkolenie specjalistyczne 75% czasu.

Po gruntownym przeszkoleniu teoretycznym i praktycznym w terenie i miejscu postoju, zgodnie z rozkazem nr 26 z 31.01.1945r. Naczelnego Dowództwa WP dotyczącego zmiany dyslokacji kierownictwa WP w rejon Warszawy dla zabezpieczenia nieprzerwanej łączności dowodzenia jednostkami w nowym rejonie oraz łączności między Naczelnym Dowództwem a grupą operacyjną pozostającą czasowo w Lublinie, część **3. Samodzielnego Pułku Łączności, w tym i Węzeł Łączności** zostaje przeniesiony **w rejon Zielonki koło Warszawy** a po kilku dniach **na Pragę**. Był to okres przygotowania do ofensywy styczniowej. Grupa ta stanowiła wysunięty **Węzeł Sztabu Głównego** i rozmieszczona przy ul. Wileńskiej i Konopackiej. Składnica meldunkowa mieściła się przy ul. Konopackiej a lotnisko znajdowało się na Gocławiu. Zadaniem tej grupy było zabezpieczenie łączności wysuniętemu stanowisku dowodzenia Sztabu Głównego WP oraz łączności z jednostkami Armii Radzieckiej, które stanowiły trzon ofensywy styczniowej.

Zgodnie z etatem Nr Ł 14/1 z 12.04.1945r. zostaje utworzony Centralny Węzeł Łączności Ministerstwa Obrony Narodowej. W etacie **było 6 oficerów**: szef węzła - pułkownik, zastępca szefa ds. radiowych - podpułkownik, inżynier łączności przewodowej - major i 3 dyżurnych łączności - kapitan. W tym samym dokumencie dla etatu Nr Ł 14/1 jest użyta nazwa „**Centralnego Węzła Łączności Ministerstwa Wojennego**”.

Z chwilą zakończenia wojny Węzeł Łączności wraz z 3. Samodzielnym Pułkiem Łączności rozpoczął szkolenie żołnierzy oraz budowę węzła stacjonarnego przy Al. Ujazdowskich 5.

W rozkazie **Naczelnego Dowództwa WP Nr 191 z dnia 25 sierpnia 1945r.** Naczelny Dowódca WP rozkazał: dzień **3-go września** obchodzić jako święto pułkowe **3. Samodzielnego Pułku Łączności**.

Natomiast zgodnie z rozkazem organizacyjnym **nr 0232/Org. z dnia 3 września 1945r.** w ramach ogólnego planu przeniesienia Wojska Polskiego na etaty czasu pokojowego **od dnia 1 października 1945 r. – 3. Samodzielnny Pułk Łączności**, utrzymujący się wg etatu Nr 014/115-A (w dniu swojego święta) został przeformowany na **1. Samodzielnny Pułk Łączności** wg etatu Nr 14/7 i od 15 września 1945 i rozlokowany w ZGIERZU.

Również rozkazem organizacyjnym **nr 0232/Org. z dnia 3 września 1945 r. Centralny Węzeł Łączności Ministerstwa Obrony Narodowej** utrzymujący się wg etatu **Nr Ł 14/1, 15 września 1945r.** został przeformowany na **Węzeł Łączności Sztabu Generalnego i Ministerstwa Obrony Narodowej** wg etatu **Nr 14/8** i przeniesiony na ul. Wrońskiego 9.

W latach 1945-50 wybudowano 3 pomocnicze węzły łączności z centralami telefonicznymi typu „Siemens” i aparatami TLG ST-35. Do Węzła Łączności włączono system łączności radiowej. W tym okresie Węzeł Łączności bardzo rozwinął się organizacyjnie technicznie jako samodzielna jednostka.

W latach 1963-67 Węzeł Łączności wykonywał zadania w ramach 1. Brygady Łączności MON. Uruchomiono wówczas nowe systemy łączności TLF, TLG i radiowej.

Zarządzeniem Szefa Sztabu Generalnego WP Nr 027/Org. z dnia 27.02.1967 r. zostaje rozwiązana 1. Brygada Łączności MON, a Węzeł Łączności zostaje włączony w skład nowej struktury organizacyjnej Dowództwa Zgrupowania Jednostek Zabezpieczenia SD MON. Powstaje Węzeł Łączności Nr 2 MON o nr JW 3211.

Pierwszy rozkaz dzienny został podpisany w dniu 2 września 1967 r. przez Szefa ppłk Henryka Miklińskiego.

Do najważniejszych wydarzeń w działalności służbowej należy zaliczyć:

- W latach 1945 – 1951 następuje szybka rozbudowa WŁ tak pod względem organizacyjnym jak i technicznym;
- W 1951 roku WŁ otrzymuje stały rejon dyslokacji w nowo wybudowanych obiektach koszarowych przy ulicy Żwirki i Wigury 9/13;
- 1955 – budowa pierścienia kabli dalekosiężnych oraz Radiowego Centrum Nadawczego;
- 1960 – 1962 – zbudowanie Warszawskiego Węzła Telekomunikacyjnego MON;
- 1966 r. – Wyróżnienie „ODZNAKĄ TYSIĄCLECIA”;
- 1974 – dokonanie wymiany centrali między garnizonowej typu „A” na centralę typu „U-57”;
- 1987 – 1990 – uruchomienie pierwszej centrali elektronicznej typu „E-10”;
- 1990 - wyróżnienie „Medalem pamiątkowym” – za wybitne osiągnięcia w służbie wojskowej;
- 1997 – *WYRÓZNIENIE ZNAKIEM HONOROWYM SIŁ ZBROJNYCH RP – po raz pierwszy*;
- 1997 – uruchomienie centrali między garnizonowej typu DGT;
- 1999 – uruchomienie stacjonarnych komponentów koalicyjnych systemów teleinformatycznych dla potrzeb Sił Zbrojnych RP i powołanie Wydziału Poczty Kurierskiej NATO;
- 1999 – Węzeł Łączności na podstawie zarządzenia Szefa Sztabu Gen. WP Nr 076/org. z dnia 05.06.1998 r. z dniem 01.01.1999 r.

rozpoczął funkcjonować w nowej strukturze organizacyjnej jako Centralny Węzeł Łączności MON;

- 18 stycznia 1999 roku CWŁ MON otrzymał imię Patrona: płk prof. inż. Kazimierza DREWNOWSKIEGO;
- 1999 – Decyzją nr 141/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 29 lipca 1999r. wprowadzono proporczyk na beret, odznakę pamiątkową oraz odznakę rozpoznawczą Centralnego Węzła Łączności MON;
- 2000 – całkowite przejście na eksploatację cyfrowych systemów teleinformatycznych;
- 2003 – pierwsze zastosowanie łączności satelitarnej w wymiarze międzykontynentalnym dla potrzeb Polskich Kontyngentów Wojskowych m.in. w Iraku;
- 2005r. – Decyzją nr 93/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 11 kwietnia 2005r. ustanowiono doroczne święto CWŁ MON na dzień 5 czerwca;
- 2005 – *WYRÓŻNIENIE ZNAKIEM HONOROWYM SIŁ ZBROJNYCH RP – po raz drugi*;
- 2007 – Decyzją Nr Z-20/Org./P1 Ministra Obrony Narodowej z dnia 14 marca 2007r. Dowódca Garnizonu Warszawa gen. bryg. Kazimierz Gilarski przekazał 30 marca 2007r. Centralny Węzeł Łączności MON w podporządkowanie Dyrektora Departamentu Informatyki i Telekomunikacji MON gen. bryg. Włodzimierzowi Nowakowi;
- 2008r. – Decyzją Nr Z-52/Org./P1 Ministra Obrony Narodowej z dnia 19 sierpnia 2008r. w sprawie zmiany bezpośredniego podporządkowania, Centralny Węzeł Łączności MON po rocznym podporządkowaniu pod Departament Informatyki Telekomunikacji został z dniem 1 września 2008 r. przekazany w bezpośrednie podporządkowanie Szefowi Zarządu Planowania Systemów Dowodzenia i Łączności P-6.
- 2011 - Decyzją Ministra Obrony Narodowej z dnia 09.03.2011 r. oraz Rozkazem Szefa Zarządu Planowania Systemów Dowodzenia Łączności P6 Sztabu Generalnego z dnia 05.05.2011r. CWŁ MON został przeformowany w Centrum Wsparcia Teleinformatycznego Sił Zbrojnych.
- 2013 - Decyzją Nr Pf-37/Org./P1 Ministra Obrony Narodowej z dnia 17.09.2013r. w sprawie zmiany podporządkowania, Centrum Wsparcia Teleinformatycznego Sił Zbrojnych zostało z dniem 1 listopada 2013 r. przekazane w bezpośrednie podporządkowanie Szefowi Inspektoratu Systemów Informacyjnych.

Grzegorz Zyskowski

4. REJON WSPARCIA TELEINFORMATYCZNEGO SIŁ POWIETRZNYCH

W sierpniowym Komunikacie w dziale „Jednostki Wojsk Łączności” ukazał się artykuł opisujący strukturę Centrum Wsparcia Teleinformatycznego Sił Powietrznych oraz jedną z podległych jednostek a dokładnie 6 Batalion Dowodzenia Sił Powietrznych w Śremie. Na łamach obecnego komunikatu postaram się przybliżyć kolejną jednostkę podległą CWT SP, zabezpieczającą łączność w szerokim tego słowa znaczeniu, obsługującym i zarządzającym wieloma systemami łączności. Jednostką tą jest JW. 3709 czyli 4. Rejon Wsparcia Teleinformatycznego Sił Powietrznych.

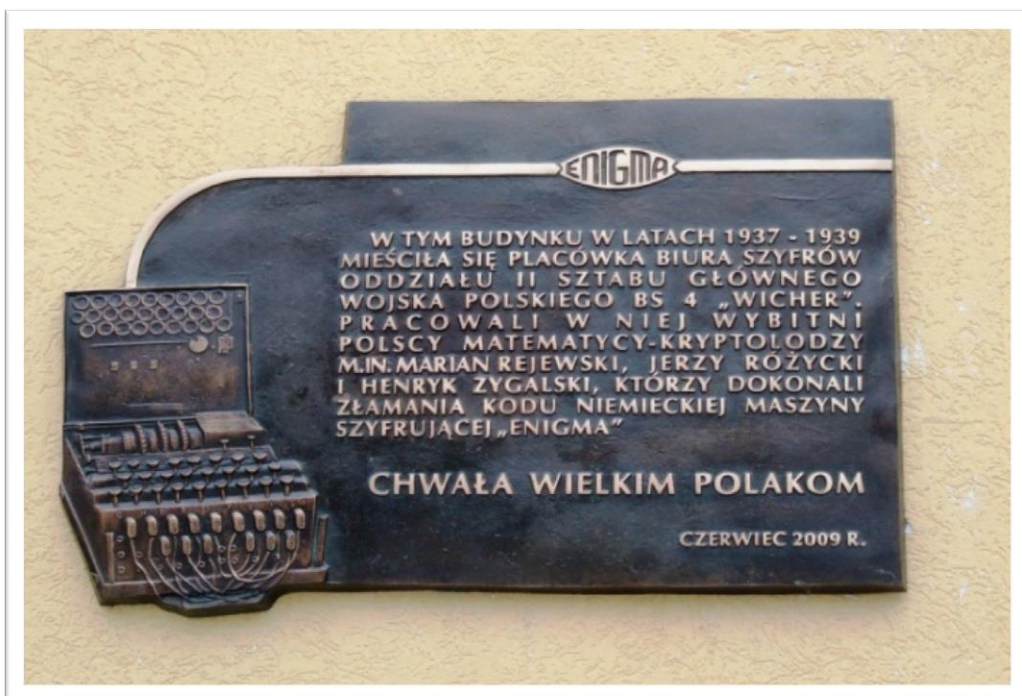
Zacznijmy od przypomnienia struktury:

Może nieco historii (krótkiej ale zawsze historii).

4. Rejon Wsparcia Teleinformatycznego Sił Powietrznych został utworzony na mocy Decyzji Nr Z-37/org./P1 Ministra Obrony Narodowej z dnia 27 maja 2010 roku, Decyzji Szefa Sztabu Generalnego NR PF- 80/ORGSSG/ZOIU-P-1MON z dnia 21 września 2010 roku, Rozkazu Dowódcy Sił Powietrznych NR Z-234 z dnia 05 października

2010 roku oraz Rozkazu Komendanta Centrum Wsparcia Teleinformatycznego Sił Powietrznych nr Z-58 z dnia 18 października 2010 r.

4. RWT SP rozpoczął swoją działalność 1 grudnia 2010 roku. Jednostka ta została wydzielona ze struktur Centrum Wsparcia Teleinformatycznego Sił Powietrznych i jest bezpośrednio podległa Komendantowi Centrum Wsparcia Teleinformatycznego Sił Powietrznych.

Obowiązki Szefa objął **ppłk mgr inż. Czcibor Ziemowit Powęska**.

Zadania realizowane przez 4. RWT SP.

Głównym zadaniem 4. RWT SP, wynikającym zresztą z jego przeznaczenia jest:

Zabezpieczenie teleinformatyczne Dowództwa Sił Powietrznych i Centrum Operacji Powietrznych oraz wsparcie teleinformatyczne jednostek Sił Powietrznych w rejonie odpowiedzialności w czasie osiągnięcia gotowości do podjęcia działań oraz prowadzenia operacji obronnej w układzie narodowym i sojuszniczym.

- utrzymanie w pełnej sprawności i niezawodności sieci i systemów teleinformatycznych jednostek wojskowych Sił Powietrznych w rejonie odpowiedzialności;
- zabezpieczenie teleinformatycznie narodowych oraz sojuszniczych ćwiczeń i treningów w rejonie odpowiedzialności;
- wdrażanie w zabezpieczanych teleinformatycznie jednostkach Sił Powietrznych pozyskiwanej nowej techniki teleinformatycznej i specjalistycznego oprogramowania;
- wdrażanie w jednostkach Sił Powietrznych w rejonie odpowiedzialności nowych systemów wspomagających proces dowodzenia;
- zaopatrywanie jednostek Sił Powietrznych w rejonie odpowiedzialności w sprzęt teleinformatyczny, oprogramowanie oraz techniczne środki materiałowe niezbędne do jego eksploatacji.

Sprzęt i systemy obsługiwane i zarządzane przez 4. RWT SP

- ASOC
- DUNAJ
- ICC
- G-t-G
- CSI/LINK-16
- WOŁCZENICA
- MIL-WAN/KTSA
- BLUSZCZ
- ORCHIDEA
- INTER-MON wSP
- VCS

Sprzęt:

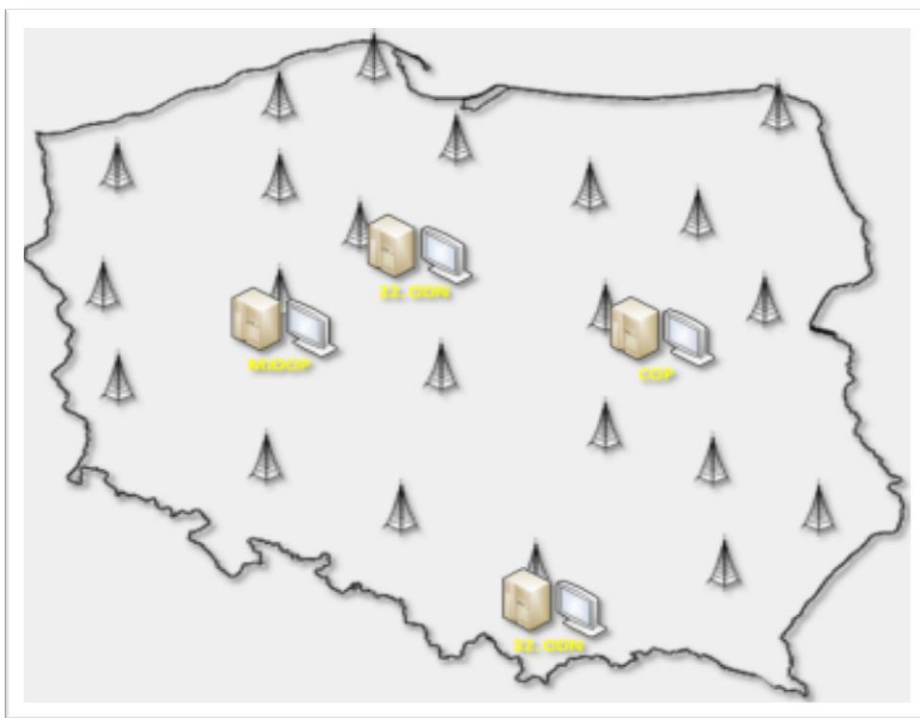
- centrale DGT 3450;
- multipleksery MX-64;
- krotnice KX-30 PCM;
- urządzenia SDH, PDH;
- centraliki telefoniczne PANASONIC;
- urządzenia Dostępowe DXC DGT;
- radiolinie RL-450B, RL-450B1;
- radiostacje R-140M;
- radiostacje Harris 1140B;
- radiostacje Harris RF-5800H;
- radiostacje Motorola PRM-500,
- radiostacje Rohde & Schwarz XT452U8, XK2500L, XK2900L;
- radiotelefony przenośne: GP-360, GP0-380;
- system trankingowy TETRA / centrale, stacje bazowe oraz przenośne radiotelefony;
- odbiorniki radiowe: OR 1205, R155, RF-590, EK-895, EK-896, ET458U;
- nowoczesne pola antenowe.

Podsystem Cyfrowej Łączności Utajnionej **STORCZYK**

Podsystem Telefonicznej Niejawnej Łączności Rządowej **KWARC**

Podsystem Telefonicznej Niejawnej Łączności Mobilnej **CATEL**

Struktura organizacyjna 4. RWT SP

Strukturę 4. RWT wraz ze zdjęciami osób zajmujących poszczególne stanowiska funkcyjne można sprawdzić w sieci MIL-VAN, ewentualnie na stronie www.4rwt.sp.mil.pl

Centrum Radiowe Sektor Zabezpieczenia Teleinformatycznego

1 4. RWT SP

Jako osobnik zajmujący się łącznością radiową, radioliniową, sprawujący techniczny nadzór nad systemami łączności opartej na radiu przedstawię jedynie swoją komórkę. Krótko opiszę w jaki sposób, jakim sprzętem Centrum Radiowe realizuje zadania stawiane 4. Rejonowi Wsparcia Teleinformatycznego Sił Powietrznych.

Zgodnie z zawartymi powyżej zadaniami nie siedzimy w „polu” nawiązując łączność, realizując wymianę telegramów chociaż nie kryję, że wg mnie i wielu osób praktycznie zajmujących się realizacją szeroko pojętej łączności jest z tego wielka frajda i satysfakcja.

CR zajmuje się głównie zapewnieniem łączności dla potrzeb CWT SP, Ratownictwa Medycznego, Centrum Operacji Powietrznych, Ośrodka Kierowania Walką, odpowiada za utrzymanie łączności ze statkami powietrznymi realizującymi zadania poza granicami kraju. Stanowimy element nadzoru nad posterunkami VCS rozlokowanymi w rejonie odpowiedzialności 4. RWT SP. CR realizuje także treningi radiowe poczynawszy od szczebla swojej jednostki na Sztabie Generalnym skończywszy. Oczywiście pracujemy też w sieciach stałych, alarmowych itd. Realizujemy także zadania związane z zabezpieczeniem łączności HF i realizacją usług na potrzeby PKW ORLIK w ramach Baltic Air Policing, uczestniczymy razem z 6 bdom Śrem w Międzynarodowych Warsztatach Łączności Combined Endeavor. Pracujemy można powiedzieć, że w pełnym zakresie czyli koniec fal średnich, zakres fal krótkich HF, fale ultrakrótkie UHF i VHF.

Jakim sprzętem dysponuje Centrum Radiowe? Mogę chyba powiedzieć, że najlepszym albo inaczej sprawdzającym się w każdych warunkach zapewniających, nie tylko usługi foniczne ale również usługi poczty elektronicznej, usługi telefoniczne oraz faksowe. Najczęściej zapotrzebowanymi tym samym realizowanymi usługami jest właśnie poczta elektroniczna oparta na dedykowanych serwerach pocztowych i radiostacjach HF – rzecz jasna cały sprzęt jest zarządzany i administrowany przez jedną komórkę. Wymusza to konieczność znajomości w detalach całego systemu dając za to możliwość szybkiego odnajdywania i usuwania ewentualnych niesprawności. Przez to być może współcześnie zajmujący się zapewnianiem łączności na takim szczeblu nie mogą ograniczać się do „analogu i titawy” a muszą znać chociaż podstawy informatyki, bardzo dobrze posługiwać się komputerem, a w zasadzie jego narzędziami sieciowymi jak również innymi aplikacjami służącymi do zarządzania i pracą w sieciach teleinformatycznych. Oczywiście niezbędna jest też wiedza z zakresu podstaw propagacji fal radiowych, przepisów korespondencji itp. Realizując zadania w zakresie HF pracujemy

w nowoczesnych trybach automatycznego zarządzania siecią HF czyli tryby ALE 2G, ALE 3G/3G+. W dużej mierze nasze środki łączności posiadają możliwość zdalnego sterowania oraz pracują w systemie SPLIT-SIDE umożliwiającym rozmieszczenie w różnych lokalizacjach części odbiorczej i nadawczej. Centrum Radiowe ma także do dyspozycji nowoczesne pola antenowe zawierające anteny stałe, jak również anteny obrotowe, dające możliwość ustawienia azymutu oraz późniejszą poprawę bez konieczności przerwy w pracy. Każde stanowisko operatora wyposażone jest w terminal sterujący komutatorem antenowym umożliwiającą szybkie podłączenie się do anteny o najlepszym sygnale.

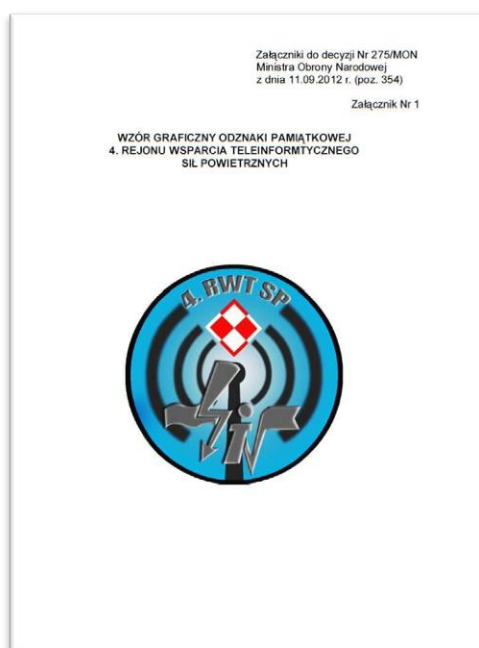
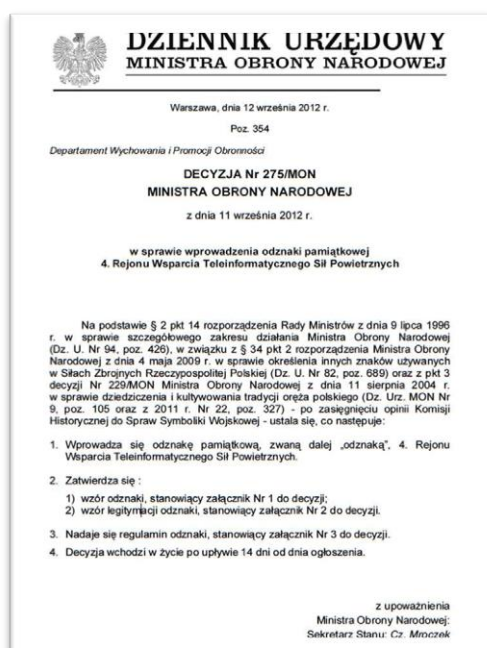
Zapewniam, że najlepszy sprzęt nie jest w stanie sam nic zrobić do tego potrzebny jest wykwalifikowany personel. Realizując zadania często wykraczać trzeba poza ustalone ramy działania, można a nawet trzeba uruchamiać wszystkie swoje zasoby, swoją i innych wiedzę aby móc sprostać realizacji zadań. Zgodnie z powiedzeniem „potrzeba matką wynalazku” często powstają nowe rozwiązania, które z czasem są rozwiązaniami racjonalizatorskimi.

Z kim Współpracuje 4. RWT SP aby móc spełniać swoje zadania

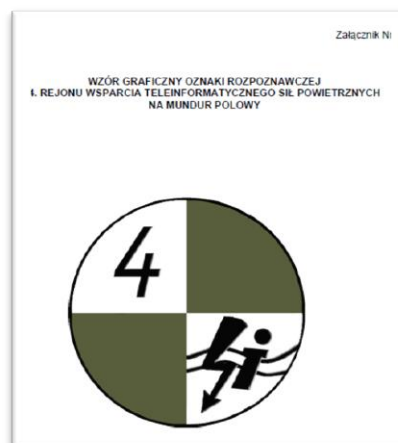
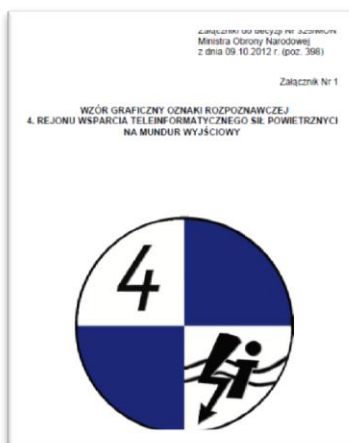
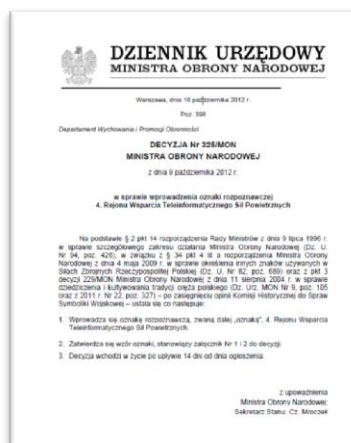
1. w zakresie utrzymania systemu łączności i informatyki:
 - Instytucje resortowe:
 - Centrum Wsparcia Teleinformatycznego Sił Zbrojnych,
 - Regiony Wsparcia Teleinformatycznego,
 - Centrum Wsparcia Teleinformatycznego i Dowodzenia Marynarki Wojennej,
 - Rejon Wsparcia Teleinformatycznego Sił Powietrznych,
 - Resortowe Centrum Bezpieczeństwa Systemów Łączności i Informatyki.
 - Operatorzy zewnętrzni:
 - Orange,
 - Exatel S.A.
2. w zakresie rozbudowy infrastruktury
 - Instytucje resortowe:
 - Stołeczny Zarząd Infrastruktury,
 - Zakład Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego,

- Resortowe Centrum Zarządzania Systemami i Usługami Teleinformatycznymi.
- Instytucje zewnętrzne:
 - Firmy projektowe,
 - Firmy budowlane.
- 3. w zakresie promocji wojska i wsparcia dydaktycznego:
 - Zespół Szkół nr 1 im. Kazimierza Wielkiego w Mińsku Mazowieckim.

Oznaka Pamiątkowa 4. Rejonu Wsparcia Teleinformatycznego SP

Oznaka Rozpoznawcza 4. Rejonu Wsparcia Teleinformatycznego SP

Kontakt z 4. Rejonem Wsparcia Teleinformatycznego SP

ppłk Czcibor Ziemowit Powęska
Szef Rejonu

tel. 22 6 828 800

tel. 519 039 400

E-mail: cpoweska@sp.mil.pl

E-mail MIL-WAN: c.poweska@warszawa.ron.int

Adres siedziby

Ul. Leśna

02-800 Warszawa

Adres do korespondencji

Ul. Żwirki i Wigury 103

00-912 Warszawa 69

www.4rwt.sp.mil.pl

Jan Kowalski

15. SIERADZKA BRYGADA WSPARCIA DOWODZENIA TRADYCJE I DZIEŃ DZIESIEJSZY

Brama główna koszar 15. SBWD.

Tradycje kontynuowane przez 15. Sieradzką Brygadę Wsparcia Dowodzenia sięgają 1935 roku i dotyczą bohaterskiego 31. Pułku Strzelców Kaniowskich. W koszarach wybudowanych dla tego pułku stacjonuje dzisiaj brygada. Historia sieradzkich łącznościowców rozpoczęła się w 1945 r. i trwa nieprzerwanie do chwili obecnej. Sieradz jest drugim, co do znaczenia i czasu trwania centrum łącznościowców w Polsce. Od kwietnia 1945 r. w przedwojennych koszarach 31. psk stacjonował 2. Zapasowy Pułk Łączności. W październiku 1945 r. przybyła do Sieradza Oficerska Szkoła Łączności. Przez dziesięć kolejnych lat funkcjonowała tu Oficerska Szkoła Łączności i Oficerska Szkoła Łączności Przewodowej. W tym okresie mury sieradzkiej uczelni opuściło ponad dwa tysiące oficerów. Po promocji kierowani byli do różnych instytucji i jednostek wojskowych rozrzuconych po całej Polsce. Zabierali z sobą w świat wspomnienia i informacje o Sieradzu. W styczniu 1955 r. do Sieradza przybyła 112. Samodzielna Kompania Radiolinii. Jednostka ta w następnych latach ulegała przeformowaniu kolejno na 56. Batalion Radiolinii, 15. Pułk Radioliniowo-Kablowy oraz w 15. Sieradzką Brygadę Radioliniowo-Kablową. Wszystkie te jednostki zabezpieczały łączność radioliniovą i przewodową dla najwyższych szczebli dowodzenia Wojska Polskiego, a później dla Frontu Polskiego. Na początku lat dziewięćdziesiątych 15. SBRLK dysponowała m.in. następującym zasadniczym sprzętem łączności:

- radiolinie troposferyczne R-412;
- radiolinie horyzontalne R-404, R-409, R-405;
- radiostacje R-137, R-140;
- aparatury ATf TI, AŁD-1, AŁD-2;
- stacje zasilania;
- wozy kablowe WK-12;
- setki kilometrów kabla PKD 2x2, TTWK 10x2 i TTWK 5x2.

W pierwszej połowie lat dziewięćdziesiątych nastąpiła stagnacja w zaopatrzeniu materiałowym. Sprzęt łączności trafiał do jednostki w znikomych ilościach. Brak było środków do prowadzenia działalności szkoleniowej. Po 1995 r. wyczuwało się symptomy nadchodzących radykalnych zmian. Przybywały pierwsze egzemplarze cyfrowego sprzętu łączności. Polska starała się o przyjęcie do grona członków sygnatariuszy Sojuszu Północno-Atlantyckiego. 15. SBRLK dobrze odczytała nadchodzące zmiany. Dzięki przezorności ówczesnego dowództwa brygady oraz aktywności kadry podjęto w jednostce intensywne działania szkoleniowe żołnierzy zawodowych. Duża ilość kadry została skierowana na kursy języka angielskiego do ośrodków szkolenia oraz na kursy organizowane w koszarach. Oficerowie i dowódcy aparatury brali udział w kursach z cyfryzacji organizowanych w Zegrzu oraz w szkoleniach na

aparaturach cyfrowych w zakładach produkcyjnych. W jednostce organizowane były zajęcia z procedur (stanagów) obowiązujących w NATO. Podczas tego intensywnego wysiłku szkoleniowego kadry utrzymywano na wysokim poziomie dyscyplinę i szkolenie pododdziałów. Przystosowywano bazę szkoleniową i warsztatową do nadchodzących zmian. Był to trudny okres w funkcjonowaniu jednostek. Brygada dobrze wykorzystała ten okres. Wraz z końcem XX w. sytuacja Wojsk Łączności powoli stabilizowała się. Część jednostek została rozwiązana, a te, które pozostały miały przed sobą jaśniejszą perspektywę. Z jednostek szczebla frontowego pozostała tylko 15. SBRLK. W tym okresie nałożyły się na siebie zmiany geopolityczne i technologiczne w Wojsku Polskim. Armia znalazła się w strukturach obronnych NATO. Do jednostek wchodził sprzęt nowej generacji. Był to okres intensywnych i wielokierunkowych zmian.

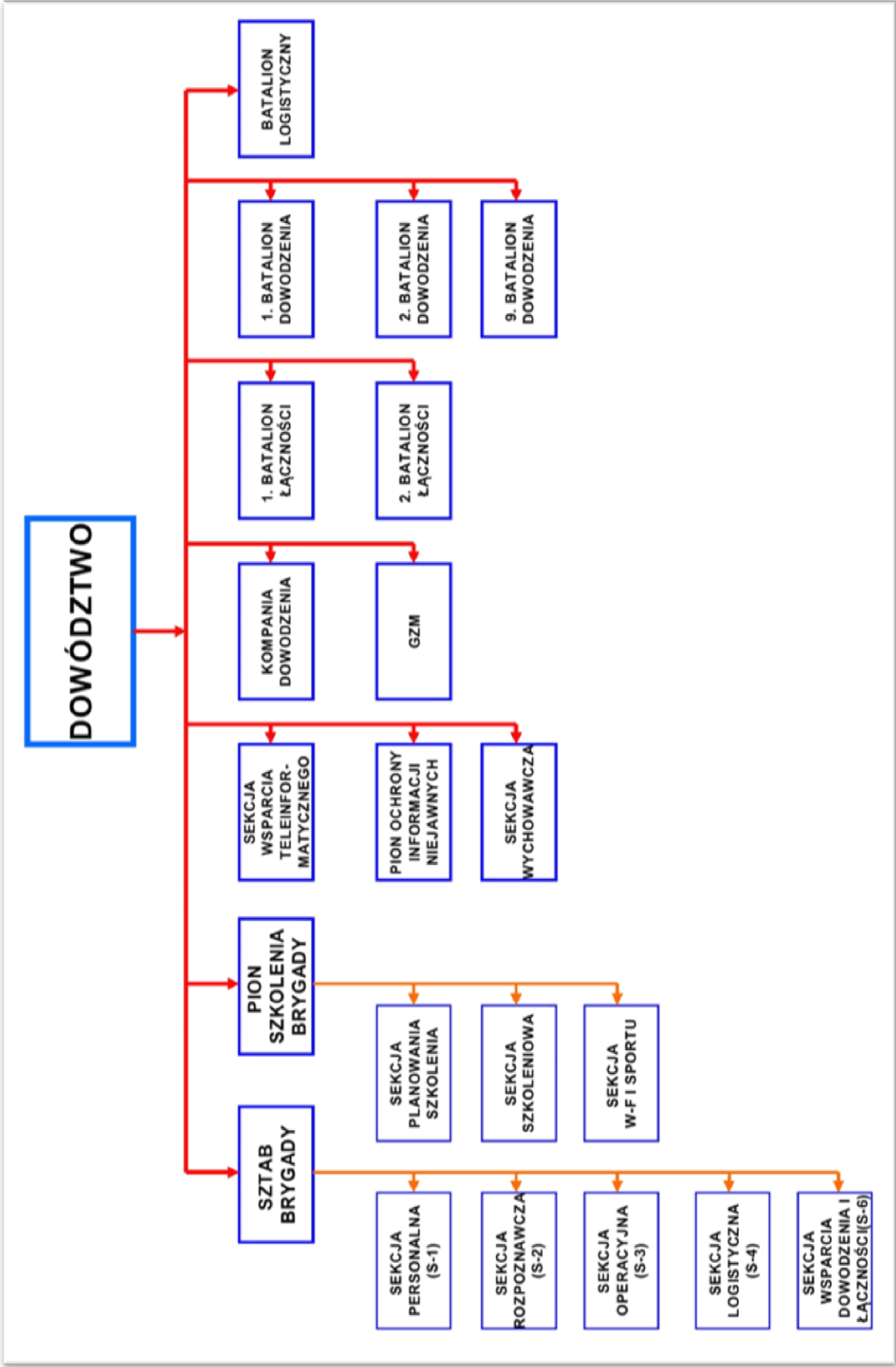
Przeobrażenia następowały również w sieradzkiej brygadzie. Jednostka zmieniła swoje podporządkowanie. Najpierw przeszła ze Śląskiego Okręgu Wojskowego w podporządkowanie Dowództwa Wojsk Lądowych, a od 2001 r. podporządkowana została dowódcy Garnizonu Warszawa. W 2002 r. brygada zmieniła swoją strukturę. 15. SBRLK została przeformowana na 15. Sieradzką Brygadę Wsparcia Dowodzenia. Od tego czasu brygada odpowiada nie tylko za łączność, ale również na urządzenie oraz obronę i ochronę stanowisk dowodzenia. Podobne zmiany nastąpiły na wszystkich szczeblach dowodzenia w Wojsku Polskim.

BRYGADA OBECNIE

Zadaniem 15. Sieradzkiej Brygady Wsparcia Dowodzenia jest rozwijanie stanowisk dla najwyższych szczebli dowodzenia, ich obrona i ochrona oraz zapewnienie wszelkiej łączności na potrzeby kierowania i dowodzenia z tych stanowisk. Od 2002 r. do chwili obecnej etat brygady ulegał nieznacznym zmianom wynikającym z wprowadzania nowoczesnego sprzętu oraz z przesunięć organizacyjnych w logistyce.

*Odznaka pamiątkowa
i rozpoznawcza 15. SBWD*

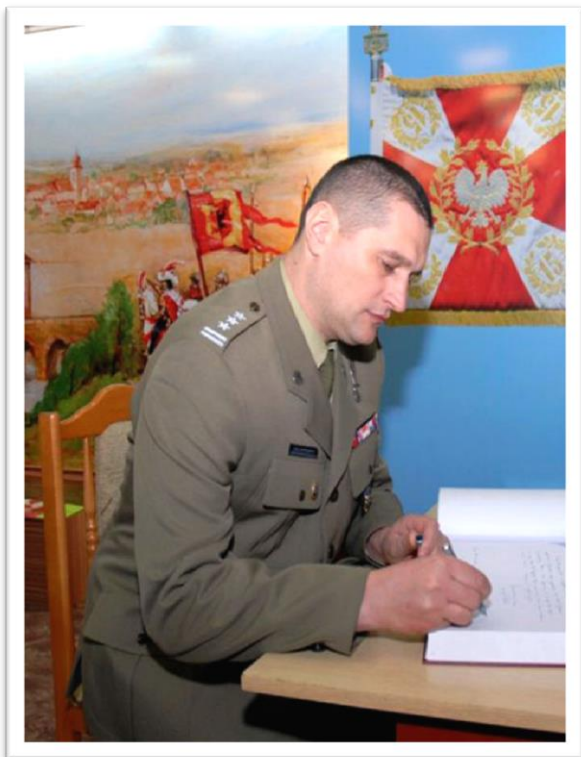

Struktura 15. Sieradzkiej brygady Wsparcia Dowodzenia

Skuteczność działania wszelkich struktur organizacyjnych zależy przede wszystkim od:

- aktualnej sytuacji, w której działa organizacja,
- poziomu przygotowania członków organizacji,
- środków, którymi organizacja dysponuje.

Na pierwszy z czynników jednostka ma niewielki wpływ. Natomiast poziom przygotowania żołnierzy brygady jest wysoki. Od 2011 r. 15. SBWD dowodzi płk mgr inż. Roman Januszewski, wieloletni dowódca jednostek wojskowych w Warszawie, podległych Dowództwu Garnizonu Warszawa. Oficer posiadający bogate doświadczenie w kierowaniu i dowodzeniu zespołami ludzkimi, umiejący rozwiązywać trudne problemy, znajdujący zrozumienie u podwładnych i zaufanie u przełożonych. Zastępca dowódcy brygady, płk mgr inż. Andrzej Pochopień, zdobywał doświadczenie w wielu jednostkach. W brygadzie

pełnił m.in. obowiązki dowódcy batalionu i szefa szkolenia brygady. Szefem sztabu brygady jest ppłk mgr inż. Robert Krupa, który pełnił wiele funkcji w brygadzie. Posiada duże doświadczenie. W 2013 r. uzyskał miano najlepszego dowódcy batalionu w DGW. Obowiązki szefa szkolenia brygady pełni ppłk mgr inż. Dariusz Dejneka. Był on dowódcą plutonu, kompanii i batalionu. Jest doskonałym łącznościowcem i szkoleniowcem. Wielokrotnie uczestniczył w wojskowych misjach zagranicznych. Dowódcy kompanii, batalionów i kierownicy sekcji są doświadczonymi oficerami. Wszyscy odbyli wymagane na tych stanowiskach przeszkolenie. Brygada nie ma problemów z naborem do służby zawodowej. Wybierani są najlepsi spośród zgłaszających się kandydatów. Żołnierze brygady stanowią dobrze wyszkolony i zgrany zespół dający gwarancję wykonania stawianych zadań.

15. SBWD wyposażona jest w nowoczesny sprzęt łączności i informatyki. Jest to między innymi:

- ruchomy węzeł łączności cyfrowej –aparatura transmisyjna RWŁC-10/T,

- ruchomy węzeł łączności cyfrowej – aparatura komutacyjna RWŁC-10/K,
- ruchomy węzeł łączności cyfrowej – centrala telefoniczna RWŁC-10/CT,
- aparatura zarządzania systemem łączności AZSŁ,
- mobilny terminal satelitarny MTS 4,6 Agawa,
- przewoźno-przenośny terminal satelitarny PPTS 1,8 Fikus,
- zintegrowany węzeł teleinformatyczny ZWT KTSAwP,
- bazowe i przewoźne radiostacje RF-5800H-MP HARRIS,
- polowy węzeł informatyczny PWI,
- węzłowy wóz kablowy WWK10C.

W składzie brygady są również pododdziały logistyczne zapewniające ochronę i zaopatrzenie stanowisk dowodzenia.

15. SBWD uczestniczy w wielu ćwiczeniach, treningach i warsztatach łączności, które są sprawdzianem skuteczności codziennego szkolenia i gotowości do działań bojowych.

W 2012 r. pododdziały brygady zabezpieczały funkcjonowanie stanowisk kierowania i dowodzenia poziomu strategicznego i operacyjnego w czasie następujących ćwiczeń i treningów pk.:

- MAJ – 12,
- ANAKONDA – 12,
- CIS -12,
- MODRZEW -12,
- PAŹDZIERNIK – 12.

Ponadto brygada uczestniczyła w ćwiczeniu dowódczo-sztabowym pk. STOLICA -12. Na szczeblu brygady odbyły się ćwiczenia i treningi pk.: LUTY – 12, MASZT -12 i ODBIORNIK -12. Wydzielone siły i środki brygady brały udział w międzynarodowych warsztatach łączności pk. COMBINED ENDEAVOUR -12, w ćwiczeniu Eurokorpusu pk. BLUE GABRIEL -12 oraz w teście interoperacyjności pk. STOKROTKA -12. Załogi radiostacji uczestniczyły w narodowych treningach łączności pk. GIEWONT.

Żołnierze 15. SBWD na zbiórce przed rozpoczęciem międzynarodowych warsztatów łączności pk. COMBINED ENDEAVOUR

Rok 2013 również obfitował w ćwiczenia. Siły i środki brygady uczestniczyły w następujących ćwiczeniach i treningach pk.:

- JODŁA – 13,
- MODRZEW -13,
- STOLICA – 13,
- KWIECIEŃ -13,
- BLUE GABRIEL – 13,
- LUTY – 13,
- MASZT -13.

Pododdziały brygady uczestniczyły również w międzynarodowych warsztatach łączności pk. COMBINED ENDEAVOUR -13 oraz w teście interoperacyjności pk. STOKROTKA -13. Podobnie jak w poprzednich latach obsługi radiostacji brały udział w narodowym treningu łączności pk. GIEWONT i w treningu międzynarodowym pk. HF COMMUNITY.

W 2013 r. odbyło się szkolenie poligonowe pododdziałów brygady na OSP Żagań Karliki. W szkoleniu brały udział również inne jednostki Dowództwa Garnizonu Warszawa.

Pododdział 15. SBWD przed wyjazdem na ćwiczenia

Żołnierze brygady uczestniczyli wielokrotnie w misjach zagranicznych. Sieradzcy łącznościowcy byli uczestnikami misji wojskowych w Wietnamie Południowym, Egipcie, Syrii, Kambodży, Kosowie, Bośni i Hercegowinie, Libii, Czadzie i w Libanie. Pododdziały brygady wykonywały zadania w operacjach obejmujących elementy przywracania pokoju (IFOR) oraz w ramach sił stabilizacyjnych (SFOR) w Bośni i Hercegowinie. W 2003 r. wydzielone siły i środki brygady znalazły się w składzie narodowych sił stabilizacyjnych w Iraku. Organizowały wówczas zapasową łączność dla Polskiego Kontyngentu Wojskowego. W 2007 r. na misję wojskową do Afganistanu wyjechała pierwsza grupa łącznościowców. Łącznie w misjach zagranicznych brało udział prawie 300 żołnierzy z brygady, w tym około 250 w Iraku i w Afganistanie. W 2009 r. decyzją nr 43/MON z dnia 10.02.2009 r., za szczególne osiągnięcia w wykonywaniu zadań w ramach misji wojskowych poza granicami państwa, minister Obrony Narodowej nadał 15. Sieradzkiej Brygadzie Wsparcia Dowodzenia i jej żołnierzom „Znak honorowy Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej”.

Brygada od kilku lat jest współorganizatorem konferencji łączności. Są one doskonałym miejscem wymiany doświadczeń z dotychczasowych działań i naukowych osiągnięć z dziedziny organizacji łączności oraz konstrukcji nowych urządzeń.

Intensywność i skuteczność szkolenia oraz zaangażowanie żołnierzy 15. SBWD powoduje, że jest ona zaliczana do najlepszych jednostek w Wojsku Polskim. Potwierdzają to kontrole oraz wyróżnienia uzyskiwa-

ne w różnych dziedzinach działalności służbowej. Do najważniejszych wyróżnień uzyskanych w 2013 r. należą:

- wyróżnienie 15. SBWD przez ministra Obrony Narodowej nadaniem tytułu honorowego „Przodujący Oddział Wojska Polskiego” za działalność służbową w 2012 roku”,
- wyróżnienie 1. Batalionu Dowodzenia dowodzonego przez ppłk Roberta Krupę nadaniem tytułu honorowego „Przodujący Pododdział Dowództwa Garnizonu Warszawa”,
- zajęcie pierwszego miejsca w klasyfikacji drużynowej w zawodach o „Puchar Dowódcy Garnizonu Warszawa w biegach na orientację”,
- zajęcie pierwszego miejsca w klasyfikacji drużynowej w „Konkursie o miano najlepszego kierowcy Dowództwa Garnizonu Warszawa”,
- zajęcie pierwszego miejsca w „Zawodach użyteczno-bojowych zespołów obrony przed bronią masowego rażenia”,
- zajęcie pierwszego miejsca w konkurencji zespołowej o „Puchar Dowódcy Garnizonu Warszawa w pływaniu”,
- zajęcie pierwszego miejsca we współzawodnictwie sportowym,
- zajęcie pierwszego miejsca w zawodach użyteczno-bojowych pododdziałów dowodzenia i łączności Dowództwa Garnizonu Warszawa,
- zajęcie pierwszego miejsca w I Otwartych Zawodach o tytuł „Najlepszego Łącznościowca 2013 r.”

15. Sieradzka Brygada Wsparcia Dowodzenia w obecnym składzie jest największą jednostką łączności w Wojsku Polskim, dobrze przygotowaną do wykonania stojących przed nią zadań.

Do atutów gwarantujących dobre wyszkolenie i pewność wykonania zadania w zakresie rozwijania stanowisk dowodzenia na najwyższych szczeblach dowodzenia oraz zapewnienia wszechstronnej łączności dla tych stanowisk należą:

- doświadczony, wyszkolony i gotowy do działania zespół ludzi,
- doświadczenia gromadzone i przekazywane latami przez starsze pokolenia łącznościowców,
- wyposażenie w nowoczesny, cyfrowy sprzęt łączności,
- rozwinięta infrastruktura łączności stacjonarnej,
- istnienie obiektów garażowych zapewniających dobre warunki przechowywania aparatury łączności,
- istnienie zadbanych budynków koszarowych w pełni zabezpieczających zakwaterowanie żołnierzy,
- doskonale przygotowana baza szkoleniowa gabinetowa i terenowa zabezpieczająca szkolenie indywidualne i zespołowe,

- posiadanie własnego poligonu położonego niedaleko Sieradza, umożliwiającego rozwinięcie i szkolenie jednorazowo całego batalionu,
- centralne położenie brygady zapewniające dobrą koordynację przez ośrodki decyzyjne znajdujące się w Warszawie, jak również skuteczne działanie operacyjne we wszystkich kierunkach Polski,
- patriotyzm i przyjazny stosunek miejscowego społeczeństwa do Wojska Polskiego i do brygady kształtowany przez wielowiekowe doświadczenia historyczne Ziemi Sieradzkiej oraz przez stacjonujących tu od dziesięcioleci żołnierzy.

Zapoznając się z osiągnięciami oraz uzyskiwanymi ocenami przez 15. Sieradzką Brygadę Wsparcia Dowodzenia trudno oprzeć się wrażeniu, że jest to jednostka na miarę współczesnych potrzeb i wyzwań w zakresie dowodzenia i łączności.

W artykule wykorzystano materiały i zdjęcia udostępnione przez 15. SBWD

Jan Myślak

SZTANDAR POWRÓCIŁ

Po prawie dwunastu latach sztandar 12. Pułku Radioliniowo-kablowego Ziemi Świeckiej powrócił do Świecia. W październiku 2013 r. na sesji Rady Miasta byli dowódcy 12. PRLK płk Jan Myślak i płk Janusz Szner przekazali na ręce przewodniczącego Rady Miasta Jerzego Wójcika sztandar pułku, który po rozformowaniu jednostki w 2001 roku przechowywany był w muzeum Wojska Polskiego w Warszawie.

Starania o powrót sztandaru trwały prawie 4 lata. Dzięki wspólnym wysiłkom samorządowców, kadry i pracownikowi jednostki łączności cel został osiągnięty. Sztandar, który w 1995 roku ufundowało społeczeństwo Świecia znajduje się obecnie w Izbie Regionalnej w Świeciu, gdzie obok wielu pamiątek po dawnej jednostce zajmuje zaszczytne miejsce. W ostatnich miesiącach muzeum odwiedziło wielu mieszkańców, dla których jednostka była ważnym ogniwem miasta. Cieszy fakt, że wśród odwiedzających jest młodzież, która może zapoznać się z tradycjami pułku. Powrót sztandaru najbardziej ucieszył jednak byłych żołnierzy i pracowników 12 PRLK, pod którym kiedyś służyli i pracowali.

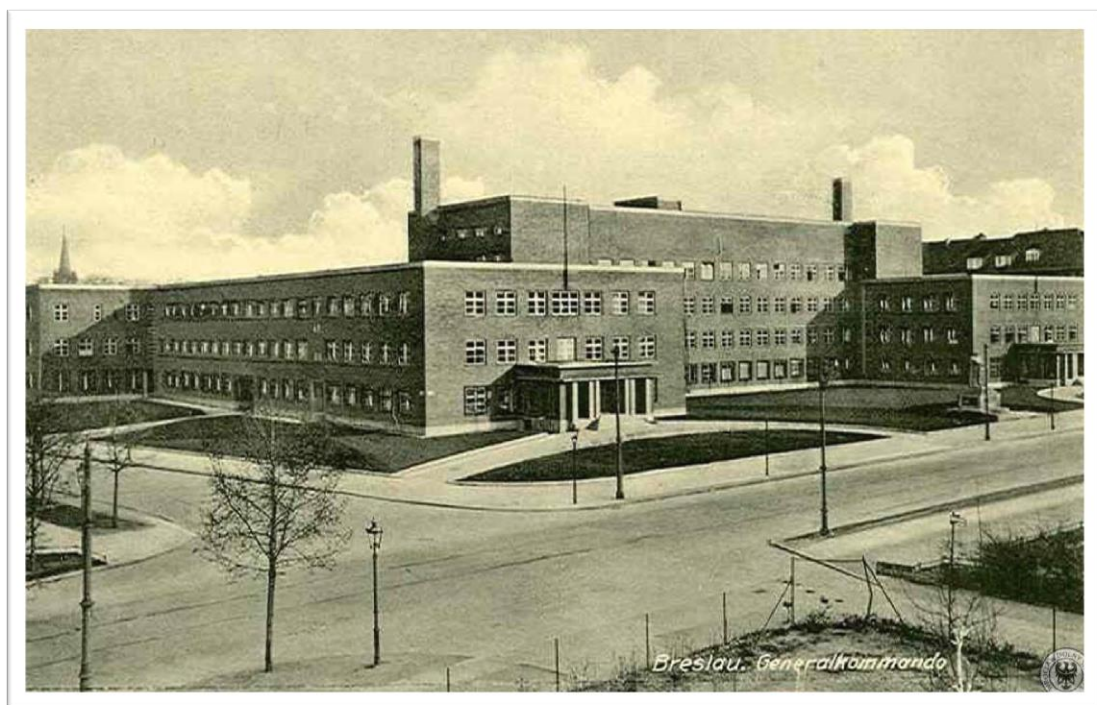
Józef Janusiak

KRÓTKA HISTORIA WĘZŁA ŁĄCZNOŚCI ŚLĄSKIEGO OKRĘGU WOJSKOWEGO

Po zakończeniu działań II wojny światowej żołnierze I i II Armii Wojska Polskiego zakończyli swój szlak bojowy od Lenino do Berlina i powrócili do kraju. Przystąpiono do organizowania powojennej, pokojowej struktury garnizonów w nowych granicach Polski.

Wrocław, stolica Dolnego Śląska, powrócił do macierzy, do której należał przed wiekami (X-XIII). Twierdza Wrocław (Festung Breslau) broniła się długo. O miasto walczyli żołnierze I Frontu Ukraińskiego pod dowództwem marszałka Koniewa. Akt kapitulacji został podpisany dopiero 6 maja 1945r. o godz. 18.30 w willi Colonia na Krzykach.

W czerwcu do Wrocławia przybyła grupa oficerów ze sztabu IV Okręgu Wojskowego w Katowicach z zadaniem wyboru nowej siedziby dowództwa tego okręgu. Wybrano budynek na skrzyżowaniu ulic: Gajowickiej (Gabitze Strasse) i Pretflicza (Hardenberg Strasse). Gmach ten powstał w 1928 roku według wykonanego rok wcześniej projektu autorstwa Otto Rudolfa Salvisberga. Jego budowę, kierowaną przez wrocławskich architektów Paula i Fritza Röderów, przeprowadzono w rekordowym tempie - prace trwały w trzech fazach tylko 85 dni. Wydaje się to niewiarygodne, ale tak podają poważne źródła historyczne. Budynek stanowił początkowo siedzibę dowództwa i sztabu VIII Śląskiego Korpusu Armijnego Reichswehry, a od 1935 roku - Wehrmachtu. W 1945 roku w stanie niemal nie naruszonym, zdobyty został przez Armię Czerwoną i przekazany polskim władzom wojskowym. Przed budynkiem stał pomnik poświęcony żołnierzom Landwehry (Korpusu Obrony Kraju) poległym w l. 1914-1918, odsłonięty w 1929r.

Budynek sztabu przed wojną

Współczesny wygląd siedziby dowództwa nieistniejącego już Śląskiego Okręgu Wojskowego niewiele się różni od przedwojennego. Przed frontem w pierwszych latach powojennych postawiono frontową haubicę 122 mm a obecnie (od 1973r.) stoi tam pomnik, orzeł piastowski autorstwa Tadeusza Tellera. Obecnie budynek jest remontowany pod okiem konserwatora zabytków i jego wygląd będzie zachowany.

Sztab i WŁ SOW, widok współczesny

Węzeł łączności Okręgu miał się mieścić w bezpośredniej bliskości komórek sztabu. Uczestniczący w grupie rekonesansowej oficer łączności por. Bronisław Tarczewski wybrał dla jego potrzeb pomieszczenia znajdujące się na parterze i w podpiwniczeniach budynku. Wykorzystywane są one do tej pory. Zajmuje je teraz Region Wsparcia Teleinformatycznego Wrocław. Na dachu budynku widoczne są anteny radiolinowych, radiotelefonicznych i radiowych środków łączności węzła.

W marcu 1946 roku dowództwo i sztab Śląskiego Okręgu Wojskowego przeniosły się z Katowic do Wrocławia. Dla zapewnienia dowodzenia wojskami dysponowano wtedy skromnym zestawem sił i środków łączności:

- drużyną gońców na rowerach;
- jedną 100-numerową centralą automatyczną typu SIEMENS;
- dwoma łącznicami typu ŁP-30;
- aparatami telegraficznymi typu BODO;
- dalekopisami typu ST-35;
- dwoma radiostacjami typu RSBF;
- jednym agregatem spalinowo-elektrycznym;
- kompletem akumulatorów.

Wymieniony sprzęt i urządzenia łączności obsługiwane były wyłącznie przez żołnierzy frontowych z 4. batalionu liniowego łączności, który stacjonował w koszarach na Klecinie (w południowej części Wrocławia). Węzeł Łączności SOW zorganizowany był na bazie tegoż batalionu i wchodził w jego skład etatowy.

Pierwszym szefem Węzła Łączności Śląskiego Okręgu Wojskowego był oficer batalionu **por. Stanisław Wójtowicz**, który pełnił obowiązki do 1949 r. Jako samodzielny pododdział WŁ SOW został powołany

Rozkazem Ministra Obrony Narodowej nr 015/Org. z dnia 05.10.1950 roku. Jednostce nadano wówczas numer 1053 oraz pieczęcie.

Zadaniem Węzła było zapewnienie łączności dowództwu i sztabowi Śląskiego Okręgu Wojskowego. Wraz z wejściem w życie tego rozkazu, od 15 grudnia 1950 roku zaczęto przyjmować do pracy pracowników cywilnych, jednak w dalszym ciągu większość obsług sprzętu łączności stanowili żołnierze służby zasadniczej. Utworzono wtedy duży pluton łączności, w którym służyli żołnierze o specjalnościach telefonistów, telegrafistów, radiotelegrafistów i łączników środków ruchomych. Pluton ten stacjonował w koszarach batalionu łączności Korpusu Pancernego przy ul. Przodowników Pracy (obecnie Al. gen. Hallera).

W roku 1957 stacjonarny Węzeł Łączności zmienił strukturę. Stworzono etaty dla pracowników cywilnych, inżynieryjno-technicznych i eksploatacyjnych. Całością prac Węzła kierowała grupa oficerów dowództwa, sztabu i poszczególnych stacji. Dyżury pełnione były na trzy zmiany, ponieważ Węzeł pracował w ruchu ciągłym (zmiana I – popołudniowa, zmiana II – popołudniowa, zmiana III – nocna).

Od roku 1952 do 1957 służbę dyżurnego łączności na Węźle pełnili oficerowie z jednostek łączności garnizonu Wrocław. Byli to oficerowie:

- z 10. pł: por. Józef Osóbka, por. Tadeusz Pawlak, por. Witold Grocholski, por. Kazimierz Przybylski, por. Alfred Japa, por. Jurkiewicz, por. Marian Marchewka, por. Zdzisław Kucwina, por. Plewa, por. Wiesław Nurkowski, por. Woźnica, por. Jawor, por. Jańczak, por. Jan Strugarek, por. Stanisław Bieniek, por. Edward Kozik, por. Jerzy Domaradzki, por. Mikołajczyk;
- z 4. bł: por. Ryszard Świerdowski, por. Popieła, por. Marian Brania, por. Zachalski;
- z SKEs: por. Józef Janusiak, por. Henryk Majdzik, por. Stanisław Kuszał;
- z SKR: por. Jankowski;
- z SKblst.: kpt. Lucjan Urbanowicz, por. Bukowski, por. Stanisław Andrzejczak;
- SKTycz.: por. Stanisław Półrolnik.

Zgodnie z Rozkazem Dowódcy SOW nr 087/57 z dnia 28.05.1957 r. wprowadzono trzymianową etatową służbę Dyżurnych Łączności, którzy pełnili ją przez 24 godziny (w systemie 24/48 czyli 24 godziny służby, 48 godzin wolnego). Na pierwszych etatowych Dyżurnych Łączności Węzła Łączności SOW wyznaczono:

1. por. Józefa Janusiaka;
2. por. Stanisława Półrolnika;
3. por. Stanisława Borowca.

W następnych latach oficerów na to stanowisko wyznaczał szef Wojsk Łączności Okręgu.

Szefami Węzła, po zakończeniu w 1949r. służby na tym stanowisku przez por. Wójtowicza, byli w kolejnych latach:

1. por. Mieczysław Białek (1949-1952);
2. ppłk Bogdan Burczyński (1952-1968);
3. ppłk Marian Leśniewski (1968-1971);
4. ppłk Henryk Majdzik (1971-1974);
5. ppłk Ryszard Świerdowski (1974-1979);
6. płk Wiesław Nurkowski (1979-1985);
7. płk Marek Węc (1985-1998);
8. ppłk Stanisław Słoniowski (1998-2002);
9. ppłk Witold Modrzyński (2002-2008);
10. ppłk Grzegorz Majchrzak (2008-2011);
11. ppłk Robert Stańczyk (od 2012).

Postęp techniczny w dziedzinie łączności wymuszał wprowadzanie nowych generacji sprzętu. Wprowadzano nowocześniejsze środki łączności radiowej, radioliniowej, przewodowej. Powstawały nowe specjalności wymagające wysokich kwalifikacji personelu inżynieryjno-technicznego i eksploatacyjnego.

W ramach rozbudowy Węzła w latach 1991-1994 powstała nowa stacja teletransmisji wyposażona w teletransmisyjne urządzenia analogowo-cyfrowe. Oddano do użytku elektroniczną centralę systemu E-10B o pojemności 12000 NN. Uruchomiono też cyfrowy system transmisyjny PDH na urządzeniach ALCATEL T-9, łączący centralę E-10B z jej 6-ma koncentratorami oddalonymi i systemem teletransmisyjnym Telekomunikacji Polskiej S.A.

W 2004r. jednostka otrzymała nazwę: Garnizonowy Węzeł Łączności Wrocław a 1 stycznia 2007 roku powstał Regionalny Węzeł Łączności. W roku 2008 decyzją Ministra Obrony Narodowej powołano Region Wsparcia Teleinformatycznego Wrocław. Jednostka ta jest chlubnym kontynuatorem tradycji WŁ SOW, GWŁ Wrocław, RWŁ Wrocław i Poznania.

Głównym zadaniem RWT Wrocław jest zapewnienie funkcjonowania systemów teleinformatycznych jednostkom i instytucjom na obszarze odpowiedzialności tj. województw: Dolnośląskiego, Wielkopolskiego, Lubuskiego, Opolskiego, Śląskiego i Łódzkiego.

Dziś duża grupa emerytowanych żołnierzy zawodowych i pracowników cywilnych wojska związanych z łącznością i informatyką (wśród nich – autor artykułu), przechodząc nieopodal spogląda na widoczne z daleka anteny i z nostalgią wspomina spędzone tu lata.

Atlas Architektury Wrocławia, J. Harasimowicz, 1997.

W opracowaniu wykorzystano informacje z Historii RWT opisanej na jego stronie internetowej.

Arkadiusz Ożarowski

TAK TO BYWAŁO W JEDNOSTKACH ŁĄCZNOŚCI SOW

W Wojskach Łączności Okręgu dużą uwagę zwracano na szkolenie żołnierzy i kadry. W tym celu stale poszukiwano nowych form i rozwiązań metodyczno-szkoleniowych. Uznano, że najbardziej efektywną formą szkolenia są ćwiczenia własne i z wojskami, a także zawody wojsk łączności. Miały one za zadanie doskonalenie obsługi i załóg oraz specjalistów łączności w rozwijaniu sprzętu nawiązywaniu łączności i w pracy na tym sprzęcie.

Pierwsze zawody w Okręgu odbyły się w 1949 r. ich inicjatorami i równocześnie członkami komisji byli: kpt. Władysław Beck, por. Mieczysław Białek, por. Bogdan Burczyński, ppor. Bronisław Tarczewski i por. Edward Ziobrowski. W zawodach tych w kolejności miejsca zajęły: 5. DP, 11. DP, 4. DP, 44 bł., 4. obli 10. D Panc.

Kolejne zawody odbyły się dopiero w 1962 r. uczestniczące w nich zespoły uzyskały miejsca w następującej kolejności: 2. DZ, 10. pł, 10. DPanc, PSMSŁ nr. 11 w Strzegomiu, 4. DZ, 5. DPanc i 11. DPanc.

I znów z bliżej nieznanych przyczyn. Nastąpiła przerwa w ich organizowaniu. Dopiero w latach 1972-1980, gdy szefem Wojsk Łączności Okręgu był płk Mieczysław Białek, doświadczony oficer i doskonały znawca systemów łączności, wznowiono przeprowadzanie zawodów i nadano im systemowy charakter. Usprawniono ich organizację w oparciu o nowy regulamin, Odbywały się one co dwa lata i, podobnie jak w innych rodzajach wojsk, miały charakter użyteczno-bojowy. Obejmowały swym zasięgiem wszystkie oddziały i pododdziały łączności wchodzące w skład struktur organizacyjnych związków taktycznych i oddziałów podporządkowanych Okręgowi.

Organizatorem zawodów było zawsze Szefostwo Wojsk Łączności Okręgu. W tym czasie byłem szefem wydziału systemów łączności i szkolenia. Właśnie w tym wydziale powstała koncepcja wznowienia zawodów a następnie opracowano tam regulamin i organizację ich przeprowadzenia. W przedsięwzięciu tym uczestniczyło wielu oficerów. Było to bardzo ważne i pożyteczne przedsięwzięcie w całokształcie szkolenia i doskonalenia specjalistów, załóg, zespołów i całych pododdziałów łączności. Zawody były sprawdzianem zasobu wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych żołnierzy i pododdziałów naszego Okręgu.

Włączenie do rozgrywanych konkurencji zadań z zakresu szkolenia ogólnowojskowego, bojowego i technicznego okazało się w praktyce nadzwyczaj trafnym rozwiązaniem organizacyjnym i metodycznym, podnoszącym rangę zawodów, a zarazem mobilizującym do wykorzystania wszystkich czynników w szlachetnej rywalizacji o uzyskanie jak najlepszych wyników. Nadanie elementom szkolenia programowego formy zawodów, wzbogaconych emocjami o charakterze sportowym sprzyjało lepszemu wyszkoleniu specjalistów wojsk łączności. Takie właśnie założenia przyjęli organizatorzy tego ambitnego przedsięwzięcia.

W zawodach na ogół uczestniczyło po kilkuset zawodników. Byli to żołnierze służby zasadniczej, podoficerowie zawodowi, chorążowie, oficerowie i pracownicy cywilni. Wszyscy byli poddawani surowemu egzaminowi z praktycznych umiejętności specjalistycznych. Do zawodów w konkurencjach zarówno zespołowych jak i indywidualnych przystępowali łącznościowcy wszystkich oddziałów łączności Okręgu.

Jedna z załóg rozwijająca stację radioliniową R-401M

Nad rozgrywanymi konkurencjami czuwały komisje sędziowskie, które dokładnie analizowały wykonywane czynności, zadania i prowadzoną dokumentację roboczą w czasie rozgrywania konkurencji, by w rezultacie prawidłowo i obiektywnie ocenić każdego zawodnika i zespół.

Wrzesień – 1972 rok. Komisja zawodów w 48 bł w Nysie. Czwarty od lewej strony szef wojsk łączności SOW płk Mieczysław Białek, obok niego w mundurze wyjściowym d-ca 48 bł ppłk Marian Czyszczoń, drugi od lewej autor artykułu

Za osiągnięte wyniki w zawodach wręczano ich zwycięzcom nagrody rzeczowe i dyplomy. Wyróżniani byli także zdobywcy drugich i trzecich miejsc. Wszyscy uczestnicy zawodów otrzymywali okolicznościowe znaczki.

Pamiątkowe znaczki wręczane uczestnikom zawodów w poszczególnych latach

Przykładowo, podsumowanie wyników zawodów w 1972 roku odbyło się w październiku – „Miesiącu Wojsk Łączności”. Nagrody, upominki i dyplomy wręczał zwycięzcom szef sztabu Okręgu gen. bryg. dr Antoni Jasiński

W zawodach tych I miejsce zdobyła 10. DPanc, II – 11. DPanc i III – 5. DPanc. Spośród samodzielnych oddziałów i pododdziałów trzy pierwsze miejsca zajęły odpowiednio: 10. pł, 14. prlk i WŁ SOW.

Kolejne zawody przeprowadzano co dwa lata i ostatnie w 1980 roku. Nie sposób wymienić wszystkich ich zwycięzców. Wypada jednak nadmienić, że co roku były one doskonałe i uczestniczyło w nich coraz więcej zespołów i zawodników. Przykładowo w 1978 roku w zawodach uczestniczyło 151 obsług i załóg w konkurencjach zespołowych i 203 zawodników w konkurencjach indywidualnych.

Ogólnie rzecz biorąc zawody techniczno- bojowe wojsk łączności wpłynęły korzystnie na poziom wyszkolenia specjalistycznego i ogólnowojskowego żołnierzy i kadry oddziałów i pododdziałów tych wojsk.

..

Ryszard Wróbel

ZARYS HISTORII 6.OŚRODKA SZKOLENIA SPECJALISTÓW ŁĄCZNOŚCI WOJSK LOTNICZYCH I OBRONY POWIETRZNEJ. GENEZA I ROZWIĄZANIE

1 lipca 1943 r. dowódca 1 Dywizji Piechoty gen. bryg. **Zygmunt BERLING** wydał rozkaz o formowaniu polskiej eskadry lotniczej. Z chwilą powstania 1. Korpusu Polskich Sił Zbrojnych w ZSRR postanowiono na bazie istniejącej eskadry utworzyć pułk lotniczy o profilu myśliwskim i w październiku 1943 r. nadano mu nazwę 1 pułk lotnictwa myśliwskiego „Warszawa”. W kwietniu 1944 r. rozpoczęto formowanie 2 pułku nocnych bombowców „Kraków”.

Pułki „Warszawa” i „Kraków” wraz z przemianowanym na 3. pułk lotnictwa szturmowego 611. radzieckim pułkiem lotnictwa szturmowego, złożyły się na polską dywizję lotniczą. W ten sposób na wschodnim teatrze działań wojennych pojawiła się jednostka polskiego lotnictwa.

Na zapleczu frontu organizowano dalsze polskie jednostki lotnicze. Powstał polski 1. mieszany korpus lotniczy w składzie trzech dywizji: 1. lotnictwa bombowego, 2. lotnictwa szturmowego, 3. lotnictwa myśliwskiego /każda złożona z trzech pułków/. Następstwem sformowania tak dużych jednostek lotniczych była konieczność zorganizowania dowodzenia lotnictwem.

Naczelný Dowódca Wojska Polskiego zaproponował utworzenie dowództwa Lotnictwa Wojska Polskiego i zwrócił się do dowództwa radzieckiego z prośbą o przydzielenie wykwalifikowanych oficerów. Strona radziecka oddała do dyspozycji Naczelnego Dowódcy Wojska Polskiego cały sztab swej 6 Armii Lotniczej /bez jednostek/, który 30 października 1944 r. został przemianowany na Dowództwo Lotnictwa Wojska Polskiego. Dowódcą Lotnictwa Wojska Polskiego został gen. dyw. płk. **Fiodor POŁYNIN**.

Analogicznie dla zabezpieczenia Dowództwu i Sztabowi Lotnictwa Wojska Polskiego łączności, strona radziecka przekazała do dyspozycji Wojska Polskiego 6. Samodzielny Pułk Łączności Lotniczej 6. Armii Powietrznej. Zgodnie z tą decyzją Naczelný Dowództwa Wojska Polskiego rozkazem nr 091 z dnia 31 października 1944 r. nakazał przeformować wyżej wymieniony pułk na 6. Samodzielny Pułk Łączności Lotnictwa Wojska Polskiego według etatu nr 015/270. Na miejsce dyslokacji pułku wyznaczono ZAMOŚĆ. W ten sposób podporządkowano pułk bezpo-

średnio Dowództwu Lotnictwa Wojska Polskiego i wszedł on strukturalnie w skład lotnictwa Wojska Polskiego jako jednostka samodzielna.

Pismem nr 0165 z dnia 7 lutego 1945 r. Oddziału Organizacji i Uzupełnień przydzielono mu numer poczty polowej 84220. Rozkazem nr 5 z dnia 24 stycznia 1945 r. Dowódcy Lotnictwa Wojska Polskiego pułk przeformowano na etat nr 015/475. Według tego etatu pułk liczył:

oficerów	- 131
podoficerów	- 396
szeregowców	- 217 + 80 kursantów
Razem	- 744 + 80 = 824 żołnierzy

W pułku przewidziano kompanię szkolną w składzie trzech plutonów, której zadaniem było szkolenie specjalistów na uzupełnienie pułku. Stan zmienny kompanii – etatowo – wynosił 80 kursantów. Zakończyła się II Wojna Światowa. W międzyczasie zmieniono miejsce stacjonowania pułku na PRUSZKÓW. Na miejsce dyslokacji kompanii szkolnej wyznaczono HELENÓW.

W lipcu 1945 r. zakończono szkolenie na pierwszym kursie łączności w kompanii szkolnej i rozkazem Dowódcy Lotnictwa Wojska Polskiego nr 84 z dnia 04.07.1945 r. mianowano na stopień kaprała wyznaczając na stanowiska według specjalności wojskowych w pododdziałach pułku 39 żołnierzy w tym 6 kobiet.

Rozpoczął się pokojowy okres szkolenia zastępów młodych polskich łącznościowców w różnych specjalnościach. Oficerowie, podoficerowie i szeregowcy, uczestnicy frontowych walk i pracy przekazywali swoje bogate doświadczenia. Byli to przeważnie instruktorzy radzieccy, którzy zaczęli wdrażyć polskich żołnierzy do ciężkiej i odpowiedzialnej służby łącznościowca.

Zgodnie z rozkazem Dowódcy Lotnictwa Wojska Polskiego nr 074 z dnia 14.05.1945 r. z dniem 20 maja 1945 r. przystąpiono do szkolenia w warunkach pokojowych. Dzień szkoleniowy trwał 8 godzin zajęć szkoleniowych oraz 2 godziny pracy masowo-politycznej.

Z każdym tygodniem i miesiącem napływała do pułku coraz większa liczba Polaków. Według stanu na dzień 30 czerwca 1945 r. w pułku było już 153 polskich żołnierzy, w tym 15 oficerów, 112 podoficerów i 25 szeregowców, co stanowiło 24,6% ogólnego stanu pułku.

Rozkazem MON nr 0219 z dnia 13.09.1945 r. i Dowódcy Wojsk Lotniczych Wojska Polskiego nr 0150 z dnia 15.09.1945 r. przeformowano 6. Samodzielny Pułk Łączności Lotnictwa Wojska Polskiego na etat czasu pokojowego nr 6/22, który przewidywał w stanie osobowym 426 wojskowych i 180 kursantów. W sprzeczności dokonano również redukcji.

Część środków wycofano z pododdziałów liniowych i wykorzystano dla celów szkoleniowych, inne poszły na konserwację stałą. Nowy etat wprowadził batalion szkolny w składzie dwóch kompanii po 90 żołnierzy każda.

Rok 1946 przynosi zmiany organizacyjno-strukturalne. Rozkazem Dowódcy Wojsk Lotniczych Wojska Polskiego nr 020, 6. Samodzielny Pułk Łączności Lotnictwa Wojska Polskiego przeformowany został na 5. Samodzielny Batalion Łączności Lotnictwa Wojska Polskiego, ponownie jest kompania szkolna.

25 maja 1947 r. 5. Samodzielny Batalion łączności przebazowuje się do nowego miejsca dyslokacji, którym jest Cytadela Warszawska. Wkrótce po przebazowaniu otrzymuje nową nazwę: Batalion Łączności Dowództwa Lotnictwa. 15 sierpnia 1947 r. obowiązki dowódcy batalionu przyjmuje kpt. **Wacław KUŹMICKI**. Major **BARKANOW** był ostatnim oficerem radzieckim na stanowisku dowódcy jednostki.

Lipiec 1950 r. przynosi kolejną zmianę dyslokacji jednostki. Nowym miejscem stacjonowania batalionu były miejscowości MODLIN i NOWY DWÓR MAZOWIECKI. W twierdzy Modlin rozlokowano kompanię szkolną i zaplecze techniczne jednostki, natomiast w NOWYM DWORZE – dowództwo i sztab batalionu oraz pododdziały liniowe. Lato 1950 r. część składu batalionu spędziła na obozie szkoleniowym w ELBLĄGU. Tymczasem na szczeblu wyższym zapadła decyzja budowy koszar w Nowym Dworze Mazowieckim w rejonie „DĘBINKI” z przeznaczeniem dla jednostki.

W styczniu 1951 r. zarządzeniem Szefa Sztabu Generalnego, 5. Batalion Łączności Dowództwa Lotnictwa zostaje przemianowany na 37. Pułk Łączności Wojsk Lotniczych. Zmienia się organizacja pułku oraz obsada na stanowiskach służbowych. W tym materiale interesować będziemy się głównie pionem szkoleniowym i zachodzącymi w nim zmianami. Warto zauważyć, że poza obsadą dowództwa i sztabu pułku zainteresują nas pododdziały szkolne. Oto oni:

▪ d-ca pułku	- płk Wacław KUŹMICKI ;
▪ szef sztabu	- kpt. Mieczysław SZELAŃGOWSKI ;
▪ z-ca d-cy d.s. politycznych	- kpt. Władysław SŁOMA ;
▪ z-ca d-cy d.s. szkolenia	- kpt. Jewgienij KOMOW ;
▪ z-ca d-cy d.s. technicznych	- kpt. Kazimierz KAPUSTA ;
▪ kwatermistrz	- mjr CHOJNACKI ;
▪ d-ca bat. szkolnego	- kpt. Bogusław SZYCHLIŃSKI ;
▪ d-ca 1 komp. szkolnej	- ppor. Wacław FIEDUCIK ;
▪ d-ca 2 komp. szkolnej	- ppor. Czesław MAMEŁKA ;
▪ d-ca 3 komp. szkolnej	- chor. Alojzy DOMINIK ;
▪ d-ca komp. radarowej	- kpt. SWIŁEL ;

- pom. szefa sztabu d.s. szkolenia - kpt. **Edmund KOLASZ**;
- pom. d-cy bat. szkolnego - kpt. **LEMIESZEK**;
- pom. d-cy bat. Szkolnego - kpt. **Edmund LESZKIEWICZ**;
- d-ca plut. w 1 komp. szkolnej - chor. **Roman OCHOCIMSKI**;
- d-ca plut. w 3 komp. Szkolnej - chor. **DZIUBIŃSKI**;
- d-ca plut. w 3 komp. Szkolnej - chor. **Stefan BIAŁKOWSKI**;
- d-ca plut. w 1 komp. Szkolnej - chor. **Tadeusz BERNAT**.

Nie sposób wymienić wszystkich w tak powierzchownie kreślonym szkicu rozwojowym pułku. Osobiście mam satysfakcję iż danym było mi pracować i wykonywać obowiązki służbowe wraz z wymienionymi – jako kierownik radiobiura, dowódca plutonu w kompanii szkolnej, pomocnik dowódcy batalionu szkolnego do spraw szkolenia.

W 1951 r. na uzupełnienie wakatów w pułku przybyła grupa absolwentów szkół i kursów o różnych specjalnościach a między innymi: chor. **Sylwester WALKOWIAK**, chor. **SKOK**, chor. **DOBRZAŃSKI**, chor. **PULCYN**. Podobnie w 1952r. – ppor. **Jerzy ZACHAJ**, ppor. **Adolf MAJKA**, ppor. **GRONKIEWICZ**, ppor. **TOMALA**, ppor. **STĘPIŃSKI**. W 1953 r. – ppor. **Witold SKWIRUS**, ppor. **HALICKI**, ppor. **KWAŚNICKI**, ppor. **WALTA**, ppor. **KOŁTOŃSKI**, chor. **ZBOROWSKI**; a w roku 1954 – ppor. **Jan STRANZ**, ppor. **Władysław ŁĄCZNY**, ppor. **Piotr WALADA**, ppor. **Mikołaj ONISZCZUK**, ppor. **STARCZEWSKI**, ppor. **STRUZIK**, ppor. **RYPUŁA**.

W 1951 roku po ponad półrocznej służbie na stanowisku dowódcy plutonu radiowego w kompanii łączności batalionu obsługi lotnictwa w Elblągu zostałem skierowany do 37 Pułku Łączności Wojsk Lotniczych w Nowym Dworze Mazowieckim na funkcję kierownika radiobiura. Po odbyciu „chrztu bojowego” w ramach ćwiczeń i poznaniu tego sprzętu, byłem bogatszy w wiedzę o nim.

Po kilku miesiącach, decyzją dowódcy pułku objąłem stanowisko dowódcy plutonu w batalionie szkolnym. Dowódcą batalionu szkolnego był kpt. **Bogusław SZYCHLIŃSKI**, który przejął obowiązki dowódcy batalionu szkolnego od kpt. **ZACZENIUKA**. Miał etatowo dwóch pomocników:

1. do spraw szkolenia - kpt. **LEMIESZEK**,
2. do spraw technicznych - kpt. **Edmund LESZKIEWICZ**.

Batalion szkolny składał się z trzech kompanii:

1. Kompania radiowa - chor. **Marian RABURSKI**,
2. Kompania radiowa - ppor. **Czesław MAMEŁKA**,
3. Kompania telefoniczno-telegraficzna - chor. **Alojzy DOMINIK**,
4. Kompania radarowa /poza etatem/ - kpt. **SWIŁEL**.

Szkolenie trwało cały rok, a kursanci po zakończeniu szkolenia kierowani byli na uzupełnienie pułku i innych jednostek lotnictwa.

W 1951 r. batalion szkolny bierze udział w centralnej defiladzie w Warszawie i podobnie w 1953 r. w Katowicach. Trwa intensywne szkolenie, działalność w zakresie rozbudowy bazy szkoleniowej i przygotowania się do zagospodarowania i zajęcia nowych koszar. Wszystko to przeplata się z coraz częściej odbywającymi się ćwiczeniami. Batalion szkolny wypuszcza rocznie około 600 absolwentów.

Lata 1953 i 1954 są okresem przechodzenia batalionu na nowe typy samolotów /samoloty odrzutowe, naddźwiękowe/ co wymaga tworzenia pododdziałów ubezpieczenia lotów. Źródłem naboru kadry dla tych pododdziałów jest pułk.

Pod koniec 1953 r. oddano do dyspozycji pułku obiekty koszarowe „Pod Dębinką”. Koszary wybudowano jako obiekt tymczasowy, przeznaczony planowo na 15 lat. Jednym godnym uwagi był stosunkowo dobrze zaplanowany i jako tako wykonany blok szkoleniowy z 40 salami do zajęć i innymi pomieszczeniami zaplecza sanitarnego, magazynowego i biurowego oraz jeden budynek koszarowy, do przyjęcia były magazyny, łaźnia i miniatury – w stosunku do potrzeb – obiekt garażowy. Pozostałość to budynki typu barakowego. Mimo założenia przetrwały do chwili obecnej. Nowe koszary pozwoliły na rozmieszczenie w nich całego składu pododdziałów pułku.

Tak więc przebazowano również z Modlina batalion szkolny, likwidując kompanię radarową, której ostatnimi dowódcami byli: por. **Jan STESŁOWICZ**, a następnie por. **Sylwester WALKOWIAK**.

W 1954 r. Dowódca Wojsk Lotniczych i Obrony Powietrznej Kraju wydał rozkaz o utworzeniu Szkolnego Batalionu Łączności Wojsk Lotniczych i nadaniu mu numeru jednostki 3007. Była to jednostka samodzielna, pozostająca na zaopatrzeniu pułku. Dowódcą samodzielnego Szkolnego Batalionu Łączności został mjr **Bogusław SZYCHLIŃSKI**.

- zastępcą do spraw szkolenia - por. **Ryszard WRÓBEL**
- zastępcą do spraw technicznych - por. **Kazimierz SZKODA**
- zastępcą do spraw politycznych - por. **GOLDMAN**
- szefem sztabu - por. **Telesfor FABRYKIEWICZ**

13 października 1956 r. decyzją MON Szkolny Batalion Łączności Wojsk Lotniczych opuszcza garnizon Nowy Dwór Mazowiecki, przebazowując się do miejscowości ŚREM /podst. Rozkaz MON 00273 z 28.09.1956 r./. W latach 1954-1956 wyszkolono w Szkolnym Batalionie Łączności Wojsk Lotniczych 990 elewów. Ponadto jednostka angażowała siły do pracy na rzecz gospodarki narodowej.

Przetransportowanie jednostki wraz z rodzinami, dobytkiem i bazą szkoleniową odbyło się jednym eszelonem w dniach 13 i 14 października 1956 r.

Październik 1956 r. to okres przemian polityczno-społecznych w kraju. Pojawiły się trudności w zabezpieczeniu zakwaterowania rodzin kadry, zorganizowaniu całego pionu kwatermistrzostwa dotąd nieistniejącego w etacie jednostki. Był to czas przyjęcia nowego rocznika poborowych dla których nie naliczono wyżej zabezpieczenia.

W końcu dokonano wszelkich formalności, przyjęto poborowych i rozpoczęto proces szkolenia. W 1957 r. istniały 4 kompanie szkolne, w których szkolono elewów w 13 specjalnościach.

W lutym 1958r. rozkazem stosownych przełożonych zmieniono jednostkę nr 3007 na 3432. W ten sposób Samodzielny Batalion Łączności Wojsk Lotniczych został przemianowany na 6. Ośrodek Szkolenia Specjalistów Łączności. Komendantem został ppłk **Bogusław SZYCHLIŃSKI**.

W skład 6 Ośrodka wchodziły:

- I. - 1 kompania radiotelegrafistów;
 - 2 kompania radiotelegrafistów;
 - 3 kompania radiotelegrafistów;
 - 4 kompania telefoniczno-telegraficzna;
 - poligon szkolny;
 - sztab;
 - kwatermistrzostwo;
 - służby techniczne.
- II. Wydział szkolenia:
 - komórka planistyczno-organizacyjna;
 - cykl polityczno-wychowawczy;
 - cykl nauki na sprzęcie radiowym;
 - cykl nauki na sprzęcie telefoniczno-telegraficznym oraz budowy sprzętu;
 - cykl nauki budowy sprzętu radiowego;
 - poligon szkolny.

W okresie stacjonowania 6. Ośrodka w Śremie wyszkolono 980 elewów.

Na podstawie decyzji Szefa Sztabu Generalnego i rozkazu Dowódcy Wojsk Lotniczych w dniu 7 maja 1958 r. 6. Ośrodek Szkolenia Specjalistów Łączności Wojsk Lotniczych przenosi się ponownie do Nowego Dworu Mazowieckiego. W 1960 r. decyzją stosownych przełożonych powstała w 6. Ośrodku Szkolenia Specjalistów Łączności Wojsk Lotniczych Rada Pedagogiczna. Proces szkolenia w ośrodku skrócono do pół roku. Podniosła się liczba wyszkolonych specjalistów łączności. Wprowadzono tytuły kluczowych specjalistów wśród radiotelegrafistów i telegrafistów

przez co zmobilizowano elewów do lepszej nauki oraz korzyści dla jednostek do których ich kierowano.

W roku 1961 skierowano na 2-letni kurs doskonalenia w Wojskowej Akademii Technicznej ppłk **SZYCHLIŃSKIEGO**, a obowiązki komendanta ośrodka powierzono kapitanowi **Ryszardowi WRÓBEL**. 9 grudnia 1961 r. Rada Państwa nadała 6. Ośrodkowi Szkolenia Specjalistów Łączności Wojsk Lotniczych sztandar. W imieniu Rady Państwa wręczył go dowódca 1 Korpusu Lotnictwa gen. bryg. **Roman PASZKOWSKI**.

W latach 1962-63 podjęto kapitalny remont i podniesiono techniczny standard sal wykładowych. Całą pracę wykonano w czynie społecznym pod kierownictwem kpt. **MATELSKIEGO**. Ogrom materiału załatwiał bezpłatnie kpt. **JÓZEFOWICZ**.

W 1965 roku przeszkolono na kursie doskonalenia 20 podoficerów łączności. W latach 1964 i 1965 decyzją Szefa Sztabu Wojsk Lotniczych prowadzono półroczne kursy znajomości języka angielskiego dla oficerów lotnictwa – pilotów. Zajęcia prowadzili cywilni nauczyciele. W 1966 r. za stanowiska Komendanta Ośrodka odwołano płk **Bogusława SZYCHLIŃSKIEGO**. Obowiązki Komendanta Ośrodka przyjął ppłk **Kazimierz BYRSKI**. Po dwóch latach kierowania jednostką został skierowany na szkolenie doskonalące do Akademii w Leningradzie. Przez ten okres obowiązki komendanta ponownie pełnił etatowy Zastępca Komendanta Ośrodka ppłk **Ryszard WRÓBEL**.

Kolejnym Komendantem Ośrodka został od roku 1982 płk **Jan WASIK** i pełnił obowiązki do chwili zakończenia istnienia 6. Ośrodka Szkolenia Specjalistów Łączności Wojsk Lotniczych.

Ośrodek był szkołą specjalistów łączności wysokiej klasy. Cały czas istnienia podnosił swoje znaczenie w środowisku cywilnym. Utrzymywał kontakty ze szkołami średnimi. Co roku żołnierze ośrodka masowo oddawali honorowo setki litrów krwi. Brali udział w licznych akcjach przeciwpowodziowych.

W ciągu okresu istnienia w 6. Ośrodku Szkolenia Specjalistów Łączności Wojsk Lotniczych wyszkolono ponad 50 tys. specjalistów łączności i wychowano o wiele więcej dobrych obywateli i patriotów. Dlatego uważam, że powinniśmy w naszym społecznym działaniu pokazywać tego rodzaju jednostki, ich wartość i ich żołnierzy.

ONI DOWODZILI JEDNOSTKĄ

ppłk. M. N. MICHAJŁOW
(do 28 lutego 1946)

mjr E. A. BARKANOW
(od 28 lutego 1946-1947)

płk Wacław KUŹNICKI *(1947-1956)*

WAŻNE WIZYTY W JEDNOSTCE PODCZAS STACJONOWANIA NA CYTADELI W WARSZAWIE

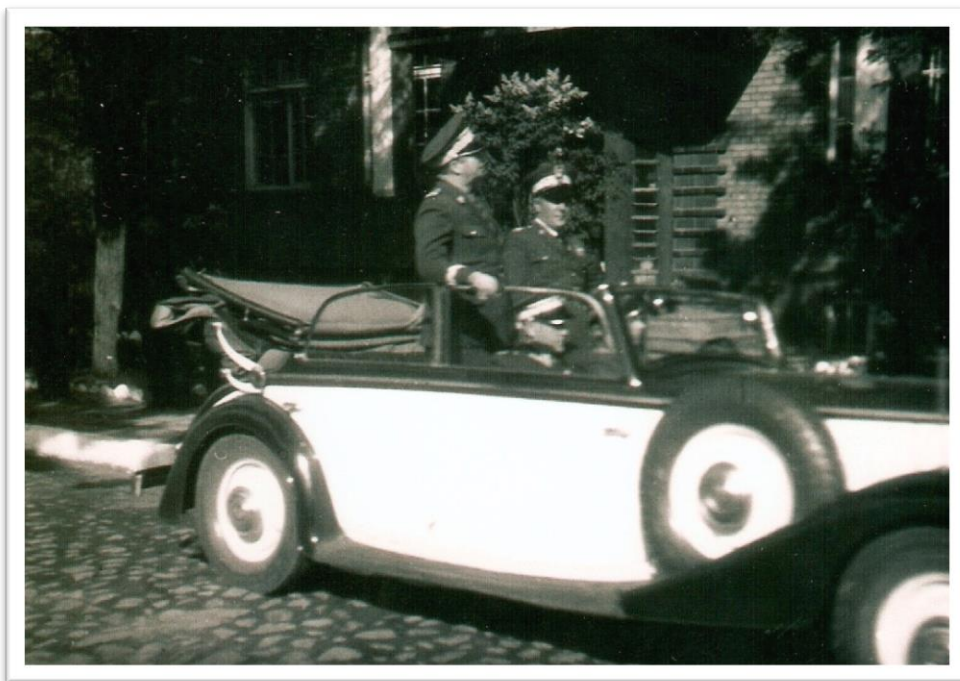

Przegląd kompanii szkolnej batalionu

W roku 1947 Naczelnny Dowódca Wojska Polskiego – marszałek Rola – Żymierski wizytował jednostkę.

Dowódca batalionu szkolnego – Bogusław Szychliński wita Marszałka.

Epizod z wizyty przełożonych najwyższego szczebla

Dowództwo w rozmowie z Marszałkiem podczas jego wizyty w jednostce

*Wręczenie upominku prymusowi z PSZ. Wręcza gen. bryg. Władysław Jagiełło
(1966r. w 6. OSSŁ w Nowym Dworze Mazowieckim).*

DUMA JEDNOSTKI

Stanowią ją żołnierze frontowi i niżej przedstawieni

Eugeniusz Gajewski - Radiotelegrafista,
pierwszy polski kursant wyszkolony w kompanii szkolnej 5. samodzielnego batalionu.

Od lewej: **por. Czesław Mamełka**, dowódca 2 kompanii w batalionie szkolnym;
Ryszard Wróbel, dowódca plutonu 1 kompanii batalionu szkolnego 37 Pułku Łącz-
ności; **Alojzy Dominik**, dowódca 3 kompanii batalionu szkolnego

ppor. Kazimierz Szkoda – pomocnik dowódcy ba-
talionu szkolnego 37 Pułku Łączności.

Dowódca batalionu szkolnego
37. Pułku Łączności – **Bogusław Szychliński**.
Pierwszy Komendant 6 OSSŁ WL i OPK

Pierwszy z lewej: **Alfons Wojciekian** – dowódca radiostacji, strzelec pokładowy, mistrz radiotelegrafista Wojska Polskiego

Od lewej: por. **Wacław Fieducik**, dowódca 1. kompanii szkolnej w batalionie szkolnym 37. Pułku Łączności, ppor. **Stanisław Boczek**, kierownik warsztatów łączności 37. Pułku Łączności

kpr. **Alojzy Dominik** na czele kompanii szkolnej 5. batalionu łączności w drodze do odgruzowywania stolicy w 1948 r.

Dowódca batalionu szkolnego z grupą podoficerów

Pierwsza kompania radiowa batalionu szkolnego 37. Pułku Łączności podczas przygotowań do defilady w Stalinogrodzie (Katowice).

por. Edmund Leszkiewicz – pomocnik dowódcy batalionu szkolnego 37. Pułku Łączności do spraw technicznych i następnie wyszkolenia

Wzorowy dowódca radiostacji SCR-399 kpr. Kawlinis (żołnierz frontowy)

Od lewej: instruktor polityczny sekcji polityczno-wychowawczej pułku; dowódca warsztatów naprawczych mjr Barański i dowódca 1 kompanii batalionu szkolnego Pułku Łączności mjr Marian Raburski, następnie dowódca batalionu radiowego podczas rozmowy koleżeńskiej

*Spotkanie po latach, pierwszy od lewej: **Józef Jeż**, **Alojzy Dominik** i **Żaluk**.*

*1951r. Lotnisko Bielany przed przygotowaniem do pokazów lotniczych. Na zdjęciu od lewej strony: **Marian Raburski**, **Roman Ochocimski**, **kpr. Motyka** i **Ryszard Wróbel***

UWAGA:

Niniejszy materiał dotyczący 6 Ośrodka Szkolenia Specjalistów Łączności opisany i ilustrowany materiałami własnymi, które posiadałem po 20 latach tworzenia Ośrodka. O ewentualne przedstawienie dalszych losów jednostki, aż do jej zlikwidowania uprzejmie proszę pozostałych kolegów.

Mieczysław Hucal

ODZNAKI WOJSKOWYCH OŚRODKÓW KSZTAŁCENIA ŁĄCZNOŚCIOWCÓW W OKRESIE POWOJENNYM

Artykuł ten jest kontynuacją tematyki rozpoczętej w poprzednim numerze „Komunikatu”. Jak już napisałem poprzednio, odznaki pamiątkowe mają w Wojsku Polskim bogatą historię. Ich zadaniem była/jest integracja żołnierzy, społeczności jednostki wojskowej, dbanie o jej dobre imię, pielęgnowanie tradycji, podtrzymywanie więzi między tymi, którzy pełnią w niej służbę, a tymi którzy odeszli do rezerwy lub przeniesieni zostali do innej jednostki wojskowej. W związku z tym odznaki są swojego rodzaju herbem nie tylko jednostki wojskowej ale również ośrodków szkolnictwa wojskowego i sięgają czasów przedwojennych.

Prezentowane w tym artykule odznaki są odznakami wojskowych ośrodków kształcenia łącznościowców w okresie powojennym, dlatego też niektóre z nich już nie istnieją, a inne „przeszły” transformację. Prezentowane będą tylko te odznaki, które znajdują się w moich zbiorach, dlatego proszę się nie dziwić że istnieją inne ośrodki, a których odznak tutaj nie ma.

Prezentację odznak chcę przeprowadzić według „rangi” ośrodka szkolenia – kształcenia co nie zawsze będzie szło w parze z „chronologią czasową”.

Jako pierwsza będzie prezentowana Wojskowa Akademia Techniczna i jej odznaki. Wojskowa Akademia Techniczna powstała w 1951 roku i istnieje do dnia dzisiejszego. Kształceniem łącznościowców zajmuje się Wydział Elektroniki, przygotowujący są tam zarówno specjaliści z zakresu organizacji i eksploatacji systemów łączności jak i walki elektronicznej.

Akademia nie była „odznaką” twórczą i z tego powodu może się „pochwalić” tylko trzema wzorami odznak. Do czasów transformacji obowiązywał „spławik” w kolorze białym, co odróżniało go od odznak szkół oficerskich, które miały odznaki w kolorze czerwonym i bordowym.

W okresie transformacji, przez krótki okres czasu obowiązywała podobna „absolwentka”, z tym że orzeł „odzyskał” koronę.

Absolwentka WAT w wersji bez i z „koroną”

Kolejna wersja odznaki jaka powstała obowiązuje do dnia dzisiejszego. Odznaka swoim kształtem nawiązuje do przedwojennej odznaki Wydziału Łączności Wyższej Szkoły Inżynierii, którą później przemianowano na Wojskową Szkołę Główną Inżynierii.

Obowiązująca obecnie absolwentka WAT

W następnej kolejności chcę zaprezentować odznaki szkół oficerskich kształcących na potrzeby wojsk łączności.

Pierwszą będzie odznaka Oficerskiej Szkoły Łączności, która funkcjonowała w latach 1944 – 1950, początkowo w Zamościu a później została przeniesiona do Sieradza. Odznaka „funkcjonowała” od 1947 roku.

Odznaka Oficerskiej Szkoły Łączności

W roku 1950 Oficerską Szkołę Łączności przeformowano w Oficerską Szkołę Łączności Przewodowej. Funkcjonowała ona do końca 1955 roku. Należy zaznaczyć, że odznaka zmieniła swój kształt przybierając formę rombu, popularnie nazywana była „spławikiem”. Kształt ten był przez wiele lat obowiązujący dla odznak – „absolwentek” wszystkich akademii i szkół oficerskich.

W tym samym czasie w Zegrzu powołano do życia Oficerską Szkołę Łączności Radiowej, której bazą wyjściową był Szkolny Pułk Radio. Szkoła funkcjonowała do roku 1955.

Odznaki Oficerskich Szkół Łączności Przewodowej i Łączności Radiowej

Pod koniec roku 1955 rozformowano OSŁP w Sieradzu a OSŁR w Zegrzu przemianowano na Oficerską Szkołę Łączności.

Odznaka Oficerskiej Szkoły Łączności

Zagadkowa jest kolejna odznaka. Zagadkowa dlatego, że oficjalne źródła nie wskazują żeby szkoła którą „reprezentuje” odznaka w ogóle istniała. Chodzi o odznakę Oficerskiej Szkoły Wojsk Łączności, bo tak należy „rozszyfrować” znajdujące się na niej litery.

Odznaka Oficerskiej Szkoły Wojsk Łączności

Znajdujące się w zbiorach bibliotecznych CSŁiI opracowanie „Organizacja, struktury, odznaki oraz barwy wojsk łączności 1918 - 1993” z roku 1993 prezentuje ją właśnie jako odznakę Oficerskiej Szkoły Wojsk Łączności, podając nawet rok powstania - 1958. Jednak obecne źródła nie wspominają o istnieniu takiej szkoły. Według oficjalnych źródeł Oficerska Szkoła Łączności w roku 1967 przekształciła się w Wyższą Oficerską Szkołę Wojsk Łączności. Może ktoś z czytelników zna „tajemnicę” tej odznaki?

Wyższa Szkoła Oficerska Wojsk Łączności w Zegrzu funkcjonowała w latach 1967 – 1997, czyli aż do jej rozformowania. Okres ten był najbogatszy w ilość wzorów odznak, w moich zbiorach jest ich łącznie osiem, a nie mam pewności czy posiadam je wszystkie.

Pierwsza odznaka była wykonana w wersji z wąskim „rantem” i bardziej dopracowanymi elementami niż późniejsze wersje „spławików”, znana jako wzór 1972.

Pierwsza wersja odznaki – absolwentki WSOWŁ

W latach następnych nastąpiła zmiana wzoru absolwentki, „poszerzono” rant oraz napis „WSO WŁ” umieszczono w dwóch rzędach. W okresie „transformacji” odznakę „wzbogacono” o koronę nad orzełkiem.

Kolejne wersje odznaki – absolwentki WSOWŁ, bez i z „koroną”

W latach 90-tych nastąpiła radykalna zmiana wzoru odznaki, ponadto praktycznie każdy rocznik absolwentów „projektował” swój wzór. Generalnie „podstawowy wzorzec” został oparty na krzyżu maltańskim, a każdy rocznik go „upiększał”. Pierwsza odznaka wg nowego wzoru powstała w roku 1992, krzyż miał ramiona emaliowane na biało-czerwono.

Odznaka – absolwentka WSOWŁ z roku 1992

Kolejna odznaka wygląda podobnie, ale ma „odwróconą” kolorystykę emalii. Niestety nie udało mi się ustalić który rocznik ją przygotował, jedno ze źródeł mówi, że była to odznaka wymyślona i przeznaczona dla absolwentów Wyższego Kursu Doskonalenia Oficerów - WKDO.

Kolejna wersja odznaki – absolwentki WSOWŁ

Rocznik 1994 „odszedł” o wzornictwa krzyża maltańskiego i zaprojektował inny, umieszczając na nim „gwiazdki” podporucznikowskie.

Absolwentka WSOWŁ rocznika 1994

Rok 1995 to powrót do symboliki krzyża maltańskiego.

Absolwentka WSOWŁ - rocznik 1995

Oczywiście kolejny rocznik absolwentów również wprowadził do odznaki swoje pomysły co sprawiło, że wyglądała inaczej niż jej poprzedniczka.

Absolwentka WSOWŁ - rocznik 1996

Z posiadanych przeze mnie informacji ostatni rocznik absolwentów WSO WŁ czyli 1997 przyjął wzór odznaki z roku 1992.

Kolejną prezentowaną odznaką będzie odznaka pamiątkowa Centrum Szkolenia Łączności w Legnicy. Tradycje szkolenia łącznościowców w Legnicy sięgają roku 1966, a CSŁ które funkcjonowało w latach 1994 – 1997 było ostatnią jego formułą. W roku 1997 CSŁ rozwiązano.

Odznaka pamiątkowa Centrum Szkolenia Łączności

W roku 1997 na bazie rozwiązanej Wyższej szkoły Oficerskiej Wojsk Łączności i Centrum Szkolenia Łączności powstało w Zegrzu Centrum Szkolenia Łączności i Informatyki. Odznaka CSŁil nawiązywała swoim kształtem i kolorystyką do odznak swoich poprzedniczek czyli CSŁ i WSO WŁ.

I wersja odznaki pamiątkowej CSŁil

W roku 2008 nastąpiła drobna „korekta” wyglądu odznaki, zmienił się przede wszystkim jej rozmiar – po dostosowaniu do obowiązujących przepisów nieco się zmniejszyła. Wzór ten obowiązuje do dnia dzisiejszego.

Obowiązujący wzór odznaki CSŁiI

W strukturze CSŁiI działały dwie szkoły, które swoim absolwentom nadawały odznaki pamiątkowe. Były to Szkoła Chorążych oraz Podoficerska Szkoła Zawodowa.

Odznaki SCH i PSZ

W 2004 roku w wyniku zmian etatowych ze struktur CSŁiI wyłączono Szkołę Podoficerską i na jej bazie stworzono Podoficerską Szkołę Wojsk Łączności i Informatyki, która również swoją siedzibę miała w Zegrzu i funkcjonowała jako odrębna jednostka wojskowa. SPWL istniała do roku 2010, kiedy to została rozformowana.

Odznaki SPWL w wersjach dla kadry i dla absolwentów SPWL

Na koniec chcę zaprezentować odznaki dwóch najniższych w hierarchii jednostek szkolących na potrzeby wojsk łączności. Będą to ośrodki szkolenia specjalistów wojsk łączności.

Pierwszym jest Ośrodek Szkolenia Specjalistów Łączności w Nowym Dworze Mazowieckim. Byli tu szkoleni łącznościowcy na potrzeby jednostek WOPK.

Odznaka 6 Ośrodka Szkolenia Specjalistów Łączności

Drugim jest 9 Ośrodek Szkolenia Specjalistów Łączności w Mrągowie. Ośrodek istniał do roku 2002, kiedy to został rozwiązany a szkolenie specjalistów łączności zostało przeniesione do Centrum Szkolenia Łączności i Informatyki w Zegrzu.

Odznaka 9 Ośrodka Szkolenia Specjalistów Łączności

Mirosław Pakuła

1. PUŁK ŁĄCZNOŚCI W ZEGRZU POŁUDNIOWYM (1921-1931)

Pułk został utworzony na podstawie rozkazu Departamentu VI MSWojsk. nr L. dz. 1216/WŁ Tajne z dnia 28 października 1921 r. Miał się składać z 5 batalionów. 1. batalion telegraficzny planowano utworzyć z kompanii telegraficznej i stacji gołębi pocztowych z Warszawy oraz plutonu telegraficznego z Modlina. Pluton telegraficzny z Lublina miał stanowić podstawę dla 2. batalionu telegraficznego. 3. batalion telegraficzny miał powstać na bazie plutonu telegraficznego z Grodna. Pluton telegraficzny i stacja gołębi pocztowych w Brześciu Litewskim miały wejść w skład 9. batalionu telegraficznego. 1. batalion radiotelegraficzny planowano utworzyć z Wojskowej Centralnej Stacji Radiotelegraficznej w Warszawie.

Numeracja batalionów nie była przypadkowa. Ich numery odpowiadały numerom okręgów korpusów, którym bataliony miały zabezpieczać łączność na wypadek wojny. Etát pułku wynosił 63 oficerów, 212 podoficerów, 833 szeregowych i 186 koni.

Dowódca pułku posiadał stopień etátowy pułkownika, jego zastępca - podpułkownika, a adiutant - kapitana. Kwatermistrzowi przydzielono stopień majora lub podpułkownika, oficerowi mobilizacyjnemu – majora, oficerowi żywnościowemu – od podporucznika do kapitana, oficerowi administracyjnemu – kapitana. Dla płatnika przewidziano stopnie od podporucznika do kapitana. Dowódca batalionu był w stopniu majora lub podpułkownika, a dowódca kompanii – kapitana.

Kompetencje kierowniczej kadry pułku przedstawiały się następująco:

Dowódca pułku

Dowódca pułku był przełożonym wszystkich żołnierzy i pracowników cywilnych pułku w czasie pokoju i w czasie wojny. Podlegali mu bezpośrednio członkowie sztabu oraz dowódcy pododdziałów. Dowódca pułku podlegał, w zależności od okresu, szefowi Sekcji Wojsk Łączności MSWojsk. lub dowódcy Grupy Łączności nr 1.

Do jego podstawowych obowiązków należało: sprawowanie nadzoru nad wyszkoleniem wojskowym i technicznym żołnierzy pułku, nadzór nad gospodarką materiałową w jednostce i dbałość o gotowość bojową.

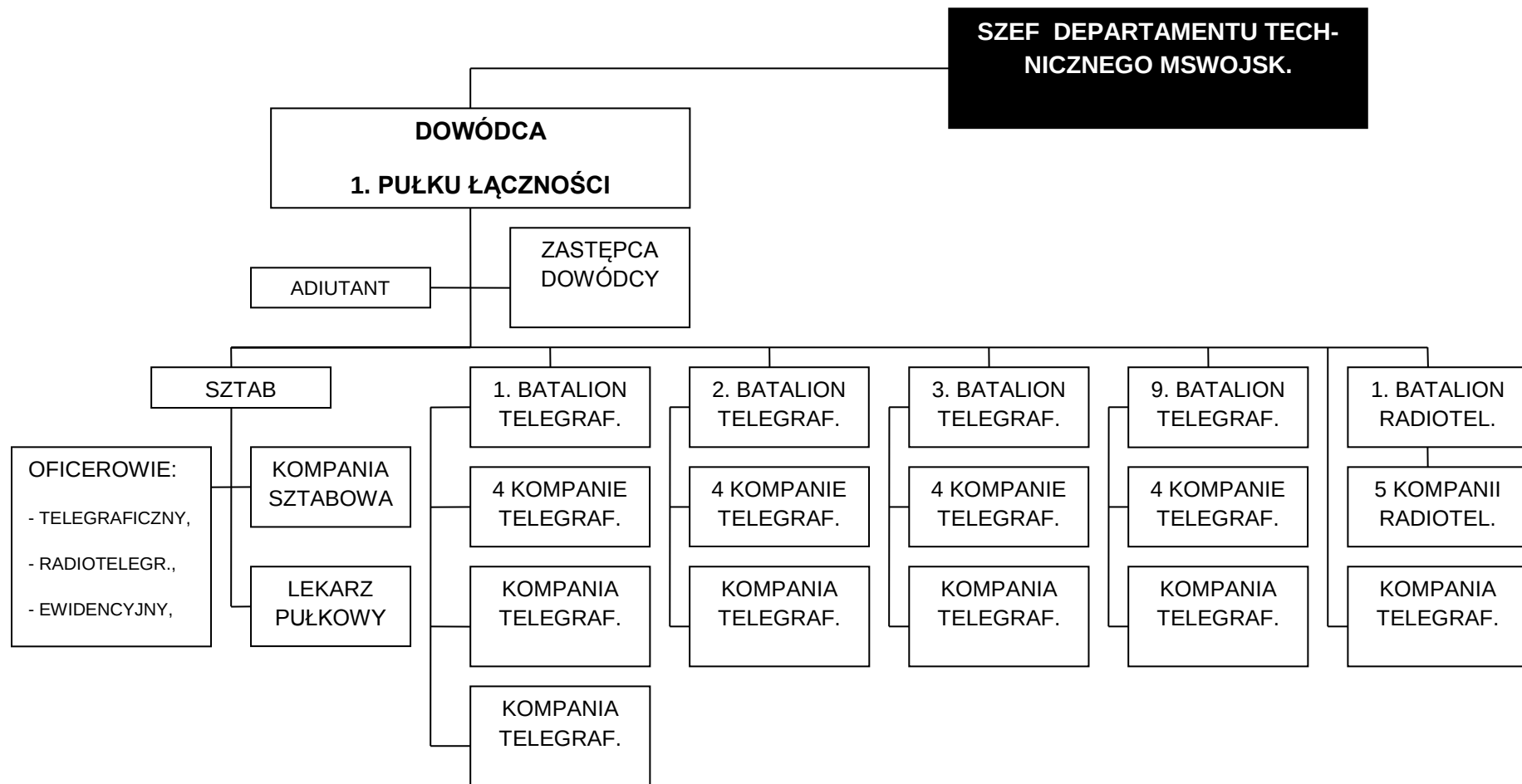
Zastępca dowódcy pułku

Zastępca podlegał bezpośrednio dowódcy pułku i był jego pomocnikiem we wszystkich sprawach administracyjnych. Razem z dowódcą ponosił odpowiedzialność za całokształt funkcjonowania pułku.

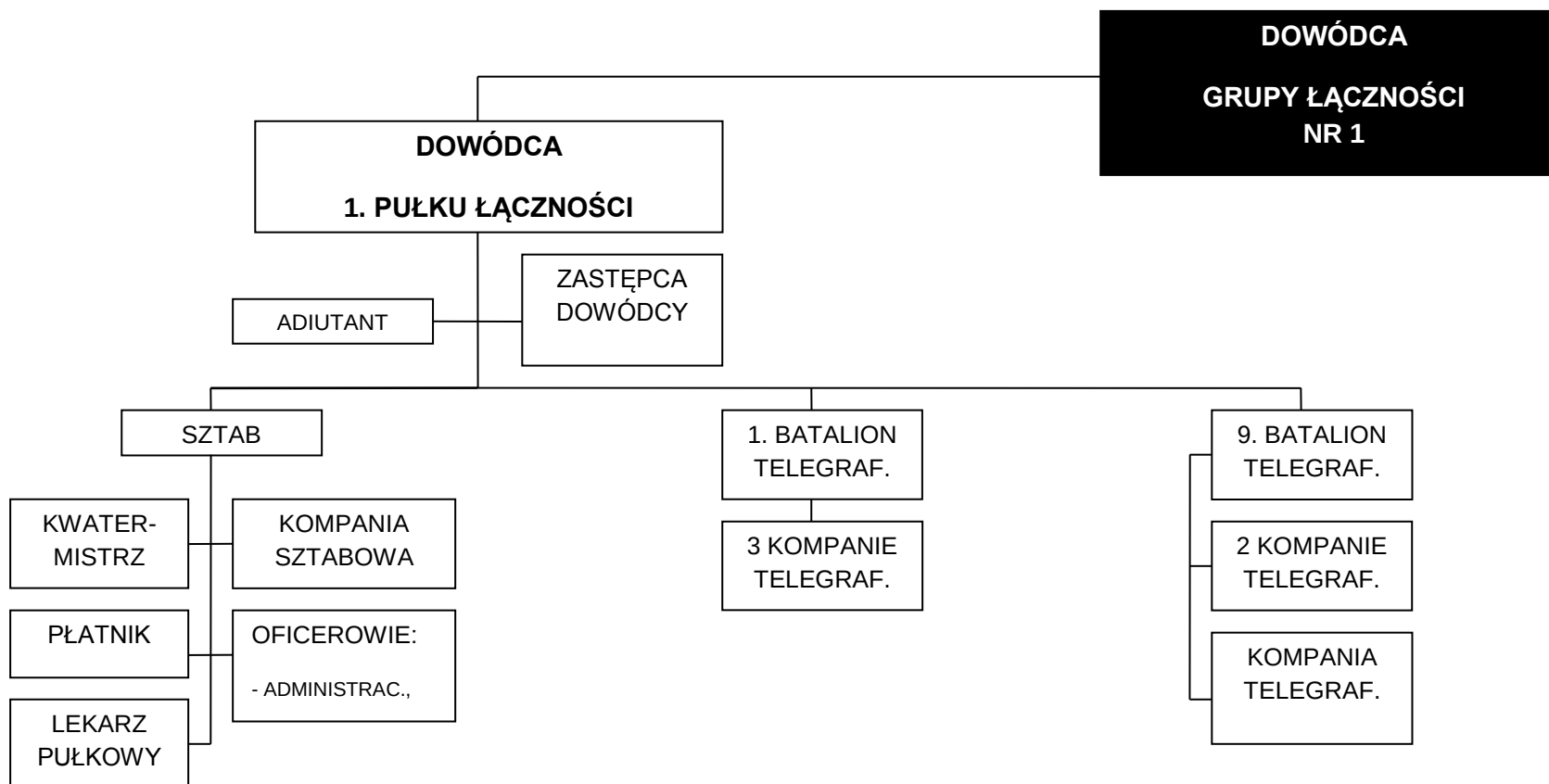
Dowódca batalionu

Dowódca batalionu telegraficznego (radiotelegraficznego) był przełożonym wszystkich żołnierzy batalionu. Odpowiadał za wyszkolenie, gotowość bojową, morale żołnierzy i gospodarkę batalionu.

Pułk przeszedł trzy główne reorganizacje. Pierwsza, przeprowadzona w 1924 r., dotyczyła wyłączenia ze struktury pułku 1. batalionu radiotelegraficznego. Druga (1926) polegała na wykluczeniu ze struktury jednostki 9. batalionu telegraficznego. Reorganizacja z roku 1929 polegała na usunięciu z pułku 2. batalionu telegraficznego i kompanii telegraficznej specjalnej oraz włączenia do struktury 8. batalionu telegraficznego. Ostatnie największe zmiany przeprowadzono rok później. Dotyczyły one: korekt w strukturach batalionów pułku (zmiana numerów kompanii), wyłączenia ze struktur pułku 3. batalionu telegraficznego i przeniesienia go do Grodna, utworzenia z kompanii szkolnej pułku manewrowego plutonu łączności na potrzeby dowództwa Garnizonu Warszawa oraz likwidacji kompanii konnych.

Schemat 1. Pierwsza struktura organizacyjna 1. pułku łączności z roku 1921

Schemat 2. Ostatnia struktura organizacyjna 1. pułku łączności z roku 1930

1. pułk łączności został zlikwidowany w grudniu 1931 r. na podstawie rozkazu MSWojsk. nr L. 1006/Org. Tj z dnia 23 października 1931 r. Część kadry pułku znalazła pracę w 1. batalionie telegraficznym manewrowym, który pozostając w koszarach Zegrza Południowego, znalazł się w podległości Centrum Wyszkozenia Łączności w Zegrzu Północnym. Reszta kadry 1. pułku łączności została przydzielona na stanowiska wykładowców i instruktorów w Centrum Wyszkozenia Łączności.

Płace (brutto) w pułku w latach 30. kształtowały się następująco:

- dowódca pułku – 971 zł,
- dowódca batalionu – 820 zł,
- dowódca kompanii – 787 zł,
- stanowiska podoficerskie – 536-627 zł,
- stanowiska pracowników cywilnych – 112-450 zł.

Na pensje kadry zawodowej składało się uposażenie zasadnicze oraz dodatki (w tym kwaterunkowy).

Kadrze zawodowej z pensji potrącano:

- podatek – 5-40 zł,
- opłatę emerytalną – 9-13 zł,
- składkę na spółdzielnię – 12-40 zł,
- składkę na fundusz kasynowy - 10 zł,
- składkę na Klub Oficerski lub Ognisko Podoficerów - 4-6 zł,
- opłatę za sorty mundurowe – 14 zł (tylko dowódcy pułku),
- koszty czynszu – 10-37 zł,
- opłatę za światło – 7-24 zł,
- należność za opał – 22-37 zł.

Pracownikom cywilnym potrącano:

- podatek – 4-6 zł,
- składkę ubezpieczenia – 6-13 zł,
- składkę na kasę chorych – 6-10 zł.

Podstawowym zadaniem pułku w okresie pokoju było oczywiście szkolenie. Jednostka szkoliła się w koszarach, na garnizonowym placu ćwiczeń i raz w roku w okresie letnim uczestniczyła w ćwiczeniach, które odbywały się na terenie całej Polski. W lipcu 1927 r. podczas manewrów zorganizowanych przez Departament Techniczny Ministerstwa Spraw Wojskowych kompanie 1. pułku ćwiczyły między innymi w okolicach Poznania, Grudziądza, Inowrocławia i Łucka.

Szkolenie żołnierzy pułku podlegało kontrolom zlecanym przez dowódcę jednostki lub jego zastępcę. Do tego celu przygotowano pojazd

dyspozycyjny. Pojazd ten służył także lekarzowi pułku do wyjazdów w nagłych wypadkach i oficerowi dyżurnemu pułku.

Duże znaczenie przykładano do doskonalenia kadry pułku celem „ugruntowania i rozszerzenia wykształcenia zawodowego”. Corocznie opracowywano plan zajęć oficerskich. W skład planu doskonalenia kadry wchodziły: odczyty, zajęcia z terenoznawstwa, radiotechniki, taktyki łączności oraz kurs kierowców. Kierownikiem zajęć był jeden z dowódców batalionów.

Pułk, jak każda jednostka wojskowa, podlegał kontrolom gospodarczym. W kwietniu i maju 1925 r. komisja z Szefostwa Łączności Okręgu Korpusu nr I przeprowadziła sprawdzenie prowadzenia gospodarki materiałowej w pułku. W jej wyniku stwierdzono dobry porządek w magazynach, należyte ułożenie sprzętu i materiałów, a uwagi wniesiono jedynie do braku magazynu na radiostacje mobilne. Okresowo prowadzono komisyjne wybrakowania koni, które później sprzedawano na targach w Serocku i Radzyminie.

W pułku dbano o zdrowie żołnierzy. Nad tą sprawą czuwał lekarz pułkowy i dwaj młodszy lekarze. Po każdym wcieleniu prowadzono obowiązkowe szczepienia przeciw durowi brzuszemu.

Grupa kucharzy 1. pułku łączności

Żołnierze 1. pułku łączności brali udział w wydarzeniach majowych w 1926 r. 13 maja przybyły do Warszawy i oddały się do dyspozycji marszałka Piłsudskiego: 13. pułk piechoty z Pułtusza, 33. pułk piechoty z Łomży, 37. pułk piechoty z Kutna oraz batalion z 1. pułku łączności z Zegrza Południowego. Dowódca pułku skierował do stolicy 7 oficerów i 169 szeregowych. W wyniku walk zginęło 4 szeregowych i 14 zostało rannych. Batalion z Zegrza poniósł trzecie co do wielkości straty z oddziałów walczących po stronie marszałka Józefa Piłsudskiego. Żołnierze zostali odesłani do koszar w Zegrzu transportem kolejowym po południu 21 maja 1926 r.

Pułk odgrywał istotną rolę w garnizonie Zegrze. Był między innymi organizatorem imprez sportowych. Coroczne zawody sportowe obejmowały: wielobój wojskowo-sportowy, pięciobój sportowy, bieg na 100 m, bieg na 1 500 m, skok w dal, skok wzwyż oraz rozgrywki w siatkówkę. Za organizację imprez odpowiadał klub sportowy.

Obok służby w koszarach i pobytu w domu oficerowie spędzali najwięcej czasu w kasynie. Kasyna były nie tylko miejscem zabawy, ale też prowadzono w nich różne uroczystości, odprawy, narady, odczyty i pogadanki.

1 czerwca 1924 r. odbywały się w Warszawie obchody święta 30. pułku Strzelców Kaniowskich, w których uczestniczył prezydent RP Stanisław Wojciechowski. Tego dnia pan prezydent wysłał z Cytadeli depeszę do 1. pułku łączności. Wiadomość przeniosły gołębie pocztowe. W depeszy prezydent dopytywał się o obiadowe menu w kasynie 1. pułku. Ze zwrotnej depeszy dowiedział się, że panowie oficerowie jedli zupę szczawiową, pieczeń i leguminę.

Kasyno 1. pułku, przeznaczone zwykle dla kadry zawodowej, było raz w tygodniu dostępne dla szeregowców.

W pułku kwitło także życie kulturalne i rozrywkowe. Często organizowano wieczorki taneczne i bale. Ognisko Podoficerów organizowało bale sylwestrowe, na które wstęp kosztował symboliczną złotówkę (tylko dla panów). W karnawale odbywały się wspólne dla oficerów i podoficerów oraz ich rodzin bale. Za udział w nich trzeba było zapłacić zwykle 2 zł.

Pułk miał własny teatr, w którym wystawiano sztuki dla kadry i żołnierzy. W dniach 5 i 6 stycznia 1930 r. wystawiono przedstawienie pt. „Szampan”.

Święto pułkowe wypadło 2 sierpnia. Z tego powodu w tygodniu poprzedzającym święto organizowano zawody techniczne w budowaniu na czas polowej linii telefonicznej i zawody wojskowo-sportowe. W przeddzień święta odbywał się apel poległych i capstrzyk przy dźwiękach orkiestry pułkowej. W dniu święta, rano odbywało się nabożeństwo, defi-

lada i wspólny obiad wszystkich żołnierzy pułku, podczas którego wznoszono okrzyki na cześć prezydenta i marszałka. Po południu odbywały się finały różnych konkurencji sportowych. 2 sierpnia 1931 r. drużyna piłki nożnej 1. pułku łączności rozgromiła reprezentację pułku radiotelegraficznego 4:1. W świąteczny wieczór, w obecności wszystkich żołnierzy, ich rodzin i mieszkańców okolicznych wsi odbywało się wręczanie nagród.

Dowództwo pułku dbało o patriotyczne wychowanie żołnierzy. Organizowano obchody rocznic narodowych, najczęściej w formie okolicznościowych akademii.

W roku 1930 w garnizonie zegrzyńskim przebywał prezydent Ignacy Mościcki. Celem jego podróży było Centrum Wyszukolenia Łączności w Zegrzu Północnym, stąd pułk przywitał go w drodze do tego ośrodka. 24 maja dowódca pułku polecił ustawić jednostkę na drodze Jabłonna – Serock, na wysokości głównej bramy do jednostki, w celu oddania honorów głowie państwa.

Od 1928 r. pułk posiadał odznakę pamiątkową. Odznaki przyznawano podczas święta pułkowego oraz z okazji Święta Niepodległości. 9 listopada 1931 r. dowódca pułku przyznał odznaki 5 oficerom i 25 szeregowym. Istniały dwa typy tej odznaki. Wzór pierwszy, wykonany z posrebrzanego metalu, przeznaczony był dla szeregowych. Drugi wzór był srebrzony (dla podoficerów) i pozłacany (dla oficerów).

Szczególnie uroczyscie w całym wojsku obchodzono imieniny Pierwszego Marszałka Polski wypadające 19 marca. 18 marca 1931 r. żołnierze pułku brali udział w capstrzyku, akademii i przedstawieniu zorganizowanym w pobliskim Centrum Wyszukolenia Łączności. Następnego dnia program uroczystości obejmował: nabożeństwo, defiladę przed komendą garnizonu na skrzyżowaniu ulic Odsieczy Lwowa i Prezydenta Wojciechowskiego, akademię oraz wspólne kolacje: dla oficerów w kasynie, a dla podoficerów w lokalu Ogniska Podoficerskiego.

Warto w tym miejscu dodać, że w lipcu 1931 r. żołnierze 1. pułku łączności ufundowali pomnik (popiersie) marszałka Piłsudskiego. Monument stanął na skwerze przed kasynem.

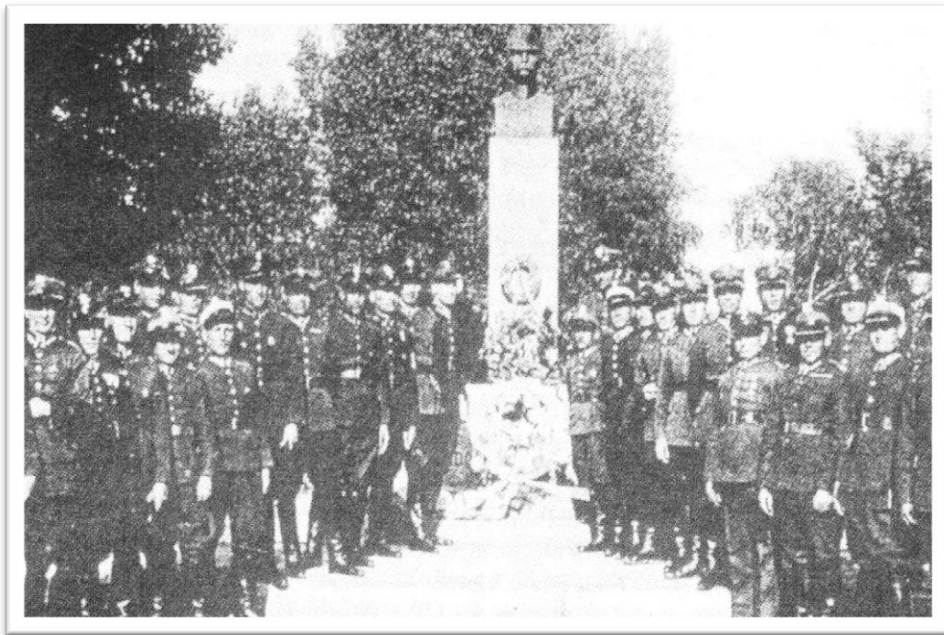
Kadra i jej rodziny zrzeszały się w różnych organizacjach. W trudnych powojennych latach 20. powstało w wojsku wiele spółdzielni, zaopatrujących żołnierzy i ich rodziny w produkty o niższych cenach. Przy 1. pułku także istniała taka spółdzielnia, która dysponowała sklepem spożywczym, warsztatem krawieckim i zakładem fryzjerskim. Opłaty wnoszono gotówką lub żetonami, które były rodzajem monety garnizony. Co miesiąc potrącano kadrze na spółdzielnię składki, które w latach 30. wynosiły od 12 do 40 zł, w zależności od pełnionej funkcji, a co za tym idzie zarobków. W pułku istniał rodzaj kasy zapomogowo-

pożyczkowej o nazwie „Fundusz Samopomocy Oficerów 1. pułku łączności”. Żony żołnierzy zawodowych działały w organizacji „Rodzina Wojskowa”. W Zegrzu Południowym istniał także klub Polskiego Białego Krzyża, którego członkowie wnosili składki w wysokości 25 groszy miesięcznie.

Żołnierze zawodowi II Rzeczypospolitej bardzo dbali o swój wizerunek w środowisku cywilnym, zwłaszcza że byli bacznie obserwowani przez niechętną im inteligencję. Znani z fantazji i umiłowania do zabawy oficerowie byli częstymi gośćmi w lokalach rozrywkowych. Dowódca 1. pułku łączności, w trosce o zachowanie godności munduru, niejednokrotnie zabraniał wstępu do niektórych sklepów i warszawskich restauracji. W marcu 1930 r. zabronił wstępu do lokali: „Pod Dziekanką”, „Sport”, „Bar Londyński” i „Resursa Obywatelska”.

Odznaka pamiątkowa (oficerska) 1. pułku łączności

Kadra 1. pułku łączności przy pomniku marszałka J. Piłsudskiego w 1931 r.

O nienaruszalność godności oficerskiej dbały Oficerskie Sądy Honorowe. Nadzór nad ich funkcjonowaniem sprawował minister spraw wojskowych. Sądy dla oficerów młodszych tworzone przy każdym pułku, a dla oficerów sztabowych na szczeblu okręgów korpusów. W 1. pułku łączności istniał sąd dla oficerów młodszych. W rozkazach dziennych dowódcy pułku systematycznie umieszczano listy oficerów podlegających temu sądowi.

Kino pułkowe w soboty i w niedziele (seanse o godz. 20.15) wyświetlało filmy, które gromadziły rzesze kinomanów. Wśród repertuaru z 1930 r. znalazł się między innymi film „Miłość Beduina”. Były także organizowane wyjazdy do warszawskiego kina „Atlantic”.